

ΑΛΕΞΗ ΠΑΡΝΗ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

ΑΛΕΞΗ ΠΑΡΗΗ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΓΕΡΟ - ΘΕΟΦΙΛΗΣ

ΛΑΙΔΗ ΓΚΛΟΡΙΑ ΠΑΤΕΡΣΟΝ

ΝΤΑΙΗΒΥ ΠΑΤΕΡΣΟΝ, γιός της

ΚΕ·Ι·Τ ΠΑΤΕΡΣΟΝ, κόρη της

ΡΑΛΦ ΟΟΥΕΝΣ, άρραβωνιαστικός τής Κέιτ

ΣΕΡ ΟΥ·Ι·ΛΣΟΝ

ΤΖΩΡΤΖ ΜΑΚΛΕ·Υ·

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΚΙΤΣ

ΝΙΚΣ, ό άμίλητος

ΒΙΚΥ, ή καμαριέρα

‘Η υπόθεση ζετυλιγεται στην Κύπρο. Καιρός του άγώνα κατά των άγγλων άποικιστών.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Σκημικό : ‘Η σάλα τής ύποδοχής στη μοντέρνα βίλα του ταγματάρχη Ράλφ ‘Οουενς. Στο βάθος μεγάλη δίφυλλη πόρτα βγαίνει στον κήπο. Φαίνονται οι κολόνες τής βεράντας, τ’ άγκλόλημα που τις τριγυρίζει. Άριστερά τό παράθυρο, δεξιά ή πόρτα που φέρνει στα δωμάτια του ισόγειου. Μιά δρύνη σκάλα ανεβάζει στο άπάνω πάτωμα. Σε μιá γωνιά τό πιάνο, πλάι στο ντιβάνι τηλέφωνο. Στη σάλα δεσπόζει τό μεγάλο ρολόι, παλαικό ρολόι του περασμένου αιώνα. Είναι μιá αντίθεση, μιá παραφρονία μέσα στη μοντέρνα επίπλωση του χώρου : τις πολυθρόνες, τη μικρή βιβλιοθήκη, τη σιφονιέρα, τό πολύφωτο, τη ραδιόλα. Στους τοίχους ζωγραφικοί πίνακες — άφρικανικά τοπεία, ζούγκλες, πυραμίδες, καραβάνια. Στα ράφια πάνω στα έπιπλα διάφορα μπιμπελό, αγαλματάκια, βάζα, μικροί Βούδες, άλλες παράξενες θεότητες σκαλισμένες στο ξύλο, ταριχευμένα έξωτικά πουλιά, δυό πελώρια έλεφαντόδοντα.

Τό ρολόι χτυπάει. Έφτά ή ώρα. ‘Ο ήλιος είναι ψηλά άκόμα. Αύγουστιάτικο άπόγευμα. Από πέρα άκούεται σάλπιγγα. ‘Ο Τζώρτζ Μάκλεϋ, ένας έξηντάρης άντρας, όλότελα φαλακρός, ντυμένος σκωτσέζικα, βηματίζει πέρα-δωθε διαβάζοντας από ένα μικρό χρυσόδετο τόμο.

ΤΖΩΡΤΖ : Βράδου-αύγή, βράδου-αύγή, βάδην μέσ στην ‘Αφρική... (βήχει) Σκόνη ό λόχος μας σηκώνει, σκόνη, σκόνη πνιχτική.

ΒΙΚΥ (Μπαίνοντας με τό δίσκο) : Σερ Τζώρτζ... Σας έφερα τόν καφέ σας.

ΤΖΩΡΤΖ : Τί άθάνατος αυτός ό Κίπλιγκ... ‘Ακου, Βίκυ, δυναμισμό που έχουν οι στίχοι του. Για να τους νιώσεις καλά πρέπει να διαβάξεις περπατώντας... Μονάχα έτσι...

Βράδου-αύγή, βράδου-αύγή, βάδην μέσ στην ‘Αφρική...

Σκόνη ό λόχος μας, σηκώνει, σκόνη, σκόνη πνιχτική.

Νομίζω πως ή διδασκαλία του Κίπλιγκ στα σχολεία θα δώσει καλύτερους καρπούς αν γίνεται πε-ρι-πα-τη-τι-κά.

ΒΙΚΥ : Περιφημη ιδέα. ‘Οχι μόνον για τους μαθητάς. Θα

κάνει καλό και στις κυρίες που θέλουν να πολεμήσουν την παχσαρκία τους.

ΤΖΩΡΤΖ : ‘Α, πειραχτήρι (κάνει να την άγκαλιάσει).

ΒΙΚΥ : Σερ, τόσες φορές σας τό είπα... Δεν είμαι άποικία σας, για να ν’ απλώνετε έτσι αδιάντροπα τά χέρια σας επάνω μου.

ΤΖΩΡΤΖ : Πώς δεν ντρέπεσαι, Βίκυ! ‘Εγώ μόνο πατρικά... μόνο πατρικά (στρίβει τό μουστάκι του). Τί γίνεται στο δεύτερο πάτωμα;

ΒΙΚΥ : ‘Ο Σερ Νταίηβυ δουλεύει όπως πάντα.

ΤΖΩΡΤΖ : Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί βάζεις πάντα πρώτο τον Νταίηβυ. ‘Όταν σε ρωτάω για τό πρώτο πάτωμα, πρέπει να αρχίζεις πάντα από τη σεβαστή μας λαίδη... Τόσα χρόνια υπηρετάς τους Πάτερσον και δεν έμαθες την έτικέτα.

ΒΙΚΥ : ‘Η λαίδη βγήκε από ώρα στον κήπο.

ΤΖΩΡΤΖ : Είναι και ή μις Κέιτ μαζί της;

ΒΙΚΥ : ‘Οχι... ‘Η μις άποφάσισε να κάνει έναν περίπατο στην πόλη. Μοναχή της...

ΤΖΩΡΤΖ : Μοναχή της; Και την αφήσατε; Μήπως δεν ξερετε τί επικίνδυνο είναι; ‘Αχ αυτοί οι νεοφερμένοι... Θαρρούν πως ή Κύπρος είναι τό παλιό νησί τής ‘Αφροδίτης.

ΒΙΚΥ : ‘Ομορφο νησί... Κ’ οι άνθρωποι δε μου φαίνονται τόσο καλοί, όπως τους παρασταίνουν οι στρατιωτικοί.

ΤΖΩΡΤΖ : Αυτό τό νησί, όμορφοϋλα μου Βίκυ, εδώ και κάμποσο καιρό έχει γίνει τό νησί του ‘Αρη. Μπόμπες σκάνε, μάχες γίνονται... (Μπαίνει ή Κέιτ κρατώντας ένα πελώριο καρπούζι).

ΚΕ·Ι·Τ : Τά σέβη μου, θεϊε Τζώρτζ. ‘Όπως βλέπεις, γύρισα από τό μέτωπο δίχως γρατζουνιά. Πήγα στην άγορά, χώθηκα μέσα στα θησαυροφυλάκια του καλοκαιριού... Θεέ μου, τί πλούτος! Πόσα φρούτα, πόσα χρώματα. Καρπούζια, πεπόνια, σταφύλια! Και κείνος ό μεσογειακός έξωτισμός του πλήθους. Οι φωνές του μανάβη και του ψαρά, τά ξεφωνητά των παιδιών... Νά και τό λάφυρό μου!

ΒΙΚΥ : Τί πελώριο καρπούζι.

ΚΕ·Ι·Τ : Τόχαν κομμένο πάνω στο σωρό... ‘Ανοιχτό για να

φαίνεται ή ματωμένη ψύχα του... Τò ζήλεψα και τò πήρα.
ΤΖΩΡΤΖ : "Έτσι κοιμένο τό'χαν;
ΚΕ·Ι·Τ : Γιατί τρώμαξες, θεϊε Τζώρτζ;
ΤΖΩΡΤΖ : Γιατί τόσα χρόνια πού υπερετάω εδώ έμαθα καλά
τούς ντόπιους. Δέν τό'χουν σέ τίποτα νά βάλουν μέσ στο καρ-
πούζι κανένα έκρηκτικό μηχάνημα.
ΚΕ·Ι·Τ : Είναι όλότελα άθώο και άναμάρτητο ... παρ' όλη τήν
κοκκινάδα του. Κάνε τόν έλεγχο.
ΤΖΩΡΤΖ : Μή, μή ... σου λέω νά μήν παίξεις με τέτοια πρά-
ματα.

ΚΕ·Ι·Τ : Καλά ... Σ' άπελευθερώνω από τò χρέος τού ναρκο-
συλλέκτη, Βίκυ, νά πάρ'το στην κουζίνα. (*Η Βίκυ, θαυμάζοντας
τò καρπούζι, φεύγει*). Τί άστεϊος πού γίνεσαι, θεϊε, όταν φο-
βάσαι.

ΤΖΩΡΤΖ : 'Εσύ έχεις μόνο μιá βδομάδα στο νησί και δέν
ξέρεις. Ρώτα τόν άρραβωνιαστικό σου πού τò ξέρει τρία χρό-
νια. Θα σου πεί και πολλές ιστορίες.

ΚΕ·Ι·Τ : Τά γράμματά του ήταν γιομάτα άπ' αυτές. "Όμως
θαρρώ τά μεγάλωνε πολύ. "Έτσι φουσκώνουν και τά πολεμικά
άνακοινωθέντα για νά παίρνουν πιό γρήγορα προαγωγές.

ΤΖΩΡΤΖ : Πώς μιλάς έτσι για έναν τζέντλεμαν; 'Ο Ράλφ
είναι λαμπρός άξιωματικός. Τά μεγάλα έκπολιτιστικά ιδανικά
πού έχουν φορεϊς τους τίς άποικιακές μας ταξιαρχίες...

ΚΕ·Ι·Τ : ... Βοήθησαν πολύ τò Ράλφ νά γίνει αυτός πού ήθελα.
"Ένας ροδομάγουλος νεαρòς ταγματάρχης με μεγάλες προο-
πτικές.

ΤΖΩΡΤΖ : 'Ο Ράλφ πήρε τήν καινούρια προαγωγή μόνο με
τήν άξία του. Ξέρεις τί επικίνδυνος ήταν ό τρομοκράτης πού
έπιασε τόν περασμένο μήνα;

ΚΕ·Ι·Τ : "Ω! τήν τόλμη του τήν παραδέχομαι. 'Ο Ράλφ είναι
άκράταγος, άπορασιστικός σάν πειρατής. "Ένας λόγος πιό πολύ
για νά τόν αγαπάω. Μ' άρέσει ό κίνδυνος.

ΤΖΩΡΤΖ : Τότε γιατί χάρηκες τόσο πολύ, όταν έμαθες πώς
γρήγορα θα τόν μεταθέσουν στο Λονδίνο; 'Εκεί στους άκίν-
δυνους διαδρόμους τού Γενικού 'Επιτελείου;

ΚΕ·Ι·Τ : 'Ακίνδυνους τούς λές; 'Εκεί είναι πιό άγρια ζούγκλα.
Κάθε στιγμή μπορεί νά σέ καταβροχθίσουν οι συνάδελφοι
άξιωματοίχοι. 'Εσύ τίποτα δέν ξέρεις. "Εμεις ό εύσυνείδητος
υπάλληλος τού 'Υπουργείου 'Αποικιών.

ΤΖΩΡΤΖ : Κι ώστόσο τί ώμη ειλικρίνεια!

ΚΕ·Ι·Τ : Βλέπω δέ σ' άρέσει ή γυμνή αλήθεια. "Εχ, πονηρούλη
υποκριτή... Οι γυμνές γυναίκες όμως σου άρέσουν.

ΤΖΩΡΤΖ : Ντροπή σου. Μιλάς σάν χυδαίος τέντυ-μπύ.

ΚΕ·Ι·Τ : "Αστα αυτά... 'Εγώ είδα στην κάμαρά σου εκείνα
τά κάρτ-ποστάλ...είδα...είδα...

ΤΖΩΡΤΖ : Μή γίνεσαι άνόητη...Αυτά είναι έργα τέχνης.

ΚΕ·Ι·Τ : Πάμε νά τά δούμε τότε...πάμε (*τραβάει στην πόρ-
τα πού φέρνει στα δωμάτια τού ίσογειού*).

ΤΖΩΡΤΖ : Σέ παρακαλώ, Κέιτ... Δέν είσαι μικρή...Σοβαρέψου.
(*Στρέφει άπότομα και φεύγει για τò δωμάτιό του. 'Η Κέιτ
τόν κωνηγεί ξεκαρδισμένη στα γέλια*).

ΚΕ·Ι·Τ : Πιάστε τον, πιάστε τον. Θεϊε Τζώρτζ, ξέχασες τόν
Κίπλιγκ...

ΛΑΙΔΗ : (*Μπαινει από τή βεράντα μ'ένα μπουκέτο λουλούδια*).
Κέιτ... Πάλι πειράξεις τò θεϊο Τζώρτζ... Ξεχνάς όλότελα τά
χρόνια του.

ΚΕ·Ι·Τ : Παιδική συνήθεια πού δέν μπόρεσα νά τήν άποβάλω.
Τότε τόν τραβάγα από τά όντουλαρισμένα μαλλιά του. Τώρα
πού τού πέρασε, τόν τραβάω από τήν όντουλαρισμένη ήθικη του.

ΛΑΙΔΗ : 'Η ήθικη τού Τζώρτζ είναι άμεμπτη.

ΚΕ·Ι·Τ : Είναι μιá παλαιική περούνα πού σκεπάζει έκατομ-
μύρια φαλάκρες...

ΛΑΙΔΗ (*Αλλάζοντας κουβέντα*) : Νά, πήγαινε τά λουλούδια
στο δωμάτιο τού Ράλφ.

ΚΕ·Ι·Τ : "Όχι δέν τά πηγαίνω... Είμαι θυμωμένη μαζί του.
ΛΑΙΔΗ : Τί έγινε πάλι.

ΚΕ·Ι·Τ : Τόν παρακάλεσα νά μου δείξει τόν τρομοκράτη πού
έπιασε. "Όμως άρνήθηκε..

ΛΑΙΔΗ : Είσαι με τά σωστά σου;

ΚΕ·Ι·Τ : Γιατί; Θα ντυνόμουν νοσοκόμα και θα πήγαινα. 'Ο
γιατρός κάθε μέρα μπαίνει στο κελλί και τού κάνει αλλαγές.
Τόν πιάσαν λαβωμένο, μά είναι τόσο τρομερός πού τόν δικά-
σιαν κιάλας.

ΛΑΙΔΗ : Τά κελλιά είναι τόπος για τούς άνδρες. Οι γυναίκες
τών Πάτερσον δέν καταδέχτηκαν ποτέ νά κατεβούν εκεί... Τò
ΐδιο κι εγώ.

ΚΕ·Ι·Τ : Γι' αυτό κ' οι άποικίες ήταν πάντα για σένα οι μπα-
νάνες, τά κοσμήματα πού σου 'στελνε από κεί ό πατέρας, και οι

Алексис ПАРНИС

ОСТРОВ АФРОДИТЫ

Пьеса в 3-х действиях

Авторизованный перевод с греческого
Ю. Луккина и А. Столтидиса

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОРДЕНА ЛЕНИНА АКАДЕМИЧЕСКИЙ
МАЛЫЙ ТЕАТР СОЮЗА ССР

1961 г.

Τò πρόγραμμα τών παραστάσεων τού «Νησιού τής
'Αφροδίτης» στο Θέατρο «Μάλυ» τής Μόσχας

ήρωικες άναμνήσεις τού σαλονιού. "Όμως εγώ θέλω νά τά
ξέρω, θέλω νά κάνω τή ζωή πού κάνει ό αύριανός άντρας μου.
ΛΑΙΔΗ : Πολλές φορές γίνεσαι τόσο άκατανόητη, Κέιτ. Με
τέτοιο χαρακτήρα πού έχεις, έπρεπε νά'σουν άγόρι.

ΚΕ·Ι·Τ : Ναι. "Ο Θεός έκανε λάθος. "Έδωσε ανδρικό χαρακτήρα
στην κόρη σου και γυναικείο στο γιό σου. "Έτσι κι ό Νταίηβυ
δέν αγαπάει τή ζωή πού κάνουν όλοι οι αληθινοί άνδρες τού σπι-
τιού μας.

ΛΑΙΔΗ : 'Ο Νταίηβυ διάλεξε τò έπιστημονικό στάδιο. Κι όλα
δείχνουν πώς θα τιμήσει τò όνομα τών Πάτερσον, όπως όλοι οι
αληθινοί άνδρες τού σπιτιού μας. "Έχει κιάλας πάρε κάποια
θέση στην έπιστήμη. (*Από τή σκάλα κατεβαίνει ό Νταίηβυ.
Χαμογελά ειρωνικά σκουπίζοντας τά γυαλιά του*).

ΝΤΑΙΗΒΥ : Δέν ξέρω πιά θέση έχω στην έπιστήμη. "Όμως
ή θέση πού μου δώσαν εδώ είναι πολύ άσχημη. Καθόλου βολικό
τò δωμάτιό μου για δουλειά. Μεγάλη φασαρία. Κι αυτή ή
σάλπιγγα από τόν γειτονικό στρατώνα χτυπάει στα νεύρα.

ΛΑΙΔΗ : 'Εμεις δέ σέ φέραμε για νά δουλέψεις, Νταίηβυ...
"Άσε τή δουλειά όσο θα είμαστε στο γαλανό αυτό νησί... Ξε-
κουράσου.

ΝΤΑΙΗΒΥ : Στην ηλικία μου οι άνθρωποι δέν μπορούνε για
ψύλλου πήδημα νά χαλάν τις συνήθειες τους.

ΚΕ·Ι·Τ : Ψύλλου πήδημα είναι ό γάμος μου για σένα!

ΝΤΑΙΗΒΥ : "Όχι ό γάμος... Μά τò καπρίτσιο σου... Χάλασε
τόν κόσμο νά παντρευτείς σέ τούτο τò νησί.

ΛΑΙΔΗ : Νταίηβυ, μήν ξεχνάς πώς ό Ράλφ ύπηρετεί εδώ.

ΝΤΑΙΗΒΥ : 'Ο Ράλφ σέ λίγο παίρνει μετάθεση για τò
Γενικό 'Επιτελείο. Μπορούσε νά γίνει ό γάμος στο Λονδίνο.
'Η Κέιτ όμως έκανε τò δικό της. Για νά παινεύεται αύριο πώς
παντρεύθηκε στο μέτωπο τριγυρισμένη από τρομοκράτες και
χιλιους κινδύνους.

ΛΑΙΔΗ : Πόσο νευριασμένος είσαι, Νταίηβυ.

ΚΕ·Ι·Τ : Οι αιώνες γιρνίνες του μεγάλου αδελφού.
ΛΑΙΔΗ : "Όταν θά φτιάσεις τη δική σου οικογένεια, Κέιτ, θά νοσταλγήσεις και τις γιρνίνες του αδελφού και τὰ μαλώματα τῆς μάνας... Θά νοσταλγήσεις ὅλη ἐκείνη τὴ ζωὴ που τελειώνει πιά γιὰ σένα.

ΚΕ·Ι·Τ : Ναι, τελειώνει.

ΛΑΙΔΗ (Συγκινημένη) : Τὸ προγονικὸ σπίτι τῶν Πάτερσον, πού ξεπροβόδισε τόσες γενιές, ξεπροβόδᾳ πιά και τὴ μικρὴ μου Κέιτ. Σὰν φέμα μου φαίνεται... "Όταν γυρίσουμε στὸ Λονδίνο, θ' ἀνοίξει ὁ ὑπηρετὴς τὴν πόρτα και θά σου πει : "Καλημέρα, μίσσες "Οουενς"... Ναι, ἡ μὴς Πάτερσον δὲν θά ὑπάρχει πιά.

ΚΕ·Ι·Τ : "Ἐφυγε και δὲν θά γυρίσει... Τί παράξενο...

ΛΑΙΔΗ : Ποτέ πιά... ποτέ πιά... Τί φοβερὴ εἶναι ἡ φράση αὐτὴ γιὰ μιὰ μητέρα. Ποτέ πιά... ποτέ πιά... Εὐτυχῶς εἶναι ἡ θύμηση... Και σὲ βοηθᾷ νὰ γυρίζεις ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ στὸ χαμένο παράδεισο: στὰ παιδικὰ χρόνια τῶν παιδιῶν σου... ΝΤΑΙΗΒΥ : Ναι, ναι... ἀφοῦ σκάρωσα ὀλόκληρο τραγουδι στὸ πιάνο γιὰ χάρη τῆς... Θά'μουν δέκα χρονῶν τότε... "Ἐτσι δὲν εἶναι, μαμά ;

ΛΑΙΔΗ : Ναι, ναι, θυμᾶμαι, ἦταν τότε στὴν Καλλούτα.

ΝΤΑΙΗΒΥ : Συγγενεῖς και φίλοι μου προφητέψανε λαμπρὸ μουσικὸ μέλλον. Γιὰ νὰ τοὺς ἐκδικηθῶ λοιπόν, ἔβαλα τὰ δυνατὰ μου κ' ἔγινε ἕνας πεζότατος ἐπιστήμονας. Τί ὑποκριτές πού ἦταν ἀλήθεια... Νὰ παινεύουν τέτοιο ἀστεῖο κατασκευασμα...

ΛΑΙΔΗ : "Ἐτσι ἀστεῖα σου φαίνονται τώρα και τὰ μωρουδιακὰ ρούχα κ' ἡ νταντελένια σκουφία πού φοροῦσες κάποτε. Μὰ πόσες ὠριμες σκέψεις ἔπυτᾶνε αὐτὰ τὰ πράματα τῆς ἀνώριμης ἡλικίας! (Τοὺς ἀγκαλιάζει). "Ἀχ παιδιά μου, παιδιά μου! "Ἐλάτε νὰ θυμηθῶμε ἐκεῖνο τὸ τραγουδι... Νταίηβυ, σὲ παρακαλῶ... ("Ὁ Νταίηβυ κάθεται στὸ πιάνο. Ἡ Κέιτ στέκει ὄρθια δίπλα του. Ἀνάμεσα τους ἡ μητέρα ἀκουμπάει τὰ χέρια στοὺς ὤμους τους). ΝΤΑΙΗΒΥ (Τραγουδαίει) :

Δοξασιμένη φαμελιά
εἶναι ἡ φαμελιά μας,
ἀπὸ τζᾶκια παλαιὰ
εἰν' τὰ γονικά μας.
"Ὅμως δόξα πιδ τρανὴ
και πιδ παινεμένη
εἰν' ἡ ἀγάπη ἡ φωτεινὴ
πού μᾶς σφιχτοδένει.
("Ὅλοι μαζί).
Εἰν' ἡ ἀγάπη ἡ φωτεινὴ
πού μᾶς σφιχτοδένει...

ΛΑΙΔΗ : Και παρακάτω: Γιατί σταματήσατε; ("Ἡ Κέιτ δείχνει μὲ τὸ βλέμμα στὴν πόρτα τῆς βεράντας. Μιά μαυροφορεμένη γυναίκα στέκει και βλέπει τὴ σκηνή). "Α... Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ γυναίκα ;

ΚΕ·Ι·Τ : Εἶχα πει τοῦ Ράλφ νὰ μοῦ βρεῖ μιὰ ντόπια μαγειρίσσα... Ἀπόψε θά'γουμε ἐπισκέπτες κ' ἤθελα νὰ τοὺς προσφέρω ντόπιους μεζέδες. (Στὴ γυναίκα) : Εἴσαθε ἡ μαγειρίσσα;

ΓΥΝΑΙΚΑ : "Ὁχι... Ὁ κύριος Τζῶρτζ ἔδωσε διαταγὴ τὸ σκοπὸ νὰ μ' ἀφήσουν νὰ μῶω στὸ σπίτι σας.

ΚΕ·Ι·Τ : "Α, τὸ θεῖο Τζῶρτζ θέλετε; Τώρα θά τὸν φωνάξω.
ΝΤΑΙΗΒΥ : "Ἄσε, Κέιτ... Θά πάω ἐγώ... Μὲ συγχωρεῖτε, μάμα. Πρέπει νὰ δουλέψω λίγο ἀκόμη... (Φεύγει ἀπὸ τὴν κάτω πόρτα).

ΓΥΝΑΙΚΑ : "Ἄς ἔρθει κι ὁ κύριος Τζῶρτζ... Ἄν και δὲν εἶναι αὐτὸς πού χρειάζομαι. Ἐγὼ ἤθελα νὰ μιλήσω μὲ τὴ λαίδη Πάτερσον. Ἐσεῖς εἰστε ;

ΛΑΙΔΗ : Ναι... Τί θέλετε;

ΓΥΝΑΙΚΑ : "Ἐμαθα πὼς σὲ λίγες μέρες θά'χετε μεγάλη χαρὰ στὸ σπίτι σας. Παντρεύετε τὴν κόρη σας μὲ τὸν ταγματάρχη "Οουενς.

ΛΑΙΔΗ : Ναι.

ΓΥΝΑΙΚΑ : "Ἡ μεγάλη χαρὰ μπορεῖ νὰ καταλάβει τὸ μεγάλο πόνο.

ΛΑΙΔΗ : Τί θέλετε ἀπὸ μένα; Καθῆστε.

ΓΥΝΑΙΚΑ : Μιὰ παράκληση ἔχω νὰ κάνω. Πῆγα στὸ γαμπρὸ σας, πῆγα στοὺς ἀνώτερους του, πῆγα στὸν ἴδιο τὸν Κυβερνήτη. Παντοῦ μοῦ ἀρνήθησαν. Στερνὰ εἶπα νὰ ῥθω στὸν πιδ ἀνώτερο... Σὲ μιὰ μάνα.

ΤΖΩΡΤΖ (Μπαίνει φουριόζος) : "Ἀχ, ὀλότεια τὸ ξέχασα! (Ἐπίσημα). Λαίδη... Αὐτὴ ἡ γυναίκα εἶναι ἡ μάνα τοῦ Κύριου πού ἔπιασε ὁ Ράλφ.

ΚΕ·Ι·Τ : "Ὡ, ἡ ὑπόθεση ἀποκτᾷ ἐνδιαφέρον...

ΓΥΝΑΙΚΑ : Ναι, εἶμαι ἡ Λαμπρινὴ Κυριακούλη... Ἡ μάνα

ἐνὸς μελλοθάνατου πατριώτη πού δὲν θά τὸν πιάναν ποτέ, ἂν δὲν ἔπεφτε λαβωμένος.

ΤΖΩΡΤΖ : Λαίδη! Σὰν προστάτες τοῦ τόπου πρέπει νά'μαστε μεγαλόψυχοι. Θεώρησα καλὸ νὰ τὴ φέρω ἐδῶ γιὰ νὰ τὴν ἀκούσετε.

ΛΑΙΔΗ : "Ἐπρεπε νὰ μὲ προετοιμάσεις, ἀγαπητέ μου Τζῶρτζ... Μὲ φέρνεις σὲ δύσκολη θέση. (Στὴ γυναίκα χωρὶς πιά ἐπισήμότητα). Πές μου τί ζητᾶς ἀπὸ μένα.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Θέλω νὰ τοὺς πείτε νὰ μ' ἀφήσουν νὰ δῶ τὸ παιδί μου... Νὰ πάω στὸ σκοτεινὸ κελλί του... Νὰ δέσω μοναχὴ μου τὸς λαβωματιές του... Νὰ ξενοχτήσω πλάι στὸ κρεβάτι του.

ΛΑΙΔΗ : "Ἐχω ἀκούσει πὼς οἱ κανονισμοὶ τῆς φυλακῆς δὲν ἐπιτρέπουν ἕνα τέτοιο πράμα. "Ἐτσι δὲν εἶναι, Τζῶρτζ;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ (Σὰν νὰ μὴν τὴν ἀκουσε) : Και θέλω νὰ ξαναγίνει ἡ δικη του και ν' ἀφήσουν τὸ λαὸ νὰ δεῖ και ν' ἀκούσει... Μὲς στὰ μουντρούμια, κρυφὰ ἀπ' ὄλους, τὸν δικάσαν νὰ πεθάνει.

ΚΕ·Ι·Τ : Μιλᾶς ἔτσι σὰ νά'ναι κάποιος ἀθῶος πού τὸν πιάσαν ἄδικα. Μὲ συγχωρεῖς, σέβομαι τὸν πόνο σου... Μὰ τί μποροῦμε νὰ κάνουμε ἔμεῖς; Ἡ ἀπόφαση ἦταν δικαίη γιὰ ἕναν τέτοιον τρομοκράτη.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ὁ γιός μου δὲν εἶναι τρομοκράτης.

ΚΕ·Ι·Τ : Μήπως δὲν κρατοῦσε ὄπλο; Δὲ χτυποῦσε τοὺς στρατιώτες μας, δὲν ἀντιτάζεε φυλακιά μας, δὲν ἔκαψε, δὲν ἔγινε ἐγκληματίας;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἐγκληματίας λέγεται αὐτὸς πού παίρνει τουφέκι γιὰ νὰ δουλέψει μοναχὰ τὰ συμφέροντά του. "Ὅμως αὐτὸς πού πήρε τὸ τουφέκι γιὰ τὸ συμφέρον ὄλου τοῦ λαοῦ, λέγεται στρατιώτης. Ὁ γιός μου εἶναι στρατιώτης.

ΛΑΙΔΗ : Κέιτ! Σὲ παρακαλῶ... Θαρρῶ πὼς δὲν χρειάζεται ν' ἀνακατῶνσαι σὲ μιὰ τέτοια σκοτεινὴ και μαύρη ὑπόθεση.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἡ ζωὴ ἐνὸς παιδιοῦ εἶναι σκοτεινὴ ὑπόθεση; Κι ὁ πόνος μου εἶναι γιὰ ἕνα μαῦρη ὑπόθεση; Και τὰ μαλλιά μου πού τ'ἄσπρισε ὀλότεια ἡ συμφορὰ; Πάρε πίσω τὰ λόγια, Ἐγγλέζα μάνα. Ἀλλιῶτικα θά ρίξει κεραυνὸ ὁ Θεὸς και θά σὲ κάψει.

ΤΖΩΡΤΖ (Σιγὰ στὴν Κέιτ) : Σ' αὐτὸ τὸν καιρὸ, ὅταν μιλᾶνε ἐδῶ γιὰ Θεό, ἐνοσοῦν τοὺς ἀνθρώπους. Κ' οἱ ἀνθρωποὶ σ' αὐτὸ τὸ νησί ῥίχνουν μπόμπες. Πρέπει πιδ μαλακὰ νὰ μιλᾶμε μαζὶ τῆς... Πιδ μαλακὰ.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Δὲ φοβερίζω... Μὰ οὔτε και ταπεινώνομαι. Μιλᾶω μοναχὰ. Ἡ γλώσσα τῆς μάνας εἶναι ἴδια σ' ὅλη τὴ γῆ. Σοῦ μιλάω σ' αὐτὴ τὴ γλώσσα.

ΛΑΙΔΗ (Μ' ὀργή) : Ἡ λαίδη Πάτερσον δὲν μπορεῖ νά'χει τὴν ἴδια γλώσσα μὲ τὴ μάνα ἐνὸς ἐγκληματία... Τζῶρτζ! "Ἀκουσε τί σὲ παρακάλεσα; Συνόδευσέ αὐτὴ τὴ γυναίκα ὡς τὴν ἔξοδο. ΤΖΩΡΤΖ (Στενοχωρημένα) : Πᾶμε.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ (Τὸν σταματᾷ σηκώνοντας τὸ χέρι και συνεχίζει νὰ μιλᾷ πρὸς τὴ Λαίδη) : Γύρισα ὅλα τὰ γραφεῖα τοῦ Κυβερνεῖου... Πέρασα ὄλους τοὺς διαδρόμους. Και παντοῦ μὲ ὑποδέχονταν τὸ κρῦο και ἡ μούγλα. Ἡ καρδιά σου μοιάζει μὲ κείνα τὰ γραφεῖα και τοὺς διαδρόμους...

ΛΑΙΔΗ (Δυνατὰ) : Τζῶρτζ! Πῶς ἐπιτρέπεις σὲ μιὰ ὑποδέεστη νὰ μιλᾷ ἔτσι σὲ μένα;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Σὲ τοῦτο τὸν τόπο οἱ ἀνθρωποὶ νιώθουν κατώτεροι μοναχὰ μπροστὰ στὸ Θεὸ και στὴν πατρίδα.

ΤΖΩΡΤΖ : Σᾶς παρακαλῶ... σᾶς παρακαλῶ...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Σὲ τοῦτο τὸν τόπο οἱ ἀνθρωποὶ εἶναι πάντα ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τους.

ΤΖΩΡΤΖ : Σᾶς παρακαλῶ, πᾶμε.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἐδῶ οἱ ἀνθρωποὶ νιώθουν ἴσοι μόνο μὲ τοὺς φίλους...

ΛΑΙΔΗ (Πέφτοντας ἐξαντλημένη στὴν πολυθρόνα) : Ὡ Θεέ μου!

ΡΑΛΦ (Μπαίνει πολὺ κεφάτος. Ἡ θερινὴ στολὴ τοῦ ταγματάρχη ταιριάζει πολὺ στὴ διάθεσή του) : Ἐπι τέλους τελειώσα... (Βλέποντας τὴ Λαμπρινὴ σκυθρωπιάζει). "Ἐφτασε και δῶ νὰ κάνεις τὰ παράπονά σου; Τίποτα δὲν θά βγεῖ. ("Ἡ Λαμπρινὴ τὸν κοιτᾷ ἀμίλητη).

ΚΕ·Ι·Τ : Ἀλήθεια, Ράλφ... Τόσο πολὺ μᾶς χρειάζεται αὐτὸ τὸ νησί;

ΡΑΛΦ : Ἄναλάβαμε τὴν κηδεμονία του. "Ὡσπου νὰ ὠριμάσει... Τότε θά τὸ ἀφήσουμε ν' αὐτοδιοικηθεῖ.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ποῦ ἀκούσθηκε νὰ κηδεμονεύει ὁ νεότερος τὸν μεγαλύτερο; Ἡ γλώσσα μας εἶναι ἀρχαιότερη ἀπὸ τὴ δική σας... Τοῦτῃ ἡ γῆς ὀργώθηκε και ποτίστηκε ἀπὸ τὸ αἷμα ὑπέρτερα και ἀγάπησε τὴν λευτεριὰ ὑπέρτερα ἀπὸ τὴ δική σας. Τοῦτος

ό τόπος είναι παλαιός, σαν την καρδιά του ανθρώπου, και πάν-
τα νέος, σαν την καρδιά του ανθρώπου.

ΡΑΛΦ : Μήπως θέλεις να φωνάξω τον σκοπό να σε πετάξει;
Μή μ' αναγκάζεις να φωνά βάρβαρος. (Παύση). Μπορείς να
φύγεις.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Θέλω να δω το παιδί μου... Δε θα μ' αφήσεις
να δω το παιδί μου;

ΡΑΛΦ : Όχι. (Η Λαμπρινή κοιτά όλους κατάματα. Σιωπαινει.
Υστερα γυρίζει απότομα και φεύγει). Συνόδεψέ την, Τζώρτζ.

ΛΑΙΔΗ : Τι φοβερό... Άπροσδόκητη ήταν αυτή ή εισβολή.
ΡΑΛΦ : Οι αιώνιοι φιλελευθερισμοί του Τζώρτζ φταίνε.

ΛΑΙΔΗ : Πώς πονάει το κεφάλι μου!

ΚΕ·Ι·Τ : Νά σου φέρω μια άσπιρίνη, μαμά;

ΛΑΙΔΗ : Όχι, όχι, θα πάω λίγο να ξεκουραστώ... (Σηκώνει-
ται με κόπο).

ΚΕ·Ι·Τ : (Κάθεται πλάι στο Ράλφ). Δώσε μου ένα τσιγάρο.

ΡΑΛΦ : Τι, και το δικό σου κέφι χάλασα;

ΚΕ·Ι·Τ : Στην αρχή έβλεπα κι άκουγα μ' ενδιαφέρον... Τά τε-
λευταία λόγια τής γυναίκας αυτής με τάραιξαν... Ξέρεις, θαρρώ
πώς ο κόσμος αυτός αξίζει καλύτερη μεταχείριση.

ΡΑΛΦ : Πάλι άλλαξες γνώμη; Χθές, σαν έμαθες για την
ανάτιναξη εκείνου του τζίπ, ήσουν άλλιώτικη, χτυπούσες τη
μικρή σου γροθιά στο τραπέζι και φώναζες, "σκοτώστε τους
όλους, σκοτώστε τους..." (Γελάει). "Ω, είσαι ένας μικρός χαρι-
τωμένος χαμαιλέοντας.

ΚΕ·Ι·Τ : Αυτό μου τό'χεις πει κι άλλη φορά.

ΡΑΛΦ : Άλλάξεις διάθεση και χρώμα κάθε τόσο... Κι αν
μετρήσουμε πόσες φορές άλλαξες τη βαφή των μαλλιών σου
και την χρενισιά και το άρωμα... Δεν μιλάω για τις τουαλέτες.
ΚΕ·Ι·Τ (Σφίγγεται κοντά του) : Αυτό είναι ή άμυνά μου.

ΡΑΛΦ : Και ποιός είναι ο έχθρός σου;

ΚΕ·Ι·Τ : "Ό,τι άγαπώ πιο πολύ στον κόσμο. Τά μάτια σου. Εί-
ναι ώρες που με κοιτάνε σαν κάτι που τή συνήθισαν πιά... Και
τότε αλλάζω θωριά και σώζομαι από τή άδιαφορία σου.

ΡΑΛΦ : Έλα να χορέψουμε. (Βάζει στη ραδιόλα μια πλάκα).
Είναι το βάλς που μās γνώρισες... Θυμάσαι εκείνη τήν πρώτη
βραδιά μας; (Χορεύουν). Έξω τά χρώματα του ουρανού γί-
νονται πιο θαμπά. Ζυγώνει το δειλινό. "Όμως άκόμη είναι
φωτεινά. Άκούεται κλάξον αυτοκινητόν. Άυτοί δεν δίνουν
σημασία. Στην πόρτα προβαίνει ο Κίτς φορτωμένος μπου-
κάλια με κρασί. Φορά στολή λοχαγού. Είναι ένας σαραν-
τάρης ήλιοημένος με τραχιά χαρακτηριστικά και γκριζα μαλ-
λιά. Κινήσεις και περπατησιά ανθρώπου που είδε πολλά στη
ζωή του).

ΚΙΤΣ : Συναγεμός. Ήρθε ο Κίτς, ο άετος να χαλάσει τή φω-
λιά των περιστεριών... Τι, χορεύετε άκόμα;

ΚΕ·Ι·Τ : Άν δεν μās χειροκροτήσεις, δεν σταματάμε, Ρίτσαρντ.

ΚΙΤΣ : Λοιπόν : "Ένα, δύο, τρία... Άφήνω τά μπουκάλια και
χειροκροτώ. (Παύση). Δεν νομίζετε πως θά'ναι άκριβά τά χει-
ροκροτήματα;

ΚΕ·Ι·Τ : Πότε έγινες τόσο τσιγκούνης;

ΚΙΤΣ : Για το καλό σας το κάνω. Άν πιείτε αυτό το κρασί,
χιλιάδες χειροκροτήματα θά βουίζουμε μέσα σας. (Δείχνει τις
μπουκάλες). Κουμανταρία!.. Περιέχει όλα τά χειροκροτήματα
του κυπρίνου καλοκαιριού.

ΚΕ·Ι·Τ : Και τις ντουφεκιές και τις εκρήξεις.

ΚΙΤΣ : Τοῦτο το κρασί είναι δώδεκα χρονών... Και τότε ήταν
ήσυχα στο νησί. Ό πόλεμος είχε τελειώσει... Ό δεύτερος παγ-
κόσμιος πόλεμος είχε σημάνει σιωπητήριο... Και χιλιάδες
Κύπριοι που πολέμησαν έθελοντές το συμμαχικό στρατό γύ-
ρισαν στεφανωμένοι... (Πίνει). Και τώρα... Κοιτάτε τί γίνεται...

ΡΑΛΦ (Στήν Κέιτ) : Πριν μια εβδομάδα κόντεψαν να τον
καρφώσουν εκεί στο βουνό.

ΚΙΤΣ : Τήν είχαν στήσει καλά τήν ενέδρα. Νά μ' έβλεπες πώς
έτρεμα...

ΚΕ·Ι·Τ : Έσύ φοβήθηκες; Ό γερολύκος; Που όργωσες τόσες
ζουγκλες στη Μαλαισία και τήν Κέννα;

ΡΑΛΦ : Μην τον πιστεύεις, Κέιτ. "Όταν πίνει το πρώτο πο-
τήρι, αρχίζει τούς εκκεντρισμούς.

ΚΕ·Ι·Τ : Θαρρώ δεν είναι το πρώτο ποτήρι αυτό...

ΚΙΤΣ : Άλήθεια σās λέω... Κάθε φορά που αρχίζω μάχες
με τούς άντάρτες, τρέμα σύγκορμος... Όχι από φόβο... Άπό το
γέλιο, από το χάχαχο! Νομίζω πάντα πως θά με σκοτώσει ή
σφαίρα κάποιου παλιού μου φαντάρου... Άπ' αυτούς που γυρί-
σανε μαζί μου νικητές...

ΚΕ·Ι·Τ : Κ' είναι πολλοί τέτοιοι μες τούς τρομοκράτες;

ΡΑΛΦ : Δεν ξέρω. Μά μέσα σ' εκείνους που σκότασε ή μονάδα
του, βρίσκονταν και δυο παλιοί γνώρμιοι του Ρίτσαρντ...

Γνώρισε τά πτώματά τους... (Γελάει, τσουγκρίζει το ποτήρι
του με τον Κίτς). Πήραν από τον παλιό τους διοικητή προα-
γωγή για τον κάτω κόσμο.

ΚΙΤΣ (Χτυπάει τή γροθιά του στο τραπέζι. Ξαφνικά του
παραιομορφώνει το πρόσωπο ο θυμός) : Πάψε! Σου έχω πει
να μη μιλάς έτσι... Άφου το ξέρεις. Έκείνη τή μέρα εγώ δεν
πυροβόλησα.

ΡΑΛΦ : Καλά, καλά... Μη θυμώνεις. (Παύση. Ό Κίτς παίρ-
νει το μπουκάλι και το άναποδογυρίζει στο στόμα του). "Έ, τί
κάνεις εκεί; Βάλθηκες να μεθύσεις μονομιάς;... Κράτα λίγο ως
να'ρθει ή παρέα.

ΚΕ·Ι·Τ : Έγώ θέλω να πιούμε τώρα. Μη τόνάκοϋς, Ρίτσαρντ...
Κέρνα!

ΡΑΛΦ : Τότε πιείτε μοναχοί σας. Έγώ σαν οικοδεσπότης
πρέπει να'μαι ξενέρωτος.

ΚΕ·Ι·Τ : Τότε φέρε μας, μίστερ οικοδεσπότη, κάτι να τσιμπή-
σουμε. Και πές στη Βίκυ να ετοιμάσει έξω στη βεράντα το τρα-
πέζι.

ΡΑΛΦ : Χμ! Έγινε κιόλας ή γυναίκα που διατάζει. (Φεύγον-
τας). Πολύ γρήγορα αλλάζεις χρώματα, μίς χαμαιλέοντα...

ΚΙΤΣ (Είναι άκόμα βυθισμένος στις θύμησης) : Ό χαμαι-
λέοντας μπορεί ν' αλλάξει τά χρώματα του τομαριού του. Μά
την ψυχή του ποτέ.

ΚΕ·Ι·Τ : Τι θές να πεις;

ΚΙΤΣ : "Ό,τι και να κάνεις, θά μείνεις πάντα μια άυθεντική
Πάτερσον.

ΚΕ·Ι·Τ : Τόσο σίγουρος είσαι;

ΚΙΤΣ : Σε ξέρω καλά... Πολύ καλά. Και σύ αυτό τό'νωσες
εκεί στο Λονδίνο... Και γι' αυτό διακόπηκε έτσι ξαφνικά το
ρομάντζο μας... Σαν ένιωσες πως σε ξέρω πια σαν τά πέντε
μου δάχτυλα, έφυγες από μένα πανικόβλητη... Οι γυναίκες θέ-
λουν να μείνουν πάντα άνιγμια. Σαν τις θρησκείες. Δεν άγα-

"Η Έλένα Γκογκόλεβα, στο ρόλο τής Γκλόριας
Πάτερσον και ο Ποντγκόρννι στο ρόλο του Ράλφ
"Οουενς. Παράσταση θεάτρου «Μάλν» στη Μόσχα

πούν τους ξζυπνους. Καί γι' αὐτὸ οἱ βλάκες ἢ αὐτοὶ ποὺ παρ-
ρασταίνουν τὸ βλάκα, ἔχουνε πάντα μεγαλύτερες ἐπιτυχίες.
ΚΕ·Ι·Τ : Αὐτὸ εἶναι ὑπαινιγμὸς γιὰ τὸ Ράλφ; Βλέπω ἀκόμα
δὲν τὸν συγχώρεσε πού μὲ πήρε ἀπὸ σένα... Τόσο πολὺ μ' ἀγα-
πᾶς λοιπὸν;

ΚΙΤΣ : Ξέρεις πὼς ἀπὸ τότε ποὺ ἐφυρες, δὲν ὑπάρχεις γιὰ μένα.
ΚΕ·Ι·Τ : Κι ὠστόσο μ' ἀγαπᾶς!

ΚΙΤΣ : Πολλοὶ ἄνθρωποι ξέρουν πὼς δὲν ὑπάρχει Θεός... Κι
ὁμως προσεύχονται... "Ἄντε νὰ πιούμε!

ΚΕ·Ι·Τ : Γιὰ τὴ θρησκὸληπτη ἀπιστία σου.

ΚΙΤΣ : Γιὰ τὸν ἀνυπάρκτο Θεὸ μου...

ΝΤΑΙΗΒΥ (Μπαίνει. Τὸ πρόσωπό του φωτίζεται καθὼς βλέ-
πει τὸν Κίτς) : Ἄλὸ Ρίτσαρντ!

ΚΙΤΣ : Νταίηβυ... Γιὰ ποὺ τὸ βλάκα; Τί ἔχεις μὲς στὸ σα-
κούλι σου.

ΝΤΑΙΗΒΥ : Πάω στὴ θάλασσα γιὰ τὸ καθημερινὸ μπάνιο μου.
Εἶναι ἡ πιὸ ἀγαπημένη μου ὥρα... Τὸ δειλινὸ ἢ θάλασσα εἶναι
ἄμορφη (σφίγγουν τὰ χέρια, χτυπιούνται στοὺς ὤμους). "Ἐχ,
στρατιώτη!

ΚΙΤΣ : Κάτσε λίγο νὰ τὰ ποῦμε, ἢ θάλασσα δὲ θὰ σοῦ φύγει.
ΚΕ·Ι·Τ : Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί μπορεῖ νὰ πεῖ ὁ διάβολος
μὲ τὸν ἄγγελο...

ΝΤΑΙΗΒΥ : "Ἐσὺ, Κέιτ, θά'ταν καλύτερο νὰ πᾶς στὴ μητέρα...
Βοήθησε τὴν νὰ ντυθεῖ... Εἶναι πολὺ νευριασμένη καὶ μαλώνει
ἀδιάκοπα τὴν κακὴν τὴ Βίκυ...

ΡΑΛΦ (Μπαίνοντας μ' ἕνα δίσκο) : Ναι, ναι, Κέιτ... Πήγαινε
νὰ ντυθεῖς καὶ σύ. "Ὅπου νὰ ναι θὰ φθάσει ὁ σέρ Οὐίλσον.

ΚΕ·Ι·Τ : Ναι, ναι, βοήθησε τὸν λόρδου Κυβερνήτη εἶναι αὐτός...

ΠΑΛΦ : Δὲν μπορεῖς νὰ παρουσιαστεῖς μπροστὰ τοῦ ντυμένη
ἔτσι ἀπλά... (Σηκώνεται). "Ἄντε, πήγαινε, Χαμαιλέοντα, ν' ἀλ-
λάξεις τὸ χρώμα σου... (Φεύγει).

ΡΑΛΦ : Δοκιμάστε αὐτὸν τὸν ἀστακό... "Ἡ μαγιονέζα εἶναι
δικῆς μου συνταγῆς.

ΚΙΤΣ : Αὐτὰ εἶναι ντελικάτα πράματα γιὰ μένα. "Ἐλιές ἔχεις;
Μὲ ρίγανη... Καὶ λίγο σκόρδο φέρε σὲ παρακαλῶ.

ΡΑΛΦ : Εἶδες τί χονδρὸς ποὺ ἔγινε, Νταίηβυ; Σὰν ντόπιος
μεθύστακας. (Στὸν Κίτς). "Ἐλιές ἔχω... "Ὅμως σκόρδο μὴ
περιμένεις. Δὲν εἶμαστε στὸν στρατόνα. (Φεύγει).

ΚΙΤΣ : "Ἄντε νὰ πιούμε, Νταίηβυ...

ΝΤΑΙΗΒΥ : Λίγο βάλε... Ξέρεις πὼς δὲν πίνω.

ΚΙΤΣ : Καταλαβαίνω... "Ἡ δουλειά σου δὲν ἐπιτρέπει. (Πίνουν).
Καλὴ εἶναι ἡ δουλειά σου. Κι ὅταν ἀναλογίζομαι τὴ δική μου,
τότε στ' ἀλήθεια νιώθω σὰν ἀντιπρόσωπος τῆς κόλασης
ἀντίκρου σ' ἕνα κάτοικο τ' οὐρανοῦ.

ΝΤΑΙΗΒΥ : Σοῦ φαίνομαι τόσο ὄνειροπαρμένος;

ΚΙΤΣ : "Ὅχι... Μὰ νιώθω τὴ μεγάλη ἀπόσταση ποὺ μᾶς χω-
ρίζει. Σὰν νὰ ζεῖς σ' ἄλλο κόσμο. (Πίνει). Κι ὅταν σὲ βλέπω,
μὲ πιάνει πάντα ἡ περιέργεια. Φέρνεις κανένα καινούριο νέο
ἀποκεῖ; Τί γίνεται σ' αὐτὸν τὸν κόσμο πού δὲν πολεμάει ἄν-
θρωπος μὲ ἄνθρωπο;

ΝΤΑΙΗΒΥ : Πόλεμος, πόλεμος σκληρὸς μὲ τὰ μικρόβια...
Σκληρὸς, δύσκολος πόλεμος. (Τὸν κοιτᾶει κατὰματα). Μὰ καὶ
πολὺ λαφρῆς, ἂν λογαριάσεις πὼς ἡ συνειδήσή σου δὲν ἔχει καμ-
μιὰ τύψη γιὰ τὸν ἀντίπαλο πού ἐξοντώνει.

ΚΙΤΣ : Αὐτὸ γιὰ μένα τὸ λές;

ΝΤΑΙΗΒΥ (Δὲν μπορεῖ νὰ κρύψει τὴν συμπόνια του) : Μήπως
δὲν ξέρω γιατί πίνεις, Ρίτσαρντ;

ΚΙΤΣ : Ναι... "Ἐσὺ πάντα μὲ καταλαβαίνεις... Πιὸ πολὺ ἀπ'
τοῦς ἀνθρώπους τοῦ δικοῦ μας κόσμου... Παράξενο! Κι ὠστόσο
τίποτα δὲ μοῦ κάνει τὸ πιστό. Νταίηβυ! Δὲ σβήνει τούτη ἡ κό-
λαση πού'χω μὲσα μου. Τάχα μπορεῖς νὰ σβήσεις τὴ φωτιά μὲ
τὸ οἰνόπνευμα;

ΝΤΑΙΗΒΥ : Πέρυσι στὸ Λονδίνο μοῦ'λεγες πὼς θέλεις νὰ φύ-
γεις πιὰ ἀπὸ τὸ στρατό...

ΚΙΤΣ : Κάθε ἄνθρωπος θέλει νὰ γλυτώσει ἀπὸ τὴν ἀρρώστια
του. Μὰ τάχα φθάνει μονάχα ἡ πεθμιά γιὰ νὰ γιαιτρευτεῖς;
(Σιωπῆ). Κάποτε μοῦ φαίνεται πὼς ἡ ἀρρώστια μου εἶναι ἀνία-
τη. Καὶ πὼς θὰ μὲ γλυτώσει ἀπ' αὐτὴ μονάχα ὁ θάνατος.

ΝΤΑΙΗΒΥ : Θάνατος... Θάνατος. Πολὺ γρήγορα ἀρχίζει νὰ
σκέφτεται γι' αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος τοῦ καιροῦ μας.

ΚΙΤΣ : Κουράζεται...

ΝΤΑΙΗΒΥ : Κουράζεται, γιατί ἡ ζωὴ του εἶναι σύντομη...
"Ἄν ἦταν πιὸ μακρόχρονη, δὲ θὰ κουράζοταν...

ΚΙΤΣ : Πότε ἔγινες σοφιστής; Χμ!

ΝΤΑΙΗΒΥ (Βηματίζει στὸ δωμάτιο ξαναμμένος) : Σοβαρὰ μι-
λάω. Θυμῆσου τίς σχολικὲς ἐξετάσεις, ἄς ποῦμε... Μέσα σὲ δυὸ
ὄρες ἔπρεπε νὰ λύσεις τόσα προβλήματα... "Ὁ χρόνος δὲν
ἐφθανε κι αὐτὸ σὲ κούραζε, σὲ νευρίαζε, σ' ἀπέλιτξε... "Ὁ ἄν-

θρωπος ζεῖ πάνω-κάτω πενήντα χρόνια... Βγάλε δεκαπέντε-εἴ-
κοσι χρόνια παιδικῆς ἐφηβικῆς ζωῆς... Τί μένου; Τριάντα
χρόνια. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάστημα πρέπει νὰ λύσει χιλιάδες
προβλήματα, νὰ κάνει ἀληθινὰ πολλὰ ὄνειρα του. Τρέχει, μπερ-
δεύεται, τὰ χάνει... Κι ὁ θάνατος στέκει ἀπὸ πάνω του σὰν
ἀνυπόμονος ἐξεταστής, κρατώντας τὸ ρολόι: Καίρὸς νεαρὸ μὲν
νὰ παραδῶσετε τὸ γραφτὸ σας. (Μπαίνει ὁ Ράλφ).

ΡΑΛΦ : Νὰ οἱ ἐλιές σου μὲ τὴ ρίγανη, Κίτς...

ΤΖΩΡΤΖ (Μπαίνει σύγχρονα μὲ τὸ Ράλφ) : Τί βλέπω. "Ἐσεῖς
ἀρχίσατε κιόλας... "Ὁ, σοβαρὸ καὶ ἐγκρατῆ, Νταίηβυ!... "Ἀπο-
φάσισε νὰ τὸ ρίξεις ἔξω καὶ σύ;

ΡΑΛΦ : Νὰ, πάρε τὸ ποτήρι σου.

ΤΖΩΡΤΖ : Θὰ πάω πρώτα ν' ἀλλάξω κουστόμυ. "Ὅπου νὰ ναι
θάρρη ὁ σέρ Οὐίλσον.

ΚΙΤΣ : "Ἐχομε μόνον δυὸ γυναῖκες στὴν παρέα... Μιὰ φούστα
παραπάνω δὲ βλάφτει. Μὴν ἀλλάξεις Τζώρτζ... (Τὸν τραβᾶει
ἀπ' τὴν κοντὴ σκαλιστικὴ φούστα).

ΤΖΩΡΤΖ : Γίνεσαι πολὺ χυδαῖος ὅταν πίνεις, Κίτς... Καθόλου
δὲ σέβεσαι τίς παραδόσεις.

ΝΤΑΙΗΒΥ : "Ἐγὼ θὰ πηγαῖω. Εἶναι ἀκριβῶς ἡ ὥρα τοῦ μπά-
νιου. "Ἄν καὶ δουλεύω πάνω σὲ πανανθρώπινα, ὅπως λένε, προ-
βλήματα, εἶμαι πάντα ἄγγλος στὴν ἀκριβεία.

ΤΖΩΡΤΖ : Νὰ πάρεις κ' ἕνα στρατιώτη μαζί σου γιὰ συνοδεία...

ΒΙΚΥ (Μπαίνει τρέχοντας τὸν σταματάει) : Σέρ Νταίηβυ...
Ξεχάσατε τὴν πετσέτα σας...

ΝΤΑΙΗΒΥ : "Ἄ, σ' εὐχαριστῶ Βίκυ. "Ἐσὺ πάντα διορθώνεις
τίς... ἐπιστημονικὲς μου ἀβελήσιες... (Γελάει).

ΒΙΚΥ : "Ἡ φροντίδα πού πρέπει νὰ'χετε γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας εἶναι
κι αὐτὸ μιὰ ἐπιστήμη, σέρ...

ΝΤΑΙΗΒΥ : Σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστήμη εἶμαι ὀλότελα ἀγράμματος,
Βίκυ. "Ἐτσι δὲν εἶναι; (Φεύγει γελώντας). Καλὴ ἀντάμωση.

ΤΖΩΡΤΖ : Τὰ χοντρά χωρατὰ τοῦ Κίτς τὸν κάνανε νὰ φύγει
σὰν κυνηγημένος.

ΡΑΛΦ : Γενικά, πολὺ ἄβολα νιώθει ὁ Νταίηβυ ἀνάμεσά μας.
Δὲν καταλαβαίνει οὔτε τοὺς στρατιωτικὸς οὔτε τὸν πόλεμο
πού κάνουν.

ΚΙΤΣ : "Ὁ Νταίηβυ ἔπρεπε νὰ γεννηθεῖ σ' ἄλλο καιρὸ.

ΒΙΚΥ : Στὴ βεράντα εἶναι ὅλα ετοιμα, σέρ... ("Ἀκούγεται αὐ-
τοκίνητο πού σταματᾶει ἀπ' ἔξω).

ΡΑΛΦ : "Ὁ σέρ Οὐίλσον θά'ναι... Τρέχα νὰ δεῖς Βίκυ. (Αὐτὴ
τρέχει στὴ βεράντα κ' εὐθὺς γυρίζει).

ΒΙΚΥ : Δὲν εἶναι ὁ σέρ Οὐίλσον... Εἶναι κείνος ὁ Τζέντλεμαν...
Δὲν ξέρω τ' ὄνομά μου... "Ὅταν μιλάτε γι' αὐτὸν... Τὸν λέτε
πάντα ὁ Νίκς ὁ Ἀμίλητος...

ΡΑΛΦ : "Ἄ... "Ὁ ἄνθρωπος πού μονάχα ἀκούει... "Ἐτσι τὸν
λέμε ὅλο στὸν κύκλο μας. (Γελάει). "Ὅμως αὐτὸ εἶναι ἀστεῖο.
Γιὰ σένα θά'ναι πάντα ὁ ἀξιότιμος Σέρ Νίκς Τζόνσον...

(Στὴν πόρτα παρουσιάζεται ὁ Νίκς. Χλωμὸ ρυτιδωμένο πρό-
σωπο, μαῦρα μαλλιά, χωριστὰ στὴ μέση. Εἶναι πολὺ ἀσθηρὰ
ντυμένος. Σὰν πάστορας. Πληχτικὸ σύνολο, μαλακιά ἀδούρηθη
περπατησιὰ, πολὺ λιγοστὲς κινήσεις. Μὰ τὰ μάτια του εἶναι
ἀεικίνητα. Ὑποκλίνεται βουβά, ἀφήνοντας τοὺς ἄλλους νὰ κά-
νουν ὅλη τὴ φασαρία τῆς ὑποδοχῆς).

ΒΙΚΥ : Καταλαβαίνω, σέρ...

ΡΑΛΦ : Νίκς... "Ἐκανες πολὺ καλὰ πού μᾶς θυμήθηκες, γέρο
μου...

ΤΖΩΡΤΖ : Τί γέρος; Τί γέρος; Εἶναι νέος πού παρέχει ἐλπί-
δες πολλές! Πῶς μᾶς θυμήθηκες;

ΚΙΤΣ : Αὐτὸς πάντα μᾶς ἔχει στὸ νοῦ του... Δὲν μᾶς ξεχνᾶει
οὔτε στιγμῆ... "Ἐτσι δὲν εἶναι, Νίκς;

ΝΙΚΣ : "Ἡ ὑπηρεσία...

ΡΑΛΦ : Σὰνὰ τόξερεις κ' ἦρθες. Περιμένουμε τὸν σέρ Οὐίλσον.

ΚΙΤΣ : Τί σύμπτωση! (Δεύτερο αὐτοκίνητο σταμάτησε στὴν
πόρτα).

ΤΖΩΡΤΖ : Αὐτὸς εἶναι! ("Ὁ Ράλφ τρέχει στὴ βεράντα. Οἱ
ἄλλοι, ἔξω ἀπὸ τὸν Κίτς, σηκώνονται. Περιμένουν τεταωμένοι).

Οἱ·Ι·ΕΣΟΝ (Εἶναι ἡλιωμένος ἄντρας μὲ ἀριστοκρατικὲς
μανιέρες καὶ αὐταρχικὴ φωνὴ πού προσπαθεῖ πάντα νὰ τὴν
κάνει ἡμερὴ κ' ἐγγενική). Τζέντλεμεν... Χαίρομαι πολὺ πού
σᾶς βλέπω... Πῶς πάει, Ράλφ, ἡ μελλοντικὴ μας μίσση "Ὅου-
εν; Κ' ἡ σεβαστὴ μου Λαίντυ Πάτερσον;

ΡΑΛΦ : Τώρα θάρ'θουνη... Ξέρετε ἔγινε ἕνα δυσάρεστο ἐπεισό-
διο πού τάρραξε πολὺ τὴ Λαίντυ...

ΤΖΩΡΤΖ (Ποῦ θέλει ν' ἀλλάξει τὴ κουβέντα) : "Ὅμως τώρα
τῆς πέρασε ὁ πονοκέφαλος... "Ὅλα τέλειωσαν... Δὲν ἀξίζει οὔτε
νὰ τὸ θυμάσαι... Μόνος σας ὀδηγοῦσατε τ' αὐτοκίνητο, σέρ;

ΟΥΓΑΞΟΝ: Τί έπεισόδιο έγινε, Ράλφ;
 ΡΑΛΦ: Ήρθε ή μάνα του μελλοθάνου Κυριακούλη. Της ζήτησε νά μεσολαβήσει.
 ΟΥΓΑΞΟΝ: Καταλαβαίνω... Αύτη ή δυστυχιμένη γυναίκα πήγε παντού... Γενικά πρέπει νά παραδεχτούμε πώς οί ντόπιοι κάνουνε τά πάντα γιά νά γλυτώσουν τό γιό της... Ξέρετε τί μου έφερε σήμερα ό γραμματέας μου;
 ΝΙΚΕ (Ζυγώνει κοντά-κοντά): Ένδιαφέρουν!
 ΟΥΓΑΞΟΝ: Μία στίβα γραμάματα από ντόπιους νέους και γέρους... Φαντασθήτε. "Ολοι προτείνουν νά λευτερώσουμε τό Κυριακούλη και νά εκτελέσουμε έναν άπ' αυτούς στή θέση του! Έβδατε πού μπορεί νά δηγήσει τους ανθρώπους ό φανατισμός; (Από πάνω κατεβαίνει ή Λαίδη Πάτερσον με την Κέιτ).
 ΛΑΙΔΗ: Σέρ Ούιλσον... Άγαπητέ μου "Έντυ... Ήρθατε πρόθυμος κ' εύγενικός νά δείτε τή παλιά σας φίλη...
 ΟΥΓΑΞΟΝ: Τριανταπέντε χρόνια είμαι ό άφοσιωμένος φίλος τών Πάτερσον. (Της φιλάει τό χέρι, ύστερα γυρίζει στή Κέιτ). Έπιτρέπεις στό παλιό σου θαυμαστή νά σου φιλήσει τά χρυσά σου μαλλιά; (Στους άλλους). Ξέρετε Τζέντλεμεν; Είμαι ό πρώτος θαυμαστής της Κέιτ. Τρείς μέρες ύστερα από τή γέννησή της μου τήν έδειξε ό άξέχαστος σέρ Πάτερσον... Χά... Χά... Στή κούνια. "Ω! Νά ξερες τί φάρμακο ήταν ό έρχομός σου γιά τή πλήξη μας. Τή θεράπευσε όλότελα.
 ΚΕΙΤ: Κι όταν δέν ήμουν, τί κάνατε, σέρ Ούιλσον;
 ΚΙΤΣ: Διασκεδάσαμε τή πλήξη μας μιλώντας όλη τή μέρα γι' αύτή...
 ΟΥΓΑΞΟΝ: 'Ο αιώνας Κίτς... Χά... Χά... (Γελάει. "Ολοι ακολουθούν τό παράδειγμά του. Γελάνε δυνατά, μόνο ό Νίκς είναι ταγκούνης και στό γέλιο του. Βγάζει δύο συλλαβές. «Χά...Χά...» κι αυτό είναι όλο). Δέ βλέπω τόν Νταίηβυ. Πού χάθηκε ό νεαρός μας επιστήμονας;
 ΤΖΩΡΤΖ: Πήγε νά κολυμπήσει... Γρήγορα θά'ναι έδω...
 ΟΥΓΑΞΟΝ: Πρίν ένα μήνα στό Λονδίνο συνάντησα τόν καθηγητή Τέμπλ. Είναι ένθουσιασμένος με τό Νταίηβυ... Αύριανή δόξα της επιστήμης τόν όνόμασε. Καταπληχτικός χαρα-

κτηρισμός, άν σκεφτείτε πόσο δύσκολος και στρυφνός είναι ό γέρο-Τέμπλ.
 ΡΑΛΦ: Θέλετε νά περάσουμε στή βεράντα;
 ΛΑΙΔΗ: Μά βέβαια... 'Ο άγαπητός μου "Έντυ ήταν πάντα ένας φανατικός φυσιολάτρης.
 ΟΥΓΑΞΟΝ: Τί καλύτερο ύπάρχει από τή φύση; Έδω στή Μεσόγειο τ' αύγουστιάτικα δειλινά είναι θαυμάσια... 'Ολόκληρη συναυλία από κελιδισμούς, χρώματα, μυρωδιές (Βγαίνουν όλοι στή βεράντα).
 ΚΙΤΣ (Προσφέρει τό μπράτσο του στόν Τζώρτζ): Τις δυό ντάμες τις συνοδεύουν άλλοι. "Εμεινες μονάχα έσύ γιά μένα... Στήριξο στο μπράτσο μου. Μόνο κάνε πιό μακριά μη σου πατήσω στήν ουρά της φούσας σου!
 ΤΖΩΡΤΖ: Φύγε πέρα... Βρωμάς κρασίλα, μεθύστακα. Καταραμμένο... Πώς μπορείς νά είσαι τέτοιος χυδαίος μπροστά σέ τέτοιον όμορφιά... Κοίτα πέρα τόν όρίζοντα... Τί όμορφος είναι τώρα τό δειλινό πού αναδύονται οί σμιές της νύχτας. (Στέκει ασάλευτος κι απαγγέλει τόν 'Ομηρικό ύμνο στήν 'Αφροδίτη. Σαφηνά χτυπάει τό τηλέφωνο. 'Ο Τζώρτζ παίρνει τό άκουστικό). "Αλό, νά. Ποιός τόν θέλει; "Απ' τό φυλάκιο; Είναι έπίγειον! Τώρα θά τόν φωνάξω... Ράλφ... Ράλφ... Στο τηλέφωνο!
 ΡΑΛΦ (Μπαίνει χεροπιασμένος με την Κέιτ): Τί συμβαίνει; ΤΖΩΡΤΖ: "Απ' τό φυλάκιο της πύλης... Έπείγου...
 ΡΑΛΦ: Έμπρός... 'Ο ταγματάρχης "Οουενς στό τηλέφωνο. Τι; Τρελάθηκες; Δέν είναι δυνατό... (Χλωμαρίζει). Πού; "Αχ, κατάρτα! Πού είχατε στό νού σας; (Πετάει τό άκουστικό, κοιτάει με γοργωμένα μάτια). Κέιτ... Ρίτσαρντ!.. Οί τρομοκράτες έπιτεθήκανε στόν Νταίηβυ. Τόν πήρανε μαζί τους... Λίγα μέτρα πιό πέρα άπ' τό σπίτι... ('Η Κέιτ κάνει νά ξεφωνίσει, ό Ρίτσαρντ πού είναι πλάι της κλείνει τό στόμα με την παλάμη του).
 ΚΙΤΣ: Μη φωνάζεις... Δέν πρέπει νά τ' άκούσει ακόμα ή μητέρα...
 ΤΖΩΡΤΖ: 'Απαγάγανε τόν Νταίηβυ... ('Η Βίκυ πού μπαίνει με ένα δίσκο τόν άφήνει νά πέσει άκούγοντας τά λόγια αυτά).

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

1 η ΕΙΚΟΝΑ

Τό ίδιο σκηνικό. Δυό μέρες ύστερα άπ' τό βράδυ της άπαγωγής. Πρωί. Οί κουρτίνες είναι κατεβασμένες. 'Η Βίκυ ξεσκονίζει πατώντας στις μύτες. Πασχίζει νά κάνει ήσυχία. 'Ο Τζώρτζ με σκούρο κοστούμι πηγαυοέχεται, νευρικός, άνήσυχος.

ΤΖΩΡΤΖ: Είκοσι λεπτά ύστερα άπ' την άπαγωγή, ό Ράλφ είχε κυκλώσει πιό τά τετράγωνα... Δυό μέρες τώρα κρατάνε οί έρευνες. Τίποτα!
 ΒΙΚΥ: Δέ μάθανε ακόμα; Ήταν πολλοί αύτοί πού τόν πήραν;
 ΤΖΩΡΤΖ: Τρείς! Μά ποιός ξέρει πόσους συνένοχους θά'χανε γύρω... Μπορεί νά'ταν κι όλοι αύτοί πού βρίσκονταν κείνη τήν ώρα στό δρόμο... Οί μικροπωλητές πού διαλαλούσαν τις παραμάτιες τους, τά παιδιά πού παίζαν στό δρόμο... 'Ακόμα κι ό παπάς της γειτονικής εκκλησίας. (Χτυπάει τό ρολόι). Έννια ή ώρα...
 ΒΙΚΥ: Πιό πολύ είναι, αυτό τό ρολόι πάει πίσω...
 ΤΖΩΡΤΖ: Είναι παλιό ρολόι... Περασμένος αιώνας... Οικογενειακό κειμήλιο... Τ' άφησε κληρονομιά ό θεϊός του Ράλφ... Είναι πάνω από ένατό χρονώ... Και μπορεί ακόμα νά δουλέψει άλλα ένατό.
 ΒΙΚΥ: Μόνο οί άνθρωποι δέν μπορούν νά ζήσουν τόσο πολύ... "Όταν πήγαινα τό τσάι στό σέρ Νταίηβυ πού ξενύχτιζε δουλεύοντας, άφηνε λίγο τά χαρτιά του και μουμίλαγε...
 ΤΖΩΡΤΖ: Γιά τί πράμα;
 ΒΙΚΥ: Γιά τους ανθρώπους... Πού πρέπει νά ζούνε πολύ-πολύ... 'Εγώ είμαι μιá άμόρφωτη κοπέλα. "Όμως μιλούσε σέ μένα, γιατί δέν είχε κανέναν άλλον νά μιλήσει κείνη τήν ώρα... 'Εσεΐς όλοι κοιμόσαστε...
 ΤΖΩΡΤΖ: Καταλαβαίνω... Σάν πατέρας σέ καταλαβαίνω... "Όμως μη πείς σέ κανέναν άλλο ότι πήγαινες τις νύχτες τό τσάι του... Σάν πατέρας σέ συμβουλεύω μη τό πείς...
 ΒΙΚΥ: Τί βάλατε με τό νού σας; Σās παρακαλώ... Μη σκεφτόσαστε έτσι άσχημα γιά τόν σέρ Νταίηβυ... Αύτός είναι καθάριος... Σπάνιος άνθρωπος... Έμεΐς οί καμαριέρες δέ γελιόμαστε... Ξέρομε τόσο καλά τους ανθρώπους κι άπ' τά πλυμένα τους

κι άπ' τά άπλυτα... (Κατεβαίνει ή Κέιτ. Είναι χλωμή. 'Αβαφη. Τά κινήματά της έχουν χάσει την παλιά άφροντισιά και τή σιγουριά τους).
 ΚΕΙΤ: Βίκυ... Πήγαινε τό πρωινό της μητέρας.
 ΒΙΚΥ: Νά, μίς.
 ΤΖΩΡΤΖ: Τι; Δέν κοιμάται;
 ΚΕΙΤ: Ούτε μιση ώρα δέν κοιμήθηκε άπόψε... Κάθε τόσο πετάγεται από τό κρεβάτι και τρέχει νά δει άν γύρισε ό Νταίηβυ...
 ΤΖΩΡΤΖ: Ούτε στό θάνατο του πατέρα σου δέν έπαθε τέτοια φοβερή κρίση.
 ΚΕΙΤ: 'Ο πατέρας μου πέθανε άπ' την άρρώστια του. Μά ό Νταίηβυ... "Αν πάθει τίποτα, θά τό πάθει από μένα... "Αχ, θεΐε Τζώρτζ... Γιατί νά τους φέρω έδω; "Ενα άνόητο καπρίτσιο ήτανε ή έπιμονή μου...
 ΤΖΩΡΤΖ: Δέν ήξερες. Δέν ήξερες... Δέν ήξερες τί δύσκολα είναι έδω...
 ΡΑΛΦ (Μπαίνει σκονισμένος, αζύριστος. Πετάει τό μαστίγιο και τό μερέ του στήν πολυθρόνα): Μην κοιτάς έτσι Κέιτ. Δέν φέρνω τίποτα καινούριο... (Παύση). 'Ο γιατρός ήρθε σήμερα;
 ΚΕΙΤ: Τι μπορεί νά κάνει ό γιατρός; Γιά τή μητέρα ένα φάρμακο μονάχα ύπάρχει: 'Ο γυρισμός του Νταίηβυ. 'Αλλιώςτικά θά πεθάνει από τόν καημό. Είναι κιόλας μισοπεθαμένη...
 ΤΖΩΡΤΖ: Τι συμφορά άλήθεια... "Αχ, πώς τόν άφησαν νά βγει δίχως συνοδεία έξω άπ' την περιοχή μας; Και του'πα: Πάρε ένα στρατιώτη, Νταίηβυ, μαζί σου...
 ΡΑΛΦ: 'Ο Γκάρτεν πού ήταν κείνη τήν ώρα αξιωματικός ύπηρεσίας στή πύλη, λέει πώς του'δωκε συνοδό... "Όμως ό Νταίηβυ άρνήθηκε...
 ΤΖΩΡΤΖ: Σίγουρα έτσι θά'γινε...
 ΡΑΛΦ: Δέν πιστεύω... Αύτός ό κανάγιας ό Γκάρτεν φοβάται γιά τήν καριέρα του και θέλει νά ρίξει τις ευθύνες του άλλου. 'Ο Νταίηβυ είναι πιό βολικός, γιατί...
 ΚΕΙΤ: Γιατί πιστεύει πώς δέ θά γυρίσει νά τό διαψεύσει... Αυτό θές νά πείς, Ράλφ;

Ἡ Ἑγγλέζα καὶ ἡ Ἑλληνίδα μάνα, στὴν παρουσία τοῦ «Νησιοῦ τῆς Ἀφροδίτης» στὴν Πράγα

ΡΑΛΦ : "Οχι, δὲν ἤθελα νὰ πῶ αὐτό... "Ὁμως δὲν εἶσαι παιδί Κέιτ... Καὶ πρέπει νὰ δεῖς τὴν ἀλήθεια κατὰματα.
 ΚΕ·Ι·Τ : Αὐτὸ ἤρθες νὰ μοῦ πείς;
 ΡΑΛΦ (Δυνατά) : Δυὸ μερόνυχτα εἶμαι στὸ πόδι... Ὁ ἴδιος ἐξέτασα ἕναν-ἕναν ὅλους ὅσους πιάσανε στὸ μπλόκο... Δούλεψα καὶ μὲ τὸ λόγο καὶ μὲ τοῦτο τὸ μαστίγι ἀν θές (τὸ δείχνει). Φωνάζει ὑστερικά (πιά). Τὸ βλέπεις τί λερωμένο ποῦ εἶναι; Δείχνει πῶς ἡ συνείδησή μου εἶναι καθαρή... (Πέφτει στὴν πολυθρόνα). Σπάσαν ὀλότελα τὰ νεῦρα μου ἀπὸ τὴν αὐπνία... Ἄν δὲν κοιμηθῶ δυὸ ὧρες, θὰ τρελλαθῶ...
 ΤΖΩΡΤΖ : Ναί, ναί, πήγαινε, Ράλφ. Σὲ τίποτα δὲν ὠφελοῦν αὐτοὶ οἱ ἐκνευρισμοί...
 ΡΑΛΦ : Ἄν τηλεφωνῆσει ὁ ἀντικαταστάτης μου, ξυπνήστε με. (Φεύγει).
 ΤΖΩΡΤΖ : Ὁ Ράλφ κάνει ὅ,τι μπορεῖ, Κέιτ... Ἀσχημα τοῦ μίλησες! (Χτυπάει τὸ τηλέφωνο). Ἄλό, ποιὸν θέλετε; Ἐγώ, ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι... Ναι, ναί, ὁ Τζώρτζ Μάκλει... Ἄ! Ναι... Σὰς ἀκοῦα (Τὸ πρόσωπό του γίνετα συγκεντρωμένο, πολὺ σοβαρό). Μπορῶ... Φυσικά μπορῶ νὰ συναντηθῶ μαζί σας... Τώρα ἀμέσως... Ἔρχομαι! (Ἀφήνει τὸ ἀκουστικό). Κέιτ... Γρήγορα θὰ γυρίσω... Περίμενε με... Συμβαίνει κάτι πολὺ σοβαρό...
 ΚΕ·Ι·Τ (Μὲ ξαφνικὴ ἐλπίδα) : Καμμιά εἴδηση γιὰ τὸ Νταίηβυ; Γιατί εἶσαι τόσο ταραχμένο;
 ΤΖΩΡΤΖ : Δὲν ξέρω ἀκόμα... Θὰ σοῦ πῶ... Πρέπει πρῶτα νὰ μάθω... (Φεύγει τρέχοντας).
 ΒΙΚΥ (Ταραγμένη) : Μις Κέιτ... Μις Κέιτ... Ἡ Λαίδη ση-

κώθηκε πάλι καὶ θέλει νὰ κατεβεῖ. Οὔτε νὰ τὴν ντύσω δὲν ἀφήνει... (Πίσω τῆς προβαίνει ἡ Λαίδη, ξεχτένιστη, καμπουριασμένη, μόνο μὲ τὸ μακρὸ ἄσπρο νυχτικό τῆς. Εἶναι τὸ φάντασμα τῆς προχτεσινῆς ἀρχόντισσας).
 ΛΑΙΔΗ : Ἦρθε πάλι κείνη ἡ γριά, Κέιτ... Ἦρθε πάνω ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου καὶ γελοῦσε... Κι ὅταν ἀρχισα νὰ φωνάζω, ἔφυγε...
 ΚΕ·Ι·Τ : Ἡ φαντασία σου εἶναι, μητέρα... Τὰ νεῦρα σου... Ὅλοι ἔτσι ἀρρωστα κιάθουμε τὰ νεῦρα μας... (Τὴν ἀγκαλιάζει, τὴ φέρνει στὴν πολυθρόνα μαλακά, ὅπως κάνουν μὲ τοὺς ἀρρώστους καὶ τὰ παιδιά). Φέρε τὴ ρόμπα τῆς, Βίκυ.
 ΛΑΙΔΗ : Τὴν εἶδα σοῦ λέω... Γελοῦσε κοροϊδευτικά... Τοῦ κάκου! Ὁ Ράλφ θὰ μοῦ φέρεي σήμερα τὸ Νταίηβυ μου.
 ΚΕ·Ι·Τ : Ναι... Ναι... Ναι... Ὅλοι ἐπιστρατευτήκανε γι' αὐτό...
 ΛΑΙΔΗ : Ὁ Ράλφ ὑποσχέθηκε πῶς δὲ θά'ρθει σήμερα σπιτί, ἀν δὲν μοῦ τὸν φέροι...
 ΚΕ·Ι·Τ : Ναι, ναί, μητέρα... Ὁμως ἐσὺ πήγαινε νὰ ἡσυχάσεις... Ὅταν ἔρθει ὁ Ράλφ, θὰ σὲ φωνάξω...
 ΛΑΙΔΗ : Ὁχι, ὄχι... Θέλω νά'μαι ἐδῶ... Νὰ ὑποδεχτῶ πρῶτὴ τὸ Νταίηβυ μου...
 ΚΕ·Ι·Τ : Καλά... Τότε πήγαινε ἀπάνω νὰ ντυθεῖς... Νὰ χτενιστεῖς... Μπορεῖ νὰ μᾶς ἔρθει κανένας ἀπὸ τοὺς φίλους μας.
 ΛΑΙΔΗ (Ἀρχίζοντας πάλι νὰ κλαίει) : Ἄς ἔρθουν ὅλοι νὰ μὲ δοῦνε... Κι ὁ κυβερνήτης, κι ὁ σὲρ Οὐίλσον κι ὅλοι οἱ ἀξιωματικοί, κι ὅλος ὁ στρατός... Ἄς ἔρθουν νὰ δοῦνε ποῦ κατάντησε τὴ Λαίδη Πάτερσον ἢ ἀπροσεξία τους... Ἄν μὲ σεβόντουσαν, δὲν θ' ἀφήναν νὰ μοῦ κλέψουν τὸ παιδί μου οἱ ἐγγληματίες...
 ΒΙΚΥ (Φέρνει τὴ ρόμπα) : Εἶναι ὥρα νὰ πιεῖτε τὸ φάρμακό σας Λαίδη!
 ΚΕ·Ι·Τ : Φέрто... Θὰ τῆς τὸ δώσω ἐγώ...
 ΛΑΙΔΗ : Δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσει ὁ Νταίηβυ μου τὸ ἐργαστήριό του... Κι ἐγὼ τοῦ'λεγα... Πᾶμε, ἀγόρι μου... Νὰ φύγεις λίγο ἀπὸ τὴν οὐμίγλη τοῦ Λονδίνου. Καὶ τὸν ἔφερα... Τὸν ἔφερα σὲ πὺρ πυκνὴ οὐμίγλη... (Ξαφνικὰ τὸ βλέμμα τῆς πέφτει στὸ ξεχασμένο μπερέ καὶ στὸ μαστίγιο τοῦ Ράλφ). Τί εἶναι αὐτό, Κέιτ;
 ΚΕ·Ι·Τ : (Τὰ χάνει). Ποιό, μαμά;
 ΛΑΙΔΗ : Τὸ μπερέ τοῦ Ράλφ... Καὶ τὸ μαστίγιο... Νὰ καὶ τὸ τσιγάρο του ἐδῶ στὴ σταχτοθήκη... Ἄ... Ἦρθε λοιπὸν ὁ Ράλφ... Γύρισε... Γύρισε... Γύρισε ἀπραχτος. Κ' ἔφερε κακὲς εἰδήσεις... Ὁ Ράλφ καπνίζει μόνο σάν εἶναι πολὺ στενοχωρημένος... Ναι... Ἄχ, τὸ τσιγάρο... Αὐτὸ τὸ σβημένο τσιγάρο... Ἔτσι θά'σβησε καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Νταίηβυ... Καὶ δὲ μοῦ τὸ λέτε... Καὶ κρυβόμαστε, κρυβόμαστε... (Δυνατοὶ λυγμοὶ τὴν τραντάζουν).
 ΚΕ·Ι·Τ : Μὴ βάζεις κακὸ μὲ τὸ νοῦ σου... Ναι, ὁ Ράλφ, ἦρθε... Για λίγο... Οἱ ἔρευνες συνεχίζονται...
 ΛΑΙΔΗ (Πέφτοντας ξέπνοη στὴ πολυθρόνα) : Μὲ κοροϊδεύετε σὰ νά'μαι μικρὸ παιδί... Μὴ τὸ κάνετε αὐτό, Κέιτ... Εἶμαι μιά δυστυχισμένη μάνα. Μιά ἀρχόντισσα ποῦ ἔχασε τὸν πὺρ μεγάλο τίτλο τῆς... Ἀυτηθῆτε με!
 ΚΕ·Ι·Τ : Θὰ σοῦ δώσω τὸ φάρμακό σου... Πρέπει νὰ ἡσυχάσεις... (Παίει στὴ σιφονιέρα. Ἐτοιμάζοντας τὸ φάρμακο ἔχει γυρισμένη τὴν πλάτη καὶ δὲ βλέπει πῶς ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς βεράντας μπαίνει ἡ Λαμπρινὴ Κυριακούλη μαζί μὲ τὸ Τζώρτζ).
 ΛΑΙΔΗ (Στὴν ἀρχὴ κοιτᾷ σὰ νὰ μὴ πιστεῦει στὰ μάτια τῆς) : Αὐτὴ ἡ γυναίκα... Πάλι βλέπω μπερδὰ μου αὐτὴ τὴ γυναίκα... Κέιτ... Ἡ φαντασία μου εἶναι πάλι;
 ΚΕ·Ι·Τ (Γυρίζει μὲ τὸ κοντάλι τὸ φάρμακο ποῦ τρέμει στὰ χεῖρα τῆς) : Τί σημαίνει αὐτό, Τζώρτζ; Πῶς τόλμησες;
 ΤΖΩΡΤΖ : Αὐτὴ ἡ γυναίκα ξέρει γιὰ τὸν Νταίηβυ. Ἦρθε μονάχη τῆς νὰ τὸ πεί...
 ΚΕ·Ι·Τ : Φωνάξε τὸ Ράλφ γρήγορα...
 ΤΖΩΡΤΖ : Ὁχι, ὄχι... Τίποτα δὲν θὰ κάνει ὁ Ράλφ. Αὐτὴ ἡ γυναίκα ἦρθε μονάχη τῆς. Δὲ μᾶς φοβᾶται...
 ΛΑΙΔΗ : Ἐρεῖς ποῦ εἶναι ὁ Νταίηβυ μου; Γιατί δὲ μιλάς; Ἄχ κάνετε, κάνετε αὐτὴ τὴ γυναίκα νὰ μιλήσει πὺρ γρήγορα...
 ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Θὰ μιλήσω... Μὰ πρέπει νὰ μείνουμε μόνες μας...
 ΚΕ·Ι·Τ : Ἡ μητέρα μου εἶναι ἀρρωστη. Καλύτερα νὰ μιλήσεις μαζί μας.
 ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἐγὼ θέλω νὰ κάνω μητρικὴ κουβέντα. Οὔτε σύ, οὔτε ὁ ἀρραβωνιαστικός σου, οὔτε ὁ βούρδουλας, οὔτε τὸ χρυσάφι μποροῦν νὰ κάνουν τέτοια κουβέντα μαζί μου. Μονάχα μὰνα μὲ μὰνα μπορεῖ νὰ κάνει μιά τέτοια κουβέντα.
 ΤΖΩΡΤΖ : Πᾶμε... Εἶναι ἀδύνατο νὰ τὴν κάνεις ν' ἀλλάξει. Πᾶμε τίποτα ἄλλο δὲ μποροῦμε νὰ καταφέρουμε... (Φεύγουν).
 ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Κι ὅσο θὰ μιλάω νὰ μὴν ἔρθει κανεὶς... Ἄκουσες, κοπέλα μου;

ΛΑΙΔΗ (Σηκώνεται. Πολεμάει να βρει το άρχοντικό της ύψος. Φοράει τη όρμπα της. (Παύση): Σ' άκουω.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Δυό λόγια μόνο θά σου πώ. (Παύση). "Αν κρεμάσουν τὸ παιδί μου, τότε οἱ ἄνθρωποι μου θά σκοτώσουν τὸ δικό σου!

ΛΑΙΔΗ (Πέφτει στήν πολυθρόνα της σά να τή χτύπησαν) : Ἐσύ λοιπὸν συμφωνήσες με τούς ληστές ν' ἀρπάξουν τὸ παιδί μου;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Όλα μπορεί να τὰ κάνει μιὰ μάνα!

ΛΑΙΔΗ (Κοιτώντας με μίσος. Τώρα ἔγινε πάλι ἡ Λαΐδη Πάτερσον) : Κ' εἶγες τὸ θράσος ν' ἀρθεῖς μέσα σὲ τοῦτο τὸ σπίτι να ὑπαγορέψεις ὄρους σὲ μιὰ Λαΐδη; Καὶ δὲν φοβήθηκες;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Μιὰ μάνα τίποτα δὲ φοβάται.

ΛΑΙΔΗ : Θά σὲ κάνω ἐγὼ νὰ φοβηθεῖς... "Ὡ! Δὲν ξέρεις τί μπορεί να κάνει μιὰ Πάτερσον γιὰ να σώσει τὸ παιδί της...

"Ἐτσι, ὅπως θέλει αὐτὴ ἡ, χωρὶς να ταπεινωθεῖ.. (Φωνάζει) : Ράλφ... Φωνάζτε τὸ Ράλφ!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Ἐχεις καιρὸ νὰ τὸν φωνάζεις. Στὰ χέρια σας εἶμαι!

ΛΑΙΔΗ : Θὰ μοῦ πείς ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου. Καὶ θά τὸ πείς δίχως ὄρους! Θά σ' ἀναγκάσω... Τὰ πάντα μπορῶ να κάνω... ("Άγρια με βραχνή φωνή): Θά βάλω τὸ Ράλφ νὰ σοῦ ξεκολλήσει αὐτὸ τὸ μυστικό μαζὶ με τίς σάρκες σου. Ἐδῶ, ἐδῶ μπροστά μου!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Ἐνα μήνα τώρα ξεκολλᾶτε τίς σάρκες μου βασανίζοντας τὸ παιδί μου... Γιατί ἐκεῖ στὸ μπουντροῦμι ποῦ τὸν ἔχετε, βασανίζετε καὶ μένα μαζὶ του... Συνειθισμένη εἶμαι λοιπὸν... Καλύτερα κάσσε κι ἄκουε!

ΛΑΙΔΗ : Θὰ μιλήσουμε ὅπως θέλω ἐγὼ... Σὲ κρατᾶω στὰ χέρια μου!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Μοναχὴ μου ἦρθα. Δὲ φοβάμαι... Θὰ μπορούσα να σοῦ στείλω γράμμα. Ὑστερα σκέφτηκα πὼς θά'ταν καλύτερο να μιλήσουμε σὰ μάνες.

ΛΑΙΔΗ (Μοχθηρὰ με μίσος) : Σὲ κρατᾶω στὰ χέρια μου... Σὲ κρατᾶω στὰ χέρια μου...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἄπο τότε ποῦ πιάσατε τὸ παιδί μου μ' ἔχετε στὰ χέρια σας. Τὶ ἔχει να κάνει ποῦ χτές εἶμουνα σπίτι μου καὶ σήμερα ἐδῶ; Παντοῦ τὸ ἴδιο σκοτάδι καὶ τὸ βάσανο... Κ' ἐσύ; Τὶ κι ἂν βρισσκεῖς ἐδῶ τριγυρισμένη ἀπὸ σκοπούς καὶ συρματοπλέγματα;.. Αἰχμάλωτη δικὴ μου εἶσαι! Στὰ χέρια μου σὲ κρατᾶω κ' ἐγὼ. Μιὰ εἶναι ἡ μοίρα μας Ἐγγλέζα, μάνα!

ΛΑΙΔΗ (Βηματίζει ἐξαλλή, ἀγριεμένη) : Ἐγὼ... Ἐγὼ αἰχμάλωτη μιὰς συμμοριτίσας... "Ὀχι. Μιὰ Πάτερσον δὲν τὸ δοκίμασε ποτὲ αὐτὸ...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Βογγᾶς... Ἄγριψε τὸ πρόσωπό σου. Ἐγινε ἄγριο, πονεμένο, ὅπως τότε ποῦ γεννούσες τὸ παιδί σου αὐτὸ... Εἶναι φυσικό, δίχως ὑποκρισίες. Λοιπὸν κ' ἡ κουβέντα μας θά'ναι τέτοια! (Παύση, βαθεῖα σιωπὴ).

ΛΑΙΔΗ (Ἄπότομα) : Τὸ εἶδες τὸ παιδί μου; Εἶναι καλὰ; Δὲ τὸ πειράζατε;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἦσυχασε. Ἐμεῖς δὲ χτυπᾶμε με τὸ βουρδουλα. Δὲν τ' ἀφήνωμε χωρὶς ψωμί καὶ νερὸ, ὅπως κάνετε με τὸ δικό μου. Δὲν τ' ἀφήνωμε να κοιμάται στὸ τσιμέντο...

ΛΑΙΔΗ : Ἀλήθεια, τὸν εἶδες τὸν Νταίηβου; (Τὸ πρόσωπό της μαλακώνει. Δὲ μπορεί να κρατήσει πιά τὸ σκληρὸ ὄψος της. Σκουπίζει τὰ μάτια της με τὸ μαντήλι).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Ὀχι, δὲν τὸν εἶδα... "Ὀμως μπορῶ να πάω ἂν χρειαστεῖ.

ΛΑΙΔΗ : Καὶ να τοῦ πᾶς κάτι ἀπὸ μένα μπορείς; Τὸ πουλόβερ ποῦ γιὰ να μὴν κρυώνει... Νά, αὐτὸ ποῦ εἶναι κρεμασμένο ἐδῶ. (Ζυγώνει τὴν κρεμάστρα, χαϊδεύει τὸ κρεμασμένο ροῦχο τοῦ παιδιοῦ της). "Ἐνα βιβλίον μπορείς να τοῦ πᾶς γιὰ να μὴ στενοχωριέται;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Μπορῶ. "Ὀλοι τὰ μπορῶ γιὰ χάρη τοῦ παιδιοῦ μου. Ἐσύ μπορείς να πᾶς στὸ δικό μου γιὰ χάρη τοῦ παιδιοῦ σου; Μπορεῖς να τοῦ πᾶς ἕνα στρώμα; Λίγα τσιγάρα γιὰ να μὴ στενοχωριέται; Θά σ' ἀφήσουν οἱ δικοί σου να πᾶς στὸ κελλί του;

ΛΑΙΔΗ : Κανεὶς ὡς τώρα δὲν τόλμησε ν' ἀρνηθεῖ τίποτα στὴ Λαΐδη Πάτερσον... Μόνον ἡ συνείδησή μου εἶχε πάντα αὐτὴ τὴν τόλμη.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Καὶ τί θά κάνει τώρα ἡ συνείδησή σου;

ΛΑΙΔΗ : "Ἐνα μπορῶ να σοῦ πῶ: Ἀφήστε πρώτα τὸ παιδί μου... Αὐτὴ ἡ πράξή σας θά με βοηθήσει να καταφέρω τὸν Κυβερνήτη να δώσει χάρη στὸ γιό σου. Μὰ πρώτα πρέπει ν' ἀφήσετε τὸ Νταίηβου μου...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Ὀχι... Δὲν μπορῶ να παίξω με τὴ ζωὴ τοῦ

παιδιοῦ μου ἐγὼ, Κι ἂν ἀρνηθεῖ ὁ Κυβερνήτης; "Ὀχι, Ἐγγλέζα μάνα... Παιδὶ με παιδὶ θ' ἀλλάξουμε!

ΛΑΙΔΗ : Δὲν μπορεί να γίνει αὐτὸ... Κατάλαβέ το... Πὼς μπορῶ να καταφέρω ὀλόκληρο κράτος να δεχτεῖ αὐτὸ τὸ πράμα...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἐγὼ πὼς θά καταφέρω τούς δικούς μου ν' ἀφήσουν τὸ γιό σου;

ΛΑΙΔΗ : Εὐκόλο εἶναι να πείσεις δυὸ-τρεῖς ἀπαγωγούς... "Ὀμως ἐγὼ; Πὼς να πείσω ὀλόκληρη αὐτοκρατορία; Πὼς να τῆς πῶ; Σκέψε καὶ δέξου τούς ὄρους ποῦ βάζουμε δυὸ-τρεῖς ἀπειθαρχοὶ ὑπῆκοοι; Δὲν τὸ ἐπιτρέπει αὐτὸ ἡ συνείδησή μου.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Καὶ τὸ θάνατο τοῦ παιδιοῦ σου; Θά τὸν ἐπιτρέψει ἡ συνείδησή σου;

ΛΑΙΔΗ : "Ὀχι... Δὲν μπορείτε να σκοτώσετε τὸ παιδί μου. Δὲν μπορείτε να τὸ κάνετε αὐτὸ. Εἶσαι μάνα, μὴ τὸ ξεχνᾶς.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Ὀταν μοῦ σκοτώσετε τὸ παιδί μου δὲ θά'μαι πιά μάνα. Γιατί δὲν θά'χω πιά παιδί. Θά'μαι μιὰ λαβωμένη λόντισα ποῦ διψᾷ ἐκδιόχηση;

ΛΑΙΔΗ : Θεέ μου... Τὶ να κάνω... Πίστεψέ με! Θά κάνω τὰ πάντα να δώσουν χάρη στὸ παιδί σου. "Ὀμως ὑποχώρησε καὶ σὺ. Ἄσε πρώτα τὸ Νταίηβου μου. Στ' ὀρκίζομαι, αὐτὴ ἡ πράξή θά ἐκτιμηθεῖ πολὺ ἀπὸ τὸν Κυβερνήτη. Στ' ὀρκίζομαι. Στὸ εὐαγγέλιο ὀρκίζομαι... Στὸ παιδί μου ὀρκίζομαι.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Παιδί με παιδί. Αὐτὸς εἶναι ὁ τελευταῖος μου λόγος!

ΛΑΙΔΗ : "Ὀχι... "Ὀχι... Δὲν μπορεί να γίνει αὐτὸ. Τὸν δικό σου τὸν δικάσανε οἱ νόμοι τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Πὼς μπορῶ να πάω ἐναντίά τους. Ἐμαθα ἀπὸ μωρὸ παιδὶ να τούς θεωρῶ δίκαιους νόμους!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἐγὼ ὅμως τούς λέω ἄδικους. Γιατί εἶναι νόμο τοῦ καταχτητῆ.

ΛΑΙΔΗ : Καὶ ποῖς εἶναι τότε ὁ νόμος ποῦ πιστεύεις;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἦ παρακοὴ τοῦ νόμου σας. Αὐτὸς εἶναι ὁ νόμος μου.

ΛΑΙΔΗ : Καὶ θέλεις ἐγὼ να παραδεχτῶ τώρα αὐτὸ τὸ νόμο σου;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Ὀχι... Γι' αὐτὸ σοῦ λέω... Ἄς ἀφήσουμε τούς νόμους αὐτοῦ στήν ἄκρη. Ἐλα να λύσουμε τὴ διαφορά με τὸ μνηρικό νόμο. Αὐτὸν τὸν παραδέχεσαι κ' ἐσύ κ' ἐγὼ. Παιδί με παιδί λοιπὸν.

ΛΑΙΔΗ : (Μοναχὴ της). Οἱ γυναῖκες τῆς φαμελιάς μου δυὸ αἰῶνες τώρα δὲν ἀνακατώθηκαν στὶς συγκρούσεις τῆς ἀποικίας...

"Ἀλήθεια, Θεέ μου, διάλεξες ἐμένα τώρα...; Γιὰ να σηκῶσω μονομιὰς ὅ,τι βαρὺ δὲ σήκωσαν τόσες Πάτερσον;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἀποφάσισε. Τὸ καλὸ σου θέλω γιατί θέλω, τὸ καλὸ μου... Στὸν πόλεμο, ἡ συμφορά τοῦ ἐνὸς εἶναι νίκη τοῦ ἄλλου. "Ὀμως σὲ τοῦτο τὸν πόλεμο π' ἀρχίσαμε ἀνάμεσά μας, ἡ νίκη σου θά'ναι νίκη μου... Κ' ἡ συμφορά σου συμφορά μου.

"Ἐμεῖς οἱ δυὸ εἶμασθε καὶ ὄχτροι καὶ σύμμαχοι τώρα.

ΛΑΙΔΗ (Πηγαίνουρχειται συλλογισμένη) : Σὲ ποιὸν να πάω. Στὸν Κυβερνήτη; ἢ... Πρέπει να γυρίσει ὁ Νταίηβου... Μὲ κάθε θυσία. "Ὀλοι θά τὸ καταλάβουν αὐτὸ...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Λοιπὸν; Πότε νά'ρθω γιὰ τὴν ἀπάντησή;

ΛΑΙΔΗ : Αὐριο τὸ βράδυ θά'χω μιλήσει με τούς δικούς μου...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Καλὰ... Τότε πηγαίνω...

ΛΑΙΔΗ : Ἀπόψε πρέπει να δεῖς τὸ Νταίηβου μου... Νά, πάρε αὐτὸ τὸ πουλόβερ. Θά πᾶς;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Δῶσε μοῦ τὸ... Μόνον μὴ τολμήσει κανεὶς να με παρακολουθήσει... Τίποτα δὲ θά βγεῖ. Νά με πιάσετε μπορεῖτε... Νά με τυραννήσετε μπορεῖτε. Καὶ να με σκοτώσετε μπορεῖτε. Μὰ να μάθετε τὸ μυστικό μου, αὐτὸ δὲ θά τὸ μπορέσετε ποτέ.

ΛΑΙΔΗ : Δὲν κάνει να μιλάς ἔτσι... Ἐμεῖς τώρα εἶμασθε σύμμαχοι... (Ψάχνει πυρετικά λαχανιάζοντας στὴ βιβλιοθήκη). Νά δῶσ' του κι αὐτὰ τὰ δυὸ βιβλία. (Κοιτάει γύρω). Καὶ τί ἄλλο; Τὶ ἄλλο να τοῦ στείλω να μὴ στενοχωριέται; Ἄ, ναί. (Κάθεται στὸ πιάνο). Πέες του πὼς εἶμαι πολὺ ἥσυχη. Πὼς εἶμαι πολὺ σίγουρη ὅτι θά γυρίσει γρήγορα. Κι ὅτι τραγουδάω τὸ τραγούδι μας: «Δοξασημένη φαμελιά εἶναι ἡ φαμελιά μας». Καὶ χαμογελῶ... Χαμογελῶ γι' αὐτὴ τὴν ἀστεία περιπέτεια... (Τὴν πνίγουν οἱ λυγμοί).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ (Στέκει ἀπὸ πάνω της. Ἀκουμπᾷ τὸ χέρι στὸ ὄμο της) : Θά τοῦ πῶ ὅτι τραγουδάγες. Μὰ θά τοῦ κρύψω τὸ κλάμα σου αὐτὸ. Ἐτσι καὶ σὺ θά κρύψεις τὸ δικό μου κλάμα ἀπὸ τὸ παιδί μου... Θά πᾶς στὸ κελλί του, ἔ. "Ὀπως μοῦ ὑποσχέθηκες... Καὶ θά τοῦ πείς ὅτι πιστεύω, εἶμαι σίγουρη, τὼς ὅλα θά πελάωσουν καλὰ.

ΛΑΙΔΗ : Θά πάω... Θά πάω... Μὰ θά με πιστέψει τάχα πὼς ἔρχομαι ἀπὸ σένα; Εἶναι τόσο ἀπίστευτο...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Θά πιστέψει όταν το πεις πώς τραγουδάω. Πώς τραγουδοῦσα. (Κάτι θυμάται και τὸ πρόσωπό της τὸ πο- νεμένο φωτίζεται). Είναι ένα τραγούδι πού τό'λεγα συχνά...

Ἄν βουληθῶ νά σ' ἀρνηθῶ
νά σ' ἀπολησμονήσω,
νά μήν εὐρῶ νερό νά πιῶ,
μή ρούχο νά φορήσω...

(Μονολογική)...Τούτο τὸ τραγούδι μπορεῖς νά τὸ πεις και στήν κοπέλα π' ἀγαπᾷς, μπορεῖς νά τὸ πεις και στήν πατρίδα. Σάν τὸ ἀπλὸ χορτάρι εἶναι τούτο τὸ τραγούδι... Ταιριάζει και στὸ κάμπο τὸν παχύ, και στὰ ψηλόραχα βουνά. (Παύση). Κάτι συλλογιόνται κι αὐτὴ κ' ἡ ἄλλη. Χαμογελᾶνε μητρικά στοὺς γιούς).

ΛΑΙΔΗ : Ναι... Τὰ πάντα θά κάνω... Και τὰ παιδιά θά γυ- ρίσουν κοντά μας...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἀλήθεια; Τὸ πιστεύεις; Μοῦ τὸ ὀρκίζε- σαι αὐτό;

ΛΑΙΔΗ : Ναι, ναι, σοῦ τ' ὀρκίζομαι... Σὰ Λαίδη Πάτερσον τὸ ὀρκίζομαι.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἡ Λαίδη Πάτερσον εἶναι ὀχτρός μου. Δέ τὴν

πιστεύω. Σὰ σύμμαχος ὀρκίσου. Σὰ μάνα!

ΛΑΙΔΗ : Ὀρκίζομαι! Ὀρκίζομαι!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Κι ἂν ὁ ὄρκος μου εἶναι ψεύτικος, τότε ἄς γίνει σάβανο τὸ πουκάμισο πού φοράει αὐτὴ τὴ στιγμή τὸ παιδί μου.

ΛΑΙΔΗ : Ὀρκίζομαι! Ὀρκίζομαι! (Ἡ Λαμπρινὴ στὸν ἴδιο τόνο συνεχίζει τὸν ὄρκο).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ (Συνεχίζει) : Κι ἂν λέω ψέματα, τότε ἄς κα- θρεφτιστεῖ ὁ ἥλιος και τ' ἄστρα και τὸ φεγγάρι στὴ λίμνη, πού θά φτιάξει τὸ χυμένο αἷμα του στὴ γῆ...

ΛΑΙΔΗ : Ὀρκίζομαι!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Κι ἄς στολίσουνε τὸ νεκρικό του κρεβάτι ἐκεῖνα τὰ λουλούδια πού φύλαγα γιὰ τὸ γάμο του.

ΛΑΙΔΗ : Ὀρκίζομαι, ὀρκίζομαι!

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Ἄς δώσουμε τὰ χέρια... Εἴμαστε σύμμαχοι ἐμεῖς... (Πάει στὴν πόρτα).

ΛΑΙΔΗ : Καλὴ ἀντάμωση! (Ἡ Λαμπρινὴ φεύγει. Μένει μοναχὴ της ἡ Λαίδη νά πηγαυοέγχεται. Συλλογιέται βουβά, κάνε σχέδια. Ὑστερα στύλνεται, ἀποφασισμένη, δυνατὴ. Φω- νάζει). Κέιτ, Ράλφ, Τζώρτζ... Ἐλάτε γρήγορα κοντά μου... Γρήγορα. Γρήγορα.

2η ΕΙΚΟΝΑ

Τὸ ἴδιο σκηνικό. Τὴν ἄλλη μέρα.

ΡΑΛΦ : Τί μπορεῖ νά κάνει ὁ Κυβερνήτης; Ὅσο κι ἂν ἐχτιμάει τὸ Νταίηβυ και τοὺς Πάτερσον, εἶναι ἀδύνατο νά δεχτεῖ τέ- τοιο πράμα.

ΤΖΩΡΤΖ : Μήπως στὸ πόλεμο δὲν γίνονται ἀνταλλαγές αἰχμα- λώτων;

ΡΑΛΦ : Ἐχομε νά κάνουμε μὲ ληστές. Δέ μπορεῖ ὁ νόμος μιᾶς Αὐτοκρατορίας νά κάνει συμβιβασμούς ἐκτός νόμου.

ΤΖΩΡΤΖ : Και θέλεις νά πεις, ἀποφασίστηκε πιά ὁ Νταίηβυ;

ΡΑΛΦ : Ἀφοῦ σοῦ λέω... Ὁ Κυβερνήτης ἀρνήθηκε ὀρθά-κοφτά στὴ Λαίδη. Εἶναι ἀλήθεια μὲ πολὺ λεπτότητα και θλίψη... Τὰ μάτια του ἦταν βουρκαωμένα. Κι ὅσοι βρεθήκαμε σ' αὐτὴ τὴ τραγικὴ σύσκεψη, μὲ κόπο κρατιώμαστε...

ΤΖΩΡΤΖ : Εἴσατε πολλοί;

ΡΑΛΦ : Ὅχι... ὁ Κυβερνήτης, ὁ σέρ Οὐίλσον, ἡ Λαίδη, ὁ Κίτς κ' ἐγώ. Μονάχα πέντε ἄνθρωποι... Μά ἦταν τόσο ἀσφυκτι- κὴ ἡ ἀτιμόσφαιρα, σὰ νά'χαν μαζευτεῖ στὸ γραφεῖο τοῦ Κυβερ- νήτη χιλιάδες ἄνθρωποι...

ΤΖΩΡΤΖ : Ἦταν και οἱ σκιές τῶν Πάτερσον ἐκεῖ μέσα... Πάντα νιώθεις τὴν ἀόρατη παρουσία τους στὸ γραφεῖο τοῦ Κυβερνήτη.

ΡΑΛΦ : Αὐτὲς οἱ σκιές θά κοκκίνισαν ὡς τ' αὐτὰ τὴ στιγμή π' ἄρχισε νά κλαίει ἡ Λαίδη. Ἐκλαιγε γοερά, παρακαλοῦσε. Στὰ τελευταῖα ἔκανε νά γονατίσει μπρὸς τὸν Κυβερνήτη. Φο- βερὴ σκηνή. Ἦταν ἕνα περὶφανο δέντρο πού σὲ μιὰ στιγμή ἔγινε ταπεινὸς θάμνος...

ΤΖΩΡΤΖ : Φτωχὰ μητέρα... Δυστυχισμένη Νταίηβυ...

ΡΑΛΦ : Λύριο ὁ Κυριακούλης θά ἐκτελεστεῖ...

ΤΖΩΡΤΖ : Ὡ Θεέ μου. Γιατί πρόδωσες ἔτσι τοὺς Πάτερσον; Τί συμφορὰ ἄφησες νὰ τοὺς σκοτεινιάσει; (Παύση). Δὲν ἀκούγε- ται πιά τὸ κλάμα της.

ΡΑΛΦ : Ὁ σέρ Οὐίλσον κατάφερε ἐπὶ τέλους νά τὴν ἡσυχάσει. Μονάχα σ' αὐτὸν ἐπέτρεψε νά μείνει κοντά της. Σ' αὐτὸν και τὴν Κέιτ. Κανένα ἄλλον δέ θέλει.

ΤΖΩΡΤΖ : Τί λένε τάχα τόσην ὥρα;

ΡΑΛΦ : Τί λένε σὲ μιὰ μάνα πού χάνει τὸ παιδί της; Νά κάνει κουράγιο. Δὲν ξέρω... Μπορεῖ ὁ σέρ Οὐίλσον νά βρεῖ λόγια παρηγοριᾶς... Ἐγὼ δέ θά μποροῦσα...

ΤΖΩΡΤΖ : Τόσο γρήγορα και ἀπλὰ ξεγράψανε τὸ Νταίηβυ! Και δέ σηκώνομαι νά φωνάξω και νά χτυπηθῶ... Μιὰ ἀπάθεια μ' ἔχει παραλύσει δλότιστα...

ΡΑΛΦ : Ἐτσι νιώθεις κι ὅταν τρῶς τὴ σφαῖρα κατάστηθα. Δὲν φωνάζεις, δέ χτυπιέσαι... Και δὲν πονᾷς. Ὑστερα ἐρχεται ὁ πόνος, σάν κρῦψει λίγο ἡ πληγὴ... (Ὁ Ὄξ ἀκούγεται ἀπότομο φρενάρισμα αὐτοκινήτου).

ΤΖΩΡΤΖ : Ποιὸς νά'ναι;

ΡΑΛΦ : Ὁ Κίτς εἶναι. Μονάχα αὐτὸς φρενάρει ἔτσι... Κάποτε θάρθει ἀνάποδα μ' αὐτὲς τίς ἀπότομες στροφές πού παίρνει... Ἐξείρις τί προκλητικὸς ἦταν στὴ σύσκεψη. Ἄρχισε νά φωνάζει στὸν Κυβερνήτη, στὸν σέρ Οὐίλσον... Σὲ μιὰ στιγμή γυρίζει σὲ μένα και φωνάχτά γιὰ νά τ' ἀκούσουν ὅλοι μοῦ λέει : Νά τὴν βρᾶσω τέτοια αὐτοκρατορία πού δὲν καταλαβαίνει ὅτι πρέπει νά ζήσει ὁ Νταίηβυ Πάτερσον...

ΤΖΩΡΤΖ : Ἐτσι εἶπε ; Και τὸν ἄκουσε ὁ Κυβερνήτης; Αὐτὸς ὁ Κίτς εἶναι τρελός.

ΡΑΛΦ : Αὐτὴ ἡ τρέλα του τὸν γλυτώνει. Κανείς δὲν τὸν παίρ- νει στὰ σοβαρά...

ΚΙΤΣ (Μπαίνει βαρὺς, περπατώντας ἀργά) : Ἄχ, κανάγιες. Τὸν φάγατε τὸν Νταίηβυ.

ΤΖΩΡΤΖ : Πῆγε και ἦπτε πάλι... Μὴν ἀνοίγεις κουβέντα μαζί του...

ΚΙΤΣ : Κανάγιες... Ὅλοι σας. Κι ὁ Κυβερνήτης κι ὁ Οὐίλσον...

ΤΖΩΡΤΖ : Πῶς μιᾶς; Πάψε... Ὁ Οὐίλσον εἶναι ἀπάνω...

ΚΙΤΣ : Ἄς μ' ἀκούσει, ἄς κατεβεῖ νὰ τοῦ τὰ πῶ κατὰμουτρα...

Ὅλοι αὐτοὶ μαζωμένοι δὲν φτιάχνουν ἕνα Νταίηβυ...

ΡΑΛΦ : Κράτα τὰ νεῦρα σου, Κίτς...

ΚΙΤΣ : Κανάγιες. Γιατί δὲν κάνουν τὴν ἀνταλλαγὴ;

ΡΑΛΦ : Ὁ Κυριακούλης εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος... Κ' ὕστερα εἶναι ζήτημα ἀρχῆς και κύρους.

ΚΙΤΣ : Τὸ ζήτημα εἶναι πῶς ὅλοι ἐσεῖς κερδοσκοπήσατε μὲ τὸν Κυριακούλη. Πέσαν προαγωγές και ἔπαινοι... Ὁ Κυβερνήτης πῆρε συγχαρητήρια...

Τώρα μὲ τὸ θάνατο τοῦ Νταίηβυ ἐτοι- μαζόσαστε νά εἰσπράξετε πῶς πολλὰ. Ὅριστε, κύριοι, τί μεγάλο ψάρι ἦταν ὁ Κυριακούλης. Κοιτᾶτε τί ἀπελπισμένα μέσα διαλέξαν οἱ συνένοχοί του γιὰ νά τὸν γλυτώσουν. Ὅμως ἐμεῖς δεῖξαιμε πυγμὴ. Δὲν ὑποχωρήσαμε, μ' ὅλο τὸν πόνο μας.

ΤΖΩΡΤΖ : Πῶς δὲν ντρέπεσαι νά συκοφαντεῖς ἔτσι τὸ στρατὸ πού ὑπηρετεῖς; Θά σὲ καταστρέψει αὐτὸ τὸ κρασί...

ΡΑΛΦ : Πάψε, Κίτς. Δὲν στενοχωριέσαι μονάχα ἐσύ γιὰ τὸν Νταίηβυ... Ὅλοι θά μπορούσαμε νά δώσουμε τὴ ζωὴ μας γι' αὐτόν... Μιᾶς ἔτσι σὰ νά μὴν εἴμαστε φίλοι... Συνάδελφοι τέλος πάντων...

ΚΙΤΣ : Συνάδελφοι... Συνάδελφοι... Δὲν ἔχω συνάδελφους. Ὁ δικός μου συνάδελφος εἶναι ἡ μοναξιά... Μοναξιά ἐδῶ ἀνά- μεσά σας. Μοναξιά στὸ στρατόνα. Και στὴν ἐρημο... Και στὴ ζούγκλα, και στὶς πολιτεῖες και στὰ καπηλιὰ και στὰ μπορ- ντέλα... Μοναξιά! (Πιάνει τὸ κεφάλι του).

ΤΖΩΡΤΖ : Πάψε μιὰ... Δὲν ἀκούς; Ἡ Λαίδη κατεβαίνει!..

ΚΙΤΣ : Θύμα σας εἶναι κι αὐτὴ... Ὅπως ὁ Νταίηβυ... Ὅλοι τὸν ἐγκαταλείψατε... Κι αὐτὸς σίγουρα ἐλπίζει, ἐλπίζει...

ΛΑΙΔΗ (Στηρίζεται στὸ μπράτσο τῆς Βίκυ. Κατεβαίνει ἀργὰ μὲ μεγάλη ἀξιοπρέπεια και δὲ φαίνεται καθόλου συντρι- μένη. Ἐχει ἕνα θλιμμένο μὰ πολὺ ἐπίσημο ὄφρος. Πίσω της ἐρχεται ὁ σέρ Οὐίλσον) : Τὸ χτύπημα θά'ναι βαρὺ γιὰ τὴν καρδιά τῆς μάνας... Ὅμως γελιοῦνται ὅσοι νομίζουν πῶς θά ξεχάσω ποιά εἶμαι... (Ἐπίσημα τεντωμένη). Ἡ Λαίδη Πάτερσον θά προτιμήσει νά δεῖ τὸ γιὸ της νεκρὸ παρά νά διασυρθεῖ ἡ ἀξιο- πρέπεια τοῦ στρατοῦ μας. (Τοὺς κοιτάει ὅλους ἀτάραχη, τοὺς κοιτάει ἄφ' ὕψηλοῦ νιώθοντας τὸ ξάφνιασμα τους). Σέρ Οὐίλσον! Ἐδῶ μπροστά σ' ὅλους, πανηγυρικὰ κ' ἐπίσημα, σὰς παρακαλῶ... Σὰς παρακαλῶ νά πεῖτε στὸ Λόρδο Κυβερνήτη πῶς μπορεῖ νά κάνει τὸ χρέος του.

ΒΙΚΥ (Μὲς στὴν νεκρικὴ σιωπὴ ἀκούγεται τὸ ξαφνικὸ κλά- μα της) : Πῶς μπορεῖτε... Λαίδη... Σκοτώνετε τὸ Νταίηβυ... Σκοτώνετε τὸ Νταίηβυ, ἐσεῖς ἡ μάνα του... Ὡ Θεέ μου!

ΛΑΙΔΗ : Ὡ! Βίκυ... Πιστὴ μου Βίκυ... Κατάλαβέ το. Πρέ-

Ἡ κορυφαία σκηνή τοῦ ἔργου: Ἡ Ἑλληνίδα μάνα ἀντιμετωπίζει τὴν Ἑγγλέζα. Στους ρόλους, ἀντίστοιχα, ἡ μεγάλη σοβιετικὴ ἠθοποιὸς Βέρα Πασέναγια καὶ ἡ Ἑλένα Γκογκόλεβα.

πει... Πρέπει... (Τὴν ἀγκαλιάζει, ἀκουμπάει στὸν ὄμο της). Οἱ Πάτερσον δὲν θ' ἀφήσουν ποτὲ νὰ πέσει ἢ σημαία τους στὴ λάσπη...

ΒΙΚΥ: Ἡ σημαία σας εἶναι ὁ Νταίηβυ... Μὴ τοὺς ἀφήνετε νὰ τὴν ποδοπατήσουνε... Λαίδη... Σᾶς παρακαλῶ Λαίδη... (Τὴν πνίγουν οἱ λυγμοί).

ΛΑΙΔΗ: Φτωγιὰ κοπέλα... Δὲ μπορεῖ νὰ καταλάβει... Ράλφ! ...Βοήθησέ τὴν νὰ πάει στὸ δωμάτιό της... Δὲ νιώθει καλά...

ΒΙΚΥ (Καθὼς τὴν παίρνει ὁ Ράλφ): Μὴ σκοτώνετε τὸ Νταίηβυ. Μὴ τοὺς ἀφήνετε νὰ σκοτώσουν τὸ Νταίηβυ...

ΛΑΙΔΗ: Συγχωρήστε μας γι' αὐτὴ τὴ σκηνή, σὲρ Οὐίλσον... Ἦταν τόσο ἀναπάντεχη...

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Εἶμαι τόσο συγκινημένος μὲ τὸ σθένος καὶ τὴ περήφανη στάση σας, Λαίδη... Σήμερα γράφεται ἀκόμα μιὰ σελίδα στὴν περήφανη ἱστορία τῶν Πάτερσον...

ΛΑΙΔΗ: Σᾶς εὐχαριστῶ... Πρὶν φύγετε θά'θελα νὰ σᾶς παρακαλέσω. Ἔχω δύο ἐπιθυμίες...

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Ἡ ἐπιθυμία μιᾶς ἡρωίδος μητέρας εἶναι νόμος γιὰ μένα.

ΛΑΙΔΗ: Ἡ πρώτη εἶναι... Νὰ μὴν πειράζουμε τὴ μάνα τοῦ τρομοκράτη πού θὰ ἐκτελέσετε αὔριο...

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι...

ΛΑΙΔΗ (Συνεχίζει): Θὰ μπορούσα νὰ πῆγαίνα ἐγὼ νὰ τραβήξω τὸ σχοινὶ τῆς κρεμάλας... Γλυκεῖα εἶναι ἡ ἐκδίκηση...

Ἄλλω ὅμως αὐτὸ εἶναι ἀντρικὴ δουλειά. Γι' αὐτὸ θέλω νὰ σᾶς παρακαλέσω...

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Ἡ ἐπιθυμία σας θά'ναι σεβαστὴ, Λαίδη...

ΛΑΙΔΗ: Ὁ Ράλφ εἶναι ὁ δεῦτερος γιός μου... Θέλω νὰ μπεῖ αὐτὸς ἐπικεφαλῆς στὸ ἀπόσπασμα... Θέλω νὰ ὀδηγήσει αὐτὸς στὴν ἐκτέλεση τὸν Κυριακούλη... Θέλω νὰ ἐκδικηθεῖ αὐτὸς γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Νταίηβυ Πάτερσον...

ΚΙΤΣ (Μόνος του): Πού τὸν προδώσαμε ὅλοι μας... Ἀκόμα κ' ἡ μάνα του.

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Ταγματάρχη Ὅουενς... Ἀκούσατε τὴν ἐπιθυμία τῆς Λαίδης;

ΡΑΛΦ (Μὲ ἀπόφαση): Ναί... Εἶμαι ἔτομος νὰ τὴν ἐκτελέσω. (Σκύβει φιλάει τὸ χέρι τῆς Λαίδης. Αὐτὴ ἀκουμπάει τ' ἄλλο τῆς χέρι στὸ κεφάλι του, σὰν νὰ τὸν εὐλογεῖ).

ΤΖΩΡΤΖ (Φέρνει τὸ μαντῆλι στὰ μάτια): Μόνο ἡ πένα τοῦ Κίπλιγκ θὰ μπορούσε νὰ δώσει τὸ μεγαλεῖο αὐτῆς τῆς ὥρας...

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Ἀπόψε πού θὰ συναντηθῶ μὲ τὸν Κυβερνήτη, θὰ τοῦ ἀναφέρω τὰ λόγια σας... Καὶ σᾶς ἔφικίζομαι... Κι αὐτὸς καὶ ἡ κυβέρνησή του καὶ ἡ κοινωνία μας θὰ ἐκτιμῆσουν ὅπως πρέπει τὴν στάση σας. (Υποκλίνεται).

Ἦμουν πάντα περήφανος γιὰ τὴ φίλια μου μὲ τοὺς Πάτερσον... Τώρα εἶμαι χίλιες φορές περήφανος... Χίλιες φορές εἶμαι φίλος τους. (Τῆς φιλάει τὸ χέρι, φεύγει). Ράλφ, τὸ βράδυ θὰ σοῦ στείλω τὴ διαταγὴ ὑπογραμμένη ἀπ' τὸν Κυβερνήτη... Τζώρτζ... Κίτς... Δὲν θὰ μὲ συντροφέψετε ὡς τὸ κυβερνεῖτο...;

ΟΥΪ-ΛΣΟΝ: Ἦναι ὁ δρόμος μας.

ΚΙΤΣ: Ὁ δικός μου εἶναι ἄλλος... Θὰ πάω σπιτί...

ΛΑΙΔΗ: Ἐσὺ, Ράλφ, ἔλα κάτσε ἐδῶ κοντὰ μου. (Κάθονται. Σιωπὴ). Οἱ Πάτερσον κάνουνε πάντα αὐτὸ πού πρέπει... Τί λὲς ἐσὺ, Ράλφ;

ΡΑΛΦ : Τί νά πῶ μητέρα; Εἶναι μιὰ τραγωδία πού ποτέ δὲν πίστευα πῶς θὰ ζοῦσα ἀπὸ τόσο κοντά.
ΛΑΙΔΗ : Κι ὅμως νά πού θὰ γίνεις ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ βασικά πρόσωπα τῆς τραγωδίας...
ΡΑΛΦ : Ἐπειδὴ θὰ ὀδηγήσω ἕναν τρομοκράτη στὴν ἀγχόνη; Πολὺ λίγο εἶναι αὐτὸ γιὰ μένα. Χίλιους νὰ ὀδηγοῦσα, πάλι δὲν θὰ παρηγοριόμουνα γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ Νταίηβου... Γι' αὐτὸν ἀξίζει νὰ κάνεις πιὸ πολλά. Νὰ σκοτώσεις, νὰ χύσεις αἷμα... αἷμα...
ΛΑΙΔΗ : Δὲ χρειάζονται τέτοιοι ὑστερισμοί, Ράλφ. Δὲ βλέπεις τί ἥσυχη εἶμαι ἐγώ; (Σαφνικὰ ἀρχίζει νὰ γελάει ξερό, ἀγρία). Ράλφ! Τί συγκινημένοι πού εἰσαστε ὅλοι σας... Κι ὁ ἀγαπητὸς μου Οὐίλσον...
ΡΑΛΦ (Τὴν κοιτάει τρομαγμένος) : Γκλόρια... Δὲν νιώθεις καλά; Νὰ φωνάξω τὴν Κέιτ (φωνάζει) : Κέιτ, Κέιτ...
ΛΑΙΔΗ : Εἶμαι πολὺ καλά, Ράλφ... Δὲν τρελάθηκα... Ὅσο ζεῖ ὁ γιός μου, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ τρελαθῶ. Κι αὐτὸς θὰ ζήσει, Ράλφ! Ἡ Λαίδη Πάτερσον δὲν εἶπε ἀκόμα τὸν τελευταῖο της λόγο!
ΡΑΛΦ : Δὲν καταλαβαίνω. Δὲν καταλαβαίνω...
ΛΑΙΔΗ : Ὁ Νταίηβου θὰ γυρίσει... Θὰ γυρίσει, Ράλφ! Γιατί ἄνοιξες ἔτσι τὰ μάτια σου;
ΡΑΛΦ : Τί θέλετε νὰ πεῖτε... Ἐξηγήστε μου.
ΛΑΙΔΗ : Ὡ! εἶναι τόσο ἀπλό, Ράλφ. Αὐριο, καθὼς θὰ πηγαίνεις τὸν Κυριακοῦλη γιὰ τὴν ἐκτέλεση, θὰ τὸν ἀφήσεις νὰ δρα-πε-τέ-ψει!!
ΡΑΛΦ (Τινάζεται σὰν ἠλεκτρισμένος) : Τί;
ΛΑΙΔΗ (Συνεχίζει στὸν ἴδιο γαλήνιο τόνο) : Ναι, Ράλφ... Θὰ γίνεις τὸ κύριο πρόσωπο τῆς τραγωδίας...
ΡΑΛΦ (Δὲ μπορεί νὰ συνέλθει ἀπ' τὸ ξάφνιασμα) : Ἐσεῖς... Ἐσεῖς τὸ σκεφτήκατε αὐτὸ; (Σηκώνεται ἀπ' τὴν πολυθρόνα). Ἐνας τρελὸς μπορεῖ νὰ σκεφτεῖ τέτοιο πράμα...
ΛΑΙΔΗ : Ὅσο θὰ ζεῖ ὁ γιός μου, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ τρελαθῶ, Ράλφ!
ΡΑΛΦ : Καὶ πρὶν λίγο... Κωμωδία παίζατε λοιπὸν;
ΛΑΙΔΗ : Κωμωδία ὀνομάζεις τὴν πάλη πού κάνω γιὰ νὰ σώσω τὸ Νταίηβου; Πῆς τὴν ἔτσι, ἂν θέλεις!
ΡΑΛΦ : Καὶ σ' αὐτὴ τὴν κωμωδία πῆρε μέρος κι ὁ Οὐίλσον;
ΛΑΙΔΗ : Ναι. Εἶναι ὁ ἀνυποψίαστος ἀφελής. Στις κωμωδίες πάντα ὑπάρχει κάποιος πού δὲν ὑποψιάζεται τὸ παιχνιδι.
ΡΑΛΦ : Εἶτε κάνει πῶς δὲν τὸ ὑποψιάζεται...
ΛΑΙΔΗ : Πιστεψέ με, Ράλφ... Ὁ Οὐίλσον δὲν ξέρεي τίποτα... Κανείς δὲν ξέρει... Ὅλοι αὐτοὶ πού ἀποφάσισαν τόσο εὐκολα τὸ θάνατο τοῦ παιδιοῦ μου, θὰ βγοῦνε γελασμένοι... Μόνο ἐσύ, ἡ Κέιτ, κ' ἐγώ... (Ζυγώνει κοντά του). Ράλφ... παιδί μου. Πρέπει νὰ σώσουμε τὸν ἀδελφό σου...
ΡΑΛΦ : Κ' ὕστερα τί θὰ γίνει μὲ μένα; Στρατοδικεῖο; Καθαίρεση; Θάψιμο τῆς καριέρας μου;
ΛΑΙΔΗ : Οἱ Πάτερσον θὰ βροῦν τρόπο νὰ σέ γλυτώσουν...
ΡΑΛΦ : Ὅταν ἀρχίσει νὰ δουλεῖ ἡ μηχανή, δὲν τὴ σταματᾷς.
ΛΑΙΔΗ : Ποιά μηχανή;
ΡΑΛΦ : Αὐτὴ ἡ ἀποικιακὴ μηχανὴ πού ἔχει χίλιες ὑπηρεσίες καὶ γρανάζια. Νόμοι, κώδικες ἠθικοί, γραφοὶ καὶ ἀγραφοὶ... Δεύτερο Γραφεῖο. Τρίτο Γραφεῖο... Καταλαβαίνεις τί μου ζητᾷς;
ΛΑΙΔΗ : Ράλφ... Μέσα σ' αὐτοὺς πού φτιάξαν καὶ βάλανε μπρὸς αὐτὴ τὴ μηχανή ἦταν καὶ οἱ Πάτερσον. Ἦταν καὶ τὸ σοῦ τοῦ πατέρα μου. Οἱ Κίτσερ... Ξέρω καλά τούτη τὴ μηχανή. Ξέρω νὰ τὴ σταματήσω ὅπου πρέπει, γιὰ νὰ βγάλω ἀπὸ τὰ γρανάζια της τὸν ἄνθρωπό μου...
ΡΑΛΦ : Νά πού δὲν μπόρεσες νὰ βρεῖς τρόπο νὰ γλυτώσεις τὸν Νταίηβου.
ΛΑΙΔΗ : Πῶς δὲ βρήκα; Μήπως ἐσύ δὲν θὰ κάνεις αὐτὸ πού σοῦ'πα; Θὰ τὸ κάνεις, Ράλφ.
ΡΑΛΦ : Δὲν ἤξερα πῶς εἶσαι τόσο τρομερή... Γιὰ ὅλα εἶσαι ἄξια...
ΛΑΙΔΗ : Δὲν ἤξερες... Καὶ τώρα ἔμαθες... Αὐτὸ εἶναι καλὸ, Ράλφ! Εἶναι καλὰ νὰ ξέρεις τί δυνατὸ σύμμαχο ἔχεις... Τὰ πάντα εἶναι ἄξιος νὰ κάνει γιὰ ἕνα δικό του ἄνθρωπο... Καὶ σὺ εἶσαι δικός μου... Μήπως μπορεῖς νὰ ἐμπιστευτεῖς σὲ ξένο ἄνθρωπο μιὰ τέτοια δουλειά;
ΡΑΛΦ : Κι ὁ λακὸς πού τοῦ ἐμπιστεύεσαι μιὰ κρυφὴ ἀποστολὴ δικός σου εἶναι... Ὅμως δὲν παύει νά'ναι λακός... (Στέκει μπροστὰ της ψυχρῶς, τεταμένος). Ὁχι, Γκλόρια... Δὲ μπορῶ νὰ γίνω ὑπάκουος ὑπρέτης πού ὑσιάζεται γιὰ τ' ἀφεντικό του. Ἀγαπάω καὶ σᾶς καὶ τὴν Κέιτ, μὰ πιὸ πολὺ ἀγαπᾶω τὴν τιμὴ μου!
ΛΑΙΔΗ : Τὴν καριέρα σου βάζεις πιὸ ψηλά! (Ἡ Κέιτ κατεβαίνει ἀργὰ, ἀκούγοντας).
ΡΑΛΦ : Τὴν τιμὴ μου!

ΛΑΙΔΗ : Ἄν δὲν ὑπακούσεις, σκοτώνεις τὸ παιδί μου. Γίνεσαι δολοφόνος. Κι ὁ δολοφόνος δὲν ἔχει τιμὴ.
ΡΑΛΦ : Θά'μαι δολοφόνος μονάχα γιὰ σένα.
ΛΑΙΔΗ : Καὶ γιὰ τὴν Κέιτ... Ἄν ἀρνηθεῖς, ἡ Κέιτ θὰ σ' ἀφήσει. Δὲν θὰ μπορέσει νὰ παντρευτεῖ τὸ δολοφόνου τοῦ ἀδελφοῦ της.
ΚΕ·Ι·Τ (Μπαίνει μὲ σταθερὸ βῆμα) : Ὁ Ράλφ δὲ θ' ἀφήσει νὰ πεθάνει ὁ Νταίηβου. (Παίει κοντά του. Τὸν ἀγκαλιάζει). Δὲ θὰ τὸν ἀφήσεις, Ράλφ. Θὰ τὸν σώσεις αὐριο τὸν Νταίηβου...
ΛΑΙΔΗ : Ἐγὼ ὅλα μου τὰ ἐπιχειρήματα τὰ τελείωσα, Κέιτ. Ἔμεινε τὸ τελευταῖο... Ἐσύ! Δεῖξε μου ποιά εἶσαι, Κέιτ. Μπορεῖ γιὰ χάρη σου ἕνας ἄντρας νὰ φανεῖ ἀληθινὸς ἄντρας;
ΚΕ·Ι·Τ : Μπορεῖ... Μπορεῖ... Ναι, Ράλφ.
ΡΑΛΦ : Κ' ὕστερα; Θὰ γίνεις ἡ γυναῖκα ἑνὸς ἀτιμασμένου ἐξιωματικοῦ; Καὶ τὰ παιδιά σου; Στὰ παιδιά μας τί θὰ πεις;
ΚΕ·Ι·Τ : Μὴ τὰ κάνεις τόσο τραγικά... Δὲν θ' ἀτιμαστεῖ τ' ὄνομά σου.
ΛΑΙΔΗ : Τὸ πολὺ-πολὺ θὰ σ' ἀναγκάσουν νὰ παραιτηθεῖς...
ΡΑΛΦ : Ἄ!... Κι αὐτὸ τὸ πρόβλημα;
ΚΕ·Ι·Τ : Θὰ φύγουμε μακριά, μακριά, Ράλφ...
ΛΑΙΔΗ : Στὴν Αὐστραλία βρῖσκεται τὸ πλουσιότερο ἀγρόκτημα τῶν Πάτερσον... Θὰ γίνει δικό σας, Ράλφ. Κι ὅταν ξεχαστεῖ πὰ τούτη ἡ ἱστορία, θὰ γυρίσετε...
ΚΕ·Ι·Τ : Ναι... Ναι... Ὅλα φύγουμε ἐκεῖ... Κι ἂν θέλεις, θὰ φύγουμε ἀκόμα πιὸ μακριά... Στὴν ἄκρη τῆς γῆς... Ἐκεῖ δὲ θὰ μᾶς φτάσει ποτὲ τὸ κουτσομπολιὸ τοῦ κόσμου. Κι ἂν μᾶς φτάσει, θά'μαι πλὰ νὰ σὲ στηριζώ... Ἄν ὅμως ἀρνηθεῖς, ἂν δεῖξεις πῶς δὲ μ' ἀγαπᾷς... Ὡ... τότε, τότε παντοῦ θὰ σὲ κυνηγάει ἡ σκιά τοῦ Νταίηβου. Κι ἐγὼ δὲ θά'μαι πλὰ σου.
ΡΑΛΦ : Σ' ἀγαπᾶω... Σ' ἀγαπᾶω πολὺ, Κέιτ...
ΚΕ·Ι·Τ : Σῶσε τὴν ἀγάπη μας, Ράλφ... Σῶσε τὸν Νταίηβου... Δυὸ δρόμοι μονάχα ὑπάρχουν... Ἀπὸ τὴ μιὰ ἡ καριέρα σου... Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ ἀγάπη μας...
ΡΑΛΦ : Τὰ μάτια σου... Τί ἀγρία πού γίναν... Πρῶτη φορὰ πῆραν ἕνα τέτοιο ἀτσάλινο χρῶμα...
ΚΕ·Ι·Τ : Ξέρω... Σκληρὸ εἶναι νὰ χάσεις ἕνα τέτοιο βαθμὸ... Ὅμως ἡ ἀγάπη μου, Ράλφ; Εἶναι κι αὐτὴ ἕνας μεγάλος βαθμὸς. Πολλὰ ἀστέρια. Μόνο πού δὲν τ' ἄχεις στὶς ἐπωμίδες. Μὰ στὴν καρδιά σου... Νὰ τὰ χάσεις ἔτσι ξαφνικά, εἶναι κι αὐτὸ μιὰ φοβερὴ καθαίρεση, Ράλφ!
ΡΑΛΦ : Κ' εἶσαι τόσο σίγουρη πῶς θὰ πάψεις νὰ μ' ἀγαπᾷς ἂν...
ΚΕ·Ι·Τ (Μὲ σκληρὴ παγωμένη φωνή) : Δυὸ δρόμοι ὑπάρχουν, Ράλφ...
ΡΑΛΦ (Σηκώνεται. Τραβάει γιὰ τὴν πόρτα) : Καλὰ... θὰ σκεφτώ! Θὰ σοῦ τηλεφωνήσω ἀπὸ τὸ γραφεῖο... Ἀφήστε με νὰ σκεφτώ...
ΚΕ·Ι·Τ : Δυὸ δρόμοι ὑπάρχουν, Ράλφ.
ΡΑΛΦ (Ἀπ' τὸ κατώφλι) : Κι ἂν βρῶ τὸν τρίτο, Κέιτ...; Πρέπει νὰ ὑπάρχει κάπου κ' ἕνας τρίτος δρόμος (Φεύγει).
ΚΕ·Ι·Τ : Τί θέλει νὰ πεῖ μ' αὐτὸ;
ΛΑΙΔΗ : Ὅταν τὸ λένε συναισθηματικοί, ἀρρωστημένοι ἄντρας πού δὲν ἀγαπᾶνε πια τὸν ἑαυτὸ τους, σημαίνει... Πῶς νὰ σοῦ πῶ... Κάτι σὰ φοβέρα!
ΚΕ·Ι·Τ : Ποιά φοβέρα;
ΛΑΙΔΗ : Μὴ φοβᾶσαι... Ὁ Ράλφ δὲν εἶναι οὔτε συναισθηματικός, οὔτε ἀρρωστημένος. Κι ἀγαπάει πολὺ τὸν ἑαυτὸ του. Τέτοιοι ἄνθρωποι δὲν αυτοκτονοῦνε...
ΚΕ·Ι·Τ : Αὐτοκτονία; Αὐτὸ ἔνοοῦσε;
ΛΑΙΔΗ : Γιατί τρώμαξες τόσο;
ΚΕ·Ι·Τ : Γιατί τὸν ἀγαπᾶω... Πολὺ τὸν ἀγαπᾶω τὸ Ράλφ (Παύση). Ὡ! Σὲ τί φοβερὸ μαρτύριο τὸν καταδικάζουμε...
ΛΑΙΔΗ : Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος νὰ σώσουμε τὸν Νταίηβου... Δὲν μπορεῖ ὀλόκληρη διοίκηση, δεκάδες ὑπάλληλοι τῆς ἀποικίας, ἀξιωματικοί, δικαστές, νὰ ἐκτεθοῦνε... Χρειάζεται νὰ πάρει ἕνας τὸ χρέος τοῦτο, στὸν ὦμο του. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος Κέιτ. (Παύση). Δὲν πιστεύω νὰ φλυαρήσει ὁ Ράλφ. Ἄν ἐνοοῦσε αὐτὸ λέγοντας πῶς ὑπάρχει τρίτος δρόμος, γελάστηκε. Κανείς δὲν θὰ τὸν πιστέψει!
ΚΕ·Ι·Τ : Πῶς μπορεῖς νὰ σκέφτεσαι ἔτσι γιὰ τὸν Ράλφ; Καλύτερα τό'χει νὰ πεθάνει... Ὡ! Φοβᾶμαι πολὺ... Ἐφυγε τόσο στενοχωρημένος...
ΛΑΙΔΗ : Μὴ φοβᾶσαι!
ΚΕ·Ι·Τ : Κι ἂν γίνει αὐτὸ τὸ φοβερὸ; Κι ἂν γίνει; Τότε τί θὰ κάνω; Τί κάνει μιὰ γυναῖκα πού ἀγαπάει, μαμά;
ΛΑΙΔΗ : Δὲν ξέρω τί κάνει μιὰ γυναῖκα π' ἀγαπάει... Ξέρω τί κάνει μιὰ Πάτερσον π' ἀγαπάει...
ΚΕ·Ι·Τ : Λοιπὸν; Τί κάνει;
ΛΑΙΔΗ : Διαλέγει κι αὐτὴ τὸν τρίτο δρόμο... Δὲν ἀγαπάει ἕναν λιπόψυχο ἄντρα... Οὔτε τὸν μισεῖ. Τὸν περιφρονᾷ ἀκόμα καὶ νεκρῶ.

ΚΕ·Ι·Τ : Μήπως ἐγὼ μπορῶ νὰ περιφρονήσω τὸ Ράλφ;
 ΛΑΙΔΗ : Μήπως ἐσύ δὲν εἶσαι ἀληθινὴ Πάτερσον ; Εἶσαι...
 Εἶσαι... Γι'αὐτὸ δὲν φοβᾶμαι νὰ σοῦ τὰ λέω ὅλα... Τὰ πάντα πού
 ἔχω μέσα μου... "Ὅλα αὐτὰ πού μονάχα σὲ μιὰ Πάτερσον μπο-
 ρεῖς νὰ τὰ πεῖς... Γιατὶ μονάχα αὐτὴ μπορεῖ νὰ σὲ καταλάβει...
 ΚΕ·Ι·Τ : Πρὶν ἀπ' ὅλα εἶμαι κόρη σου... Καὶ θέλω πάντα νὰ σὲ
 καταλαβαίνω... Θέλω πάντα νά'σαι χαρούμενη...
 ΛΑΙΔΗ : Ναι... Ναι...
 ΚΕ·Ι·Τ : Αὐριο ὁ Ράλφ θὰ σώσει τὸ Νταϊήβυ μας... Εἶμαι
 σίγουρη... Μ' ἀγαπάει τόσο πολὺ... Αὐριο θά'μαστε πολὺ εὐτυ-
 χισμένοι...
 ΛΑΙΔΗ : Ναι, Ναι... (Ξαφνικὰ τὴν σιαρίζει ἢ ἀνησυχία). "Ὁ
 ἀρνηθεῖ ὁ Ράλφ;
 ΚΕ·Ι·Τ : Δὲν θ' ἀρνηθεῖ... Ξέρεί πὼς οἱ Πάτερσον κ' οἱ φίλοι
 τοὺς δὲν ἀστείουνται... Πιστεψέ με... Ξέρω τί λέω... "Ἀχ!
 "Ὁ ὅλα πᾶνε καλά, πόσο θὰ τὸν ἀγαπάω. Θά'μαι ἢ πιὸ πιστὴ,
 ἢ πιὸ ἀφοσιωμένη... Ὅχι κάνουμε γρήγορα τὸ γάμο μας καὶ θὰ
 φύγουμε. Θὰ φύγουμε... (Παύση). Θὰ φύγουμε μακριὰ μόλις
 παντρευθῶμε...
 ΛΑΙΔΗ (Κοιτάζοντας ξερὰ ἴσα μπροστά της) : Δὲν θὰ παν-
 τρευθεῖτε Κέιτ.
 ΚΕ·Ι·Τ : Τί εἶναι πάλι αὐτὸ τὸ καινούριο; Τί λές;
 ΛΑΙΔΗ : Λέω αὐτὸ πού θὰ πεῖς καὶ σύ αὐριο. Μήπως μιὰ
 Πάτερσον θὰ δεχθῆ νὰ παντρευθεῖ μ' ἕναν καθαιρεμένον ἀξιο-
 ματικό; Κι ὁ κόσμος; Ὁ ἀρχίζει εὐθὺς νὰ ὑποπεύεται πὼς
 ἦταν συμφωνημένη ἢ δουλειά... Καταλαβαίνειε τί σημαίνει αὐτό;
 ΚΕ·Ι·Τ : Μαμά... Πὼς τολμᾶς νὰ μοῦ λές τέτοια πράματα.
 ΛΑΙΔΗ : Δὲν θέλω νὰ κρύψω τίποτα ἀπὸ σένα... Δὲν θέλω νὰ
 πεῖς αἴριο πὼς σὲ κορόιδεψα. "Ὅπως βλέπεις σοῦ λέω ἀνοιχτὰ
 νὰ θυσιάστες γιὰ τὸ Νταϊήβυ. Πρέπει καὶ σύ νὰ πληρώσεις,
 κοριτσάκι μου, γιὰ νὰ σωθεῖ ὁ ἀδελφός σου καὶ τ' ὄνομά μας.
 ΚΕ·Ι·Τ : Τώρα πρὶν λίγο μᾶς ἔλεγες πὼς θὰ φύγουμε στὴν Αὐ-
 στραλία... "Ὁ! Τί φοβερὸς παγίδες ἀνοίγεις... Τὴ μιὰ ὕστερα
 ἀπ' τὴν ἄλλη... Σὲ φοβᾶμαι... Τί ἄλλο ἀκόμα φοβερό ἔχεις
 στὸ νοῦ σου; Σὲ φοβᾶμαι. Σὲ φοβᾶμαι, μαμά.
 ΛΑΙΔΗ : Σκέψου σὰν Πάτερσον καὶ δὲ θὰ φοβᾶσαι.
 ΚΕ·Ι·Τ : Πὼς μπορεῖς νὰ δείξεις τέτοια ἀγνωμοσύνη γιὰ τὸν
 ἄνθρωπο πού θὰ σώσει τὸ παιδί σου;
 ΛΑΙΔΗ : Οἱ Πάτερσον ξέρουν νὰ ἀνταμείβουν γενναϊόδωρα
 αὐτὸν πού τοὺς ὑπηρετᾷ... Ὅχι τοῦ ἐξασφαλίσω μιὰ ἀνετη,
 πλούσια ζωή... "Ὅμως νὰ λερῶσω τὸ ὄνομα τῶν Πάτερσον σμί-
 γοντάς το μὲ τὸ ὄνομα ἑνὸς ἀνάξιου ἀξιωματικοῦ; "Ὁχι, ποτέ.
 ΚΕ·Ι·Τ : Αὐτὸ εἶναι πρόστυχο... Βρώμικο... Ποτέ δὲ θὰ συμ-
 φωνήσω.
 ΛΑΙΔΗ : Πρόστυχο θά'ναι νὰ λερῶσεις τὸ ὄνομα τῆς φαμελιάς
 σου. Ἐκατοντάδες ἄνδρες μέσα στους καιροὺς φτιάξαν αὐτὸ τὸ
 ὄνομα... Κι ὅταν θυσιάσεις τὸν ἕναν γιὰ νὰ μείνουν καθαροὶ οἱ
 πολλοί, αὐτὸ δὲν εἶναι προδοσία...
 ΚΕ·Ι·Τ : Τί καλὰ πού ἡσυχάζεις τὴ συνείδησή σου.
 ΛΑΙΔΗ : "Ὅταν κάνεις αὐτὸ πού πρέπει, ἔχεις πάντα ἡσυχία τὴ
 συνείδησή σου. Σήκωσε ψηλὰ τὸ κεφάλι σου, Κέιτ... "Ὅταν οἱ
 πελαργίνες θέλουν νὰ μάθουν τὰ παιδιὰ τους νὰ πετᾶνε, τοὺς δί-
 νουν μιὰ σκουντιά καὶ τὰ ρίχνουν στὸ κενό... Κι αὐτὰ φωνάζουν
 τρομαγμένα, κλαίνε... Καὶ ξαφνικὰ ἀνοίγουν τὰ φτερά τους καὶ
 πετᾶνε. Πετᾶνε μοναχὰ τους... Πάρε λοιπὸν τὸ πρῶτο βάπτισμα
 καὶ σύ.
 ΚΕ·Ι·Τ : Τὸ βάπτισμά μου στὴν προδοσία...
 ΛΑΙΔΗ : Στὴν ἀναγκαιότητα... Κέιτ...
 ΚΕ·Ι·Τ : Τὸν Ράλφ δὲ θὰ τὸν ἀφήσω, μαμά... Ὅχι τὸ δεῖς... Τὸν
 ἀγαπᾶω τὸν Ράλφ... Αὐτὴ εἶναι ἡ δικιά μου ἀναγκαιότητα.
 ΛΑΙΔΗ : Αὐριο δὲ θὰ τὸν ἀγαπᾶς... Πιὸ σωστὰ θὰ τὸν ἀγα-
 πᾶς σὰν ἕναν ἄνθρωπο πού ὑποτάχθηκε στὸ θέλημά σου... Σὰν
 ὑπῆρξες, σὰν μισοφόρο σου, σὰ σαματοφύλακα, σὰ στρα-
 τιώτη... μὰ ὄχι σὰν ἄντρα σου. Μιὰ γυναίκα σὰν καὶ σένα παν-
 τρεύεται καὶ κάνει παιδιὰ μόνο μὲ ἄντρες πού φάνηκαν ἀνώτεροί
 τῆς στῆ δύναμη... Σὲ ξέρω καλά. Εἶσαι ἀληθινὴ Πάτερσον ἐσύ.
 ΚΕ·Ι·Τ : "Ὁ ἦμουν ἀληθινὴ Πάτερσον θά'φηνά νὰ πεθάνει ὁ
 Νταϊήβυ γιὰ νὰ μείνει ἀλέκαστος ὁ ἄντρας μου... Μὰ δὲν εἶμαι
 Πάτερσον... Δὲν ξέρω τί εἶμαι... Ὁ Ράλφ μὲ λέει Χαμαιλέοντα...
 "Ἐχει δίκιο... δίκιο... (Πέφτει στὸ ντιβάνι, κλαίει μὲ λυγμούς).
 ΛΑΙΔΗ (Πᾶει ἀπὸ πάνω της) : Κέιτ... Κοριτσάκι μου...
 ΚΕ·Ι·Τ : "Ἀφησε με, εἶσαι μιὰ σκληρὴ, ἀλύπητη γυναίκα. "Ἀχ,
 πὼς θά'θελα νά'μουν γιὰ λίγο, γιὰ ἕνα λεπτό, Πάτερσον...
 Πὼς θά'θελα νά'μαι ἔτσι σκληρὴ καὶ νὰ σὲ φτύσω στὸ πρόσωπο.
 ΛΑΙΔΗ : Κέιτ... Τὴ μητέρα σου; Πὼς τολμᾶς; (Σμίγει τὰ
 χέρια της ἀπελπισμένα).
 ΚΕ·Ι·Τ : "Ἀχ, δὲν ξέρω τί λέω... "Ὅλα γυρίζουν γύρω μου...

(Σιωπὴ. Κάθονται κ' οἱ δύο ἀντίκρυ μὲ σκυμμένα τὰ κεφάλια.
 Χτυπάει τὸ τηλέφωνο. Δὲ σηκώνεται καμμιά νὰ τὸ πάρει. Τὸ
 τηλέφωνο κουδουνίζει. Ἐπὶ τέλους ἡ Κέιτ, παίρνει τὸ ἀκουστικό).
 "Ἄλο... Ράλφ, Ναι, ναι... Σ' ἀκούω Ράλφ! Ναι, ναι, "Ὁ μπο-
 ροῦσε νὰ γίνε κάτι ἄλλο δὲ θὰ ἤθελα νὰ θυσιάστες; ἐσύ... Τί;
 Μποροῦ-με; Μποροῦμε, εἶπες... Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ τρίτος
 δρόμος; (Ἀνοίγει τὸ στόμα καταπληκτικῶς). Ράλφ. Τί δυνατὸς
 πού εἶσαι, Ράλφ... Δυνατὸς, ἀνυπότακτος, ὕψως; σὲ θέλει ἡ μη-
 τέρα... (Κλείνει ἀπότομα τὸ τηλέφωνο).
 ΛΑΙΔΗ : Γιατί ἔκλεισες τὸ τηλέφωνο; Τί σοῦ εἶπε;
 ΚΕ·Ι·Τ : "Ἀρνήθηκε νὰ ὑποταχτεῖ... "Ἄδικα τὸν κατηγορήσεις,
 μητέρα... Ἄξίζει νὰ γίνε ὁ ἄντρας μιᾶς Πάτερσον... (Ἡ
 Λαίδη τὴν κοιτᾷ ἀνησυχία).
 ΛΑΙΔΗ : "Ἀρνήθηκε, εἶπες; Πρόδωσε; (Ἄγρια, ματαιωμένα).
 Πρόδωσε τὸ Νταϊήβυ;
 ΚΕ·Ι·Τ : ...Μὴ φοβᾶσαι... Ἀπλοῦστατα βροῖκε τὸν τρίτο δρόμο.
 (Μ' ἕνα τρελὸ γέλιο). Εἶναι ἀπὸ γερὴ πάστα ὁ Ράλφ. Ὅχι πᾶει
 πολὺ ψηλά...
 ΛΑΙΔΗ : Τί σημαίνει αὐτὴ ἡ εὐθυμία... Τρελάθηκες. Τί σοῦ
 εἶπε ὁ Ράλφ;
 ΚΕ·Ι·Τ : Ξέρεις, μοῦ θύμισε ὅτι ὁ Κίτς δὲν ἀγαπάει τὴ στρα-
 τιωτική του καριέρα... καὶ θά'ταν πρόθυμος νὰ τὴν ἀφήσει...
 καὶ μὲ τέτοιο ρομαντικὸ τρόπο...
 ΛΑΙΔΗ : "Ὁ Κίτς; "Ἐνας ξένος!
 ΚΕ·Ι·Τ : "Ὁ! Κάποτε ἦταν πολὺ δικός μου, μητέρα...
 ΛΑΙΔΗ : Κέιτ...
 ΚΕ·Ι·Τ : Μαμά... Δὲ θέλω νὰ ἀκούσω οὔτε λέξη... "Ἀσε με πιὰ
 μοναχὴ μου νὰ πετάξω... "Ἀσε με νὰ δεῖξω πὼς εἶμαι μιὰ ἀλη-
 θινὴ Πάτερσον... Ἀπόψε κίβλας θὰ μιλήσω στὸν Κίτς. Καὶ θά'μαι
 τόσο πειστικὴ... τόσο πειστικὴ... (Κάνει μιὰ-δύο βόλτες στὸ
 δωμάτιο, χοροπηδάει χαχανίζοντας).
 ΛΑΙΔΗ : Κέιτ... Κέιτ... Τί κάνεις Κέιτ... Τρελάθηκες;
 ΚΕ·Ι·Τ : Πετᾶω μαμά... πετᾶω... (Λύλαια)

Οἱ σοβιετικοὶ ἠθοποιοὶ Τελέγκιν (Κίτς) καὶ Κιριού-
 σινα (Βίκυ) στὴν παράσταση τοῦ Θεάτρου «Μάλι»

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

1 η ΕΙΚΟΝΑ

Τό ίδιο σκηνικό. 'Απόγευμα τῆς ἄλλης μέρας. 'Ο Κίτς κάθεται καὶ πίνει συλλογισμένος. Ἡ μιά μπουνάλα ἄδειασε. Ἡ Βίκυ φέρνει τῆ δεύτερη. "Ὁξω ἀκούγονται καμπανοκρουσίες, φωνές τοῦ πλήθους. Βουή μεγάλη. Ἡ Βίκυ γιομίζει τὸ ποτήρι τοῦ Κίτς, πάει νὰ κλείσει τὰ παράθυρα.

ΚΙΤΣ : Μὴν κλείνεις, Βίκυ. Κάνει ζέστη...

ΒΙΚΥ : Ἡ μίς Κέιτ εἶπε... Αὐτὲς οἱ φωνές τοῦ κόσμου κ' οἱ καμπανιές πειράζουν πολὺ τὴ Λαϊδῆ...

ΚΙΤΣ : Ναί. Κάτω στὴν πόλη τὰ πράματα ἀγρίεψαν. Ἀπ' τὸ πρῶι πολεμᾶνε νὰ διαλύσουν τοὺς διαδηλωτὲς καὶ δὲν τὰ καταφέρνουν.

ΒΙΚΥ : 'Ο σέρ Τζῶρτζ μου'πε πὼς θὰ ἐκτελέσουν τὸν Κυριακούλη τὰ ξημεράματα... Τό'πε ἤσυχα... ἤσυχα... κι ἄς ξέρει πὼς ὁ θάνατος τοῦ Κυριακούλη θά'ταν τὸ τέλος τοῦ σέρ Νταίηβυ... Κ' ἡ Λαϊδῆ εἶναι ἤσυχη... κ' ἡ μίς Κέιτ... Μονάχα ἐγὼ κλαίω γι' αὐτὸν σὲ τοῦτο τὸ σπίτι... Σκληροὶ ἄνθρωποι! 'Ὁμως γιὰτί; Γιατί νὰ πιάσουν τὸν Νταίηβυ; Τὸν καλὸ Νταίηβυ...

ΚΙΤΣ : Στὸν πόλεμο οἱ καλοὶ τὴν πληρώνουν πρῶτα-πρῶτα... Καὶ στὴ ζωὴ τὸ ἴδιο, Βίκυ... 'Ὅσο δυνατοὶ καὶ πάνοπλοι νά'ναι, τοὺς λείπει πάντα ἡ πιὸ γερὴ ἀσπίδα... ἡ παλιανθρωπιά... Καὶ γι' αὐτὸ εἶναι τρωτοί.

ΒΙΚΥ : Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια, σέρ. Ἐσεῖς... ἀπὸ τόσους πολέμους περάσατε, κι ὥστόσο γλυτώσατε... ἂν καὶ δὲν εἰσατέ παλιάνθρωπος.

ΚΙΤΣ : Τὴν περασμένη βδομάδα πού σὲ τσίμπησα ἐκεῖ στὴ βεράντα δὲν εἶχες τὴν ἴδια γνώμη...

ΒΙΚΥ : 'Ὡ! Αὐτὴ δὲν εἶναι βλαβερὴ παλιανθρωπιά, σέρ... Εἶναι μέσα στὰ πλαίσια τῆς τιμωρίας... Ἄν λογαριάσεις, μάλιστα, πὼς εἶστε στρατιώτης.

ΚΙΤΣ : "Α... Ὑπάρχουν καὶ παλιάνθρωποι πού βρίσκονται στὰ πλαίσια τῆς τιμωρίας, Βίκυ; Χά... Χά!... Χρόνια ζητοῦσα νὰ βρῶ τὸν ὀρισμὸ τῆς ἀφεντιάς μου καὶ δὲν μποροῦσα... Ἐσὺ εἶσαι μεγαλοφυία, Βίκυ...

ΒΙΚΥ : Γελάτε... Ἐτσι γελᾶνε πάντα οἱ στρατιῶτες ὅταν θέλουν νὰ κλάψουν.

ΚΙΤΣ : Ποῦ τοὺς ξέρεις τοὺς στρατιῶτες, Βίκυ;

ΒΙΚΥ : Μιά καμαριέρα εἶναι κι' αὐτὴ ἕνας στρατιώτης, σέρ... Ὑπηρετᾶει, ἐκτελεῖ διαταγές, κάποτε περιφρονᾶει αὐτοὺς πού τὴς δίνουν, μὰ ὑπακούει... Ἐτσι ὅπως ἡ ὁ στρατιώτης.

ΚΙΤΣ : Ναί, Βίκυ... Ναὶ συνάδελφε... Περιφρονᾶει, ὅμως ὑπακούει.

ΒΙΚΥ : Κι ὅλο ὄνειρεύομαι ἔτσι ὅπως ὁ στρατιώτης... Ὀνειρεύεται πὼς θὰ βρεθεῖ κάποιος πού θὰ τὸν ὑπακούσει ὄχι ἀπὸ ἀνάγκη... μὰ ἀπὸ ἀγάπη... καὶ θὰ τὸν ὑπηρετῆσει ἀγαπώντας.

ΚΙΤΣ : Καὶ δὲν τὸν βρήκες ἀκόμα, συνάδελφε, τὸν διοικητὴ πού ὄνειρεύεσαι;

ΒΙΚΥ (σιγά) : Τὸν βρήκα... Ὁμως αὐτὸς τίποτα δὲν ξέρει!

ΚΕ·Ι·Τ (Κατεβαίνει ἀγὰ ἀπ' τὴ σκάλα. Φορᾶει μιὰ μανθὴ τουαλέτα. Φαίνεται πολὺ πιὸ μεγάλη καὶ ὠριμὴ) : Κλεῖσε πιά αὐτὸ τὸ παράθυρο, Βίκυ... Κ' ὕστερα πῆγαινε ἀπάνω... Σὲ θέλει ἡ μητέρα...

ΚΙΤΣ : Ἀκοῦς τί γίνεται ἔξω; Χαλασμός. Ὅλη ἡ πόλη ξεχύθηκε στοὺς δρόμους...

ΚΕ·Ι·Τ : Καὶ δὲν ξέρει πὼς ὁ ἄνθρωπος πού θὰ τῆς δώσει τὸν Κυριακούλη βρίσκεται ἐδῶ... (Παύση). Δὲν πιστεύω νὰ μετανωσες.

ΚΙΤΣ : Τί λόγους... Γιατί νὰ μετανιώσω; Καιρὸ γύρευα εὐκαιριανὰ κάνω μιὰ καλὴ πράξη, τίμια καὶ ἀνυστερόβουλα. (Πίνει). Γι' αὐτὸ ἄλλωστε ἀρνήθηκε τόσο ἱπποτικά χτὲς τὴ νύχτα νὰ πάρω ἀντάλλαγμα. (Τὴν κοιτᾶει μὲ προκλητικὴ εἰρωνεία).

ΚΕ·Ι·Τ : Θά'σουν καλῶτερος ἱππότης ἂν δὲν μιλοῦσες γιὰ τὸν ἱπποτισμὸ σου. Κ' ἔτσι με τέτοια χυδαία γλώσσα.

ΚΙΤΣ : Δὲν τὸ λέω γιὰ νὰ τ' ἀκούσεις ἐσὺ... Τὸ λέω ἔτσι γιὰ νὰ τ' ἀκούσει ὁ ἑαυτός μου καὶ νὰ τὸ πιστέψει... Σὰ χωροφύλακα στὴς ἀποικίες... Μὲ πρόδωσαν... Ὅταν μοῦ ἔλεγαν πὼς φέρνω τὸν πολιτισμὸ στὴς ἀποικίες, μὲ πρόδωσαν. Κι αὐτοὶ καὶ τόσο ἄλλοι... Κι ὁ Ράλφ καὶ σύ.

ΚΕ·Ι·Τ : Ἐγὼ πάντα ἤθελα νὰ σὲ νιώσω, Ρίτσαρντ... Δὲ φταίω ἂν δὲν τὰ κατάφερα. Νόμιζα πὼς μ' ἀγαποῦσες... Κ' ἤρθα νὰ σοῦ πῶ...

ΚΙΤΣ : ...ὅτι θὰ ἀφήσεις τὸ Ράλφ καὶ θα'ρθεῖς μαζί μου, ἂν

γλυτώσω τὸν Νταίηβυ... Συνθητισμένη μηχανορραφία ἀπὸ παλιὸ μεσαιωνικὸ μυθιστόρημα.

ΚΕ·Ι·Τ : "Ἀχ! Νά'ξερεις πόσο σὲ μισῶ αὐτὴ τὴ στιγμή, Κίτς. ΚΙΤΣ : Αὐτὸ εἶναι πολὺ κολακευτικὸ γιὰ μένα... Πάει νὰ πεῖ ἀνέβηκα ἕνα ἀκόμα σκαλοπάτι στὴ συνειδήσή σου... Ὡς τὰ χτὲς μὲ λυπόσουν μονάχα.

ΚΕ·Ι·Τ : Τώρα σὲ μισῶ... Μὰ μίλα... Πές μου πὼς τὸ κάνεις γιὰ μένα καὶ τότε...

ΚΙΤΣ : Τί θὰ γίνει;

ΚΕ·Ι·Τ : Θ' ἀνεβεῖς ἀκόμα ἕνα σκαλοπάτι... Καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ...

Θὰ σ' ἀγαπῶ καὶ θὰ φύγω μαζί σου, Ρίτσαρντ... Θὰ τὸ δεῖς...

ΚΙΤΣ : Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ κάνεις... Σὲ ξέρω καλά... Γιατί ἐπιμένεις μὲ τὴν μανία νὰ μὲ κάνεις θύμα σου; Γιατί θέλεις νὰ φτηνῆνεις τὸ κατόρθωμά μου... Ὡ! Ἀφήσέ με, ἀφήστε πιά τὸ Ρίτσαρντ Κίτς νὰ ὑπηρετῆσει ἕνα ἄξιο ἰδανικό...

ΚΕ·Ι·Τ (Νυκήμενη) : Πῶς ἔγινε τέτοιος... Ἦσουν πάντα τόσο ὑπάκουος στὴν Κέιτ.

ΚΙΤΣ : Ἦμιον ὑπάκουος σὰν κοιμισμένη ἀποικία... Μὰ νὰ πού σήκουσα κεφάλι... (Παύση). Φοβερὸ εἶναι ὅταν ξεσηκώνεται μιὰ ἀποικία... Ἐτσι δὲν εἶναι, Κέιτ;

ΚΕ·Ι·Τ : Μιλᾶς σὰν τρομοκράτης.

ΚΙΤΣ : Λέω τὴν ἀλήθεια... Τὰ χέρια σου πρέπει νά'ναι καθαρά ὅταν πηγαίνεις νὰ προσευχηθεῖς.

ΤΖΩΡΤΖ (Μπαίνει μὲ τὸ κεφάλι δεμένο, λαχανιασμένος) : Θεέ μου, παρὰ λίγο θὰ μὲ σκοτώσανε.

ΚΕ·Ι·Τ : Τί ἔπαθες, θεῖε Τζῶρτζ;

ΤΖΩΡΤΖ : "Ἄν μ' ἔβρισκε τὸ μπουκάλι πού μοῦ πετάξανε στὸ κεφάλι, θὰ μ' ἄφηγε στὸν τόπο... Πρόλαβα κ' ἔσκυφα. Τὸ μπουκάλι χτύπησε στὸν τοῖχο καὶ μονάχα ἕνα κομμάτι του μὲ βρήκε...

"Ἀχ! Τί γίνεται, τί γίνεται... Σχορπιίζουν τοὺς διαδηλωτὲς σὲ μιὰ μερὰ τῆς πόλης, μαζεύονται στὴν ἄλλη. (Παύση). Κίτς, τὴ γριά τῆ βρήκα... θὰ γίνει ὅπως συμφωνήσαμε... Τὸν Κυριακούλη θὰ τὸν ἀφήσεις ὅταν θὰ περνᾶτε στὸ ξύλινο γεφύρι... Θὰ τοῦ πεῖς πὼς ἡ μάνα του θὰ τὸν περμενεῖ ὄξω ἀπὸ τὴν πόλη... Στὸ τρίτο χιλιόμετρο...

ΚΕ·Ι·Τ : Καὶ τὸν Νταίηβυ...; Πότε θὰ τὸν ἀφήσουν τὸν Νταίηβυ;

ΤΖΩΡΤΖ : Αὔριο τὸ δειλινό...

ΚΕ·Ι·Τ : Εἶσαι σίγουρος πὼς δὲν θὰ μᾶς γελάσουν;

ΤΖΩΡΤΖ : Μοῦ δῶσανε τὸ λόγο τους... Ἐθέλεις δὲ θέλεις, πρέπει νὰ πιστέψεις... Ἐτσι κρυφὰ κι' ἀνεπίσημα πού γίνεται ἡ ἀνταλλαγή, τί μπορεῖς νὰ κάνεις; Ἀχ, δῶσε μου κάτι νὰ πιῶ...

ΚΙΤΣ : Ἐγὼ πηγαίνω...

ΚΕ·Ι·Τ : Καὶ τίποτα...; Τίποτα δὲν ἔχεις νὰ πεῖς στὴν Κέιτ γιὰ τελευταία φορά; Ὅτε νὰ μὲ φιλήσεις δὲ θέλεις, Ρίτσαρντ;

ΚΙΤΣ : Τὴς κακὲς συνήθειες πρέπει νὰ τὴς κόβεις μὲ τὸ μαχαίρι. Ὅπως καὶ τὸ τσιγάρο... Ἀλλιῶτικα δὲν γλυτώνεις ποτέ ἀπ' αὐτές... (Στὴν πόρτα κοντοστέκεται λίγο). Ἀκοῦτε τί γίνεται; Ἀκοῦτε τὴς καμπάνες; Ἐμένα φωνάζουνε... Ἐρχομαί... Ἐρχομαί... (Φεύγει).

ΤΖΩΡΤΖ (ἐνῶ ἀκούγεται τὸ αὐτοκίνητο τοῦ Κίτς πού φεύγει) : Ἐφυγε.

ΚΕ·Ι·Τ : Ἐφυγε... (Πάει στὸ τραπέζι καὶ πίνει ἀπανωτὰ, συντομιμένη).

ΛΑΙΔΗ (Προβάλλει στὴ σκάλα) : Κέιτ... Τί κάνεις ἐκεῖ, Κέιτ... Γιατί εἶσαι ἔτσι ξαναμμένη... Τί ἔγινε;

ΚΕ·Ι·Τ : Τίποτα... Ἀπλούστατα... Κάποτε κάποτε τὰ πελαργόπουλα τσακίζονται κιόλας, μάμα...

ΤΖΩΡΤΖ : Τὴ γριά τῆ βρήκα. Ὅλα θὰ γίνουν ὅπως εἶπαμε.

ΛΑΙΔΗ : Ὡ! Καλέ μου Τζῶρτζ... Γιατί ὅμως ἀργησες τόσο; (Βλέπει τὸν ἐπίδεσμο). Θεέ μου, σὲ χτυπήσανε;

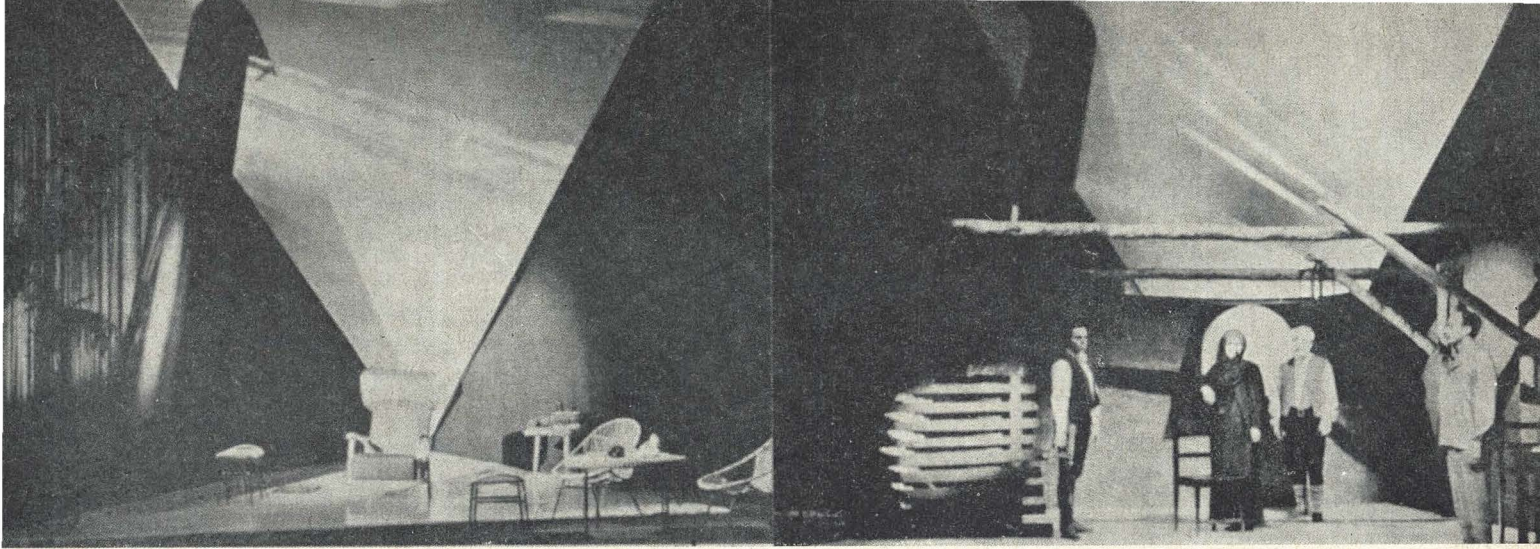
ΤΖΩΡΤΖ : Αὐτὸς ὁ ἀμίλητος Νίξς ἤρθε στὸ γραφεῖο μου τὴν ὥρα πού'φευγα. Εἶδα καὶ ἔπαθα ὡς νὰ ξεκολλήσω... Ὑστερα ἔπεσα πάνω στοὺς διαδηλωτὲς, τὴν ὥρα πού χτυπιόντουσαν μὲ τὸ στρατό... Περιπέτειες.

ΛΑΙΔΗ : Τζῶρτζ... ἀνεχτίμητε Τζῶρτζ... Τί μεγάλη ὑπηρεσία πρόσφερες στὴν οικογένειά μας. Εἶσαι θησαυρός, Τζῶρτζ.

ΤΖΩΡΤΖ : Ὁ φτωχὸς συγγενὴς εἶναι πάντα πλούσιος στὰ αἰσθηματά... Τώρα ἐσεῖς πηγαίνετε... Ἐσκουραστήτε... Ἐγὼ θὰ περιμένω τὸν Ράλφ.

ΛΑΙΔΗ : Πᾶμε, κορούλα μου... Μὴν πίνεις...

ΚΕ·Ι·Τ (Ἀνεβαίνει τὴ σκάλα) : Πᾶμε μαμά... (Φεύγουν. Ὁ Τζῶρτζ ἀφήνει ἕνα στεναγμὸ ἀνακούφισης. Πέφτει στὴν πολυθρόνα κρατώντας τὸ κεφάλι του. Ὑστερα σηκώνεται, παίρ-

Σκηνικά του Τσεχοσλοβάκου Γιάν Σλάντεκ, από την παράσταση του «Νησιού της Αφροδίτης» στο «Ρεαλιστικό Θέατρο» Πράγας

νει τον αγαπημένο του Κίπλιγκ. Διαβάζει βαδίζοντας αργά, ύστερα τον συνεπαίρνει ο ρυθμός):

Βάδην, βάδην, βάδην δώ κ' έκει
μέρα-νύχτα μέρα-νύχτα μέσ στην 'Αφρική...

Θεέ μου τί ρωμαλέα μελωδία... Τί χρόνος! Όταν διαβάζεις τέτοιους στίχους λυπάσαι... "Αχ γιατί να μη σου δώσει ο Θεός σαράντα πόδια να τὰ χτυπάς και να βαδίζεις άκούραστος μπροστά, όλο μπροστά! (Σαφηνά βλέπει τον άμίλητο Νίκς που στέκει στη πόρτα της βεράντας). Νίκς... Πότε μπήκες... Πάντα σαν τή γάτα μαλακά και άθόρυβα φανερώνεσαι...

ΝΙΚΣ : 'Αγαπητέ μου Τζώρτζ... Στη πόλη ή τάξη άποκαταστάθηκε πιά. 'Ηρθα να σε πάρω να βγούμε μιά βόλτα... Είναι τό δειλινό τόσο όμορφο. Κι όπως βλέπω έχεις πολύ καλή διάθεση... (Μέ λυγισμό). Πάμε... Σε λίγο θά βγούν τὰ πρώτα άστέρια, τὰ πρώτα πουμπουκία της μεσογειακής νύχτας.

ΤΖΩΡΤΖ (Τόν κοιτάει με κατάπληξη και φόβο): 'Εσύ; 'Εγίνες τόσο όμιλητικός;

ΝΙΚΣ : Ναι... κάποτε - κάποτε μου άρέσει να μιλάω...

ΤΖΩΡΤΖ : 'Αλλιώςτικος γίνεσαι όταν μιλάς... Σά ν' άγριεύεις. Χά!

ΝΙΚΣ : "Όταν μιλάω, όλοι με φοβούνται και με ζηλεύουν. Γιατί όταν μιλάω, είμαι σίγουρος για τήν έπιτυχία...

ΤΖΩΡΤΖ : 'Εγώ δε θά σε ζηλέψω... Νά'σαι ήσυχος. 'Εχω χάσει τήν ικανότητα αυτή. Τις φιλοδοξίες μου τις ικανοποίησα... Για καινούρια δέν έχω καιρό. Σε μισό χρόνο παίρνω σύνταξη πιά... Γήρας.

ΝΙΚΣ : 'Ο τρόμος για τό τομάρι μας δέν παίρνει ποτέ σύνταξη, Τζώρτζ...

ΤΖΩΡΤΖ : 'Εσύ είσαι φιλόσοφος, Νίκς... Τί κρίμα που μιλάς τόσο λίγο όταν βρίσκεσαι στην παρέα.

ΝΙΚΣ : Μ' άρέσει καλύτερα ν' άκούω... (παίρνει τό βιβλίο) και να διαβάσω.

ΤΖΩΡΤΖ : 'Ο Κίπλιγκ... ό άθάνατος Κίπλιγκ... Νά εδώ, εδώ... Διάβασε αυτόν τόν στίχο.

ΝΙΚΣ (Πετάει τό βιβλίο στη πολυθρόνα): Αυτά είναι παλιά πράματα και μένα με τραβάν τὰ σημερινά... (τόν ζυγώνει) για τήν ακρίβεια, ή σημερινή σου συνάντηση με τή γριά του Κυριακούλη...

ΤΖΩΡΤΖ (Τά χάνει): Τι; Τι; (Βρίσκει πάλι τήν ψυχραιμία του). Ναι, ναι... "Όμως τί έρώτηση είναι αυτή; 'Υπηρεσιακή;

ΝΙΚΣ (ξερνά): Ναι... Μήπως θέλεις να σου δείξω τήν ταυτότητά μου;

ΤΖΩΡΤΖ : "Όχι... Μά μπορούσες να με καλέσεις στο γραφείο σου, στην έδρα σου... Χά, χά, χά...

ΝΙΚΣ : 'Η έδρα του Νίκς είναι παντού.

ΤΖΩΡΤΖ : "Ε, τότε άπαντάω... "Αδικα έπιστρατεύτηκες... "Η Λαίδη έστειλε ένα μικρό βοήθημα σ' αυτή τή δυστυχημένη γυναίκα... "Όλοι ξέρουν πώς ή Λαίδη Πάτερσον ζήτησε να φανούμε μεγαλόψυχοι άπέναντι στη γριά...

ΝΙΚΣ : Δέ βαριέσαι, Τζώρτζ. Αυτοί οι ντόπιοι είναι τόσο άχάριστοι...

ΤΖΩΡΤΖ : Ναι... Δέν είναι άξιοι για άμοιβαία αισθήματα... Καθυστερημένοι...

ΝΙΚΣ : "Όμως ή γριά δε φάνηκε καθόλου καθυστερημένη αυτή τή φορά... "Ετσι δέν είναι, Τζώρτζ; Κι άπόψε θά θριαμβεύσουν τὰ άμοιβαία αισθήματα.

ΤΖΩΡΤΖ : Δέν καταλαβαίνω τίποτα... Τί θές να πεις... Δέν ξέρω...

ΝΙΚΣ : Ναι... 'Εσύ δέν μπορείς να ξέρεις πώς ό Νίκς δέν έκλεισε μάτι τέσσερα μερόνυχτα... Μά θά άποζημιωθώ άπόψε... Ξέρεις τί είναι να πιάσεις τόν Κίτς, όλόκληρο λοχαγό, να φυγαδεύει έναν τρομοκράτη; Χά, Χά. Γιατί μαρμάρουσες, Τζώρτζ...

ΤΖΩΡΤΖ : Σατανά... Μαύρε σατανά!

ΝΙΚΣ : "Όλα τὰ ξέρω, Τζώρτζ. Τό μόνο που δέν ξέρω είναι ό τόπος... Σε ποιά μεριά θά τόν αφήσει ό Κίτς... "Όμως αυτό θά μου τό πεις έσύ.

ΤΖΩΡΤΖ : Δέν ξέρω, τί μου λές. Τίποτα δέν ξέρω...

ΝΙΚΣ : Είσαι στά χέρια μου, Τζώρτζ... Και ξέρεις τί σημαίνει να βρίσκεσαι στα χέρια του Νίκς! Λοιπόν, θά βοηθήσεις;

ΤΖΩΡΤΖ (Τρέμοντας) : Σε συμβουλεύω να τραβηχτείς πέρα... Μεγάλα πρόσωπα θά θυμώσουν μαζί σου, αν μάθουν ότι... ότι φέρθηκες με τέτοια άσέβεια στο Τζώρτζ Μάκλεϊ...

ΝΙΚΣ : Τζώρτζ! Σε ένα λεπτό πια θά'ναι άργά να μετανιώσεις...

"Εχω τό δικαίωμα να σε συλλάβω και να σε ρωτήσω άλλου. Και κεί στ' αλήθεια θά σου φερθώ με μεγάλη άσέβεια ('Απειλητικά): Λοιπόν;

ΤΖΩΡΤΖ : "Όχι, όχι μη με παίρνεις... "Αχ, σατανά, μαύρε σατανά...

ΝΙΚΣ : 'ΗΣύχασε... να. Πιές νερό. 'Εμάς τούς μικρούς σατανάδες, οι άσπροι θεοί μάς έχουν πλάσει... για να τούς γλυτώσουμε άπ' τις άνοησίες τών ύπηκόων τους... (Παύση). Και κάπου -κάπου άπ' τις δικές τους... "Ετσι όπως γλύτωσαν τόν 'Οδυσσέα από τις σειρήνες τὰ σχοινιά που τόν κρατάγανε δεμένο... Θυμάσαι αυτό τό κομμάτι της 'Οδύσσειας. "Όσο θά φωνάζω εγώ να πάω στις σειρήνες, τόσο θά σφίγγετε πιό πολύ τὰ σχοινιά, είπε ό 'Οδυσσέας στους συντρόφους του... 'Εσύ ξέρεις καλά τὰ έλληνικά. Αυτό τό κομμάτι άπ' τήν 'Οδύσσεια πρέπει να τό θυμάσαι... ('Ακούγεται κλάξον αυτοκινήτου και φρενάρισμα).

ΤΖΩΡΤΖ : Κάποιος ήρθε... 'Ο Ράλφ...

ΝΙΚΣ : Σιάξου... Νά'σαι ήρεμος... Δέν πρέπει να καταλάβει τίποτα και χαλάσει ή δουλειά μας. Καμιά κουβέντα... Θά τόν χαιρετίσουμε και θά φύγουμε, αλλιώςτικά... ξέρεις τί άγριος είναι ό Νίκς όταν μιλάει και δέν τόν άκούνε...

ΤΖΩΡΤΖ (όλότελα παραδομένος πιά) : Σατανά... "Αχ, όλα χάθηκαν, όλα...

ΝΙΚΣ : Σιωπή... 'Αλλιώςτικά θά χαθεί κ' ή ζωή σου.

ΡΑΛΦ : "Ω! Γειά σου Νίκς... Τζώρτζ... Πού σε λαβώσανε έτσι; Γερό τράκο... "Επεςες μες τή διαδήλωση...;

ΤΖΩΡΤΖ : Στην ίδια τήν κόλαση έπεςα...

ΡΑΛΦ : Πραγματική κόλαση ήταν... Και χιλιάδες μελαφοί διάβολοι πηδούσαν και χτύπαγαν με ξύλα και πέτρες τούς στρατιώτες μου... (Ξαπλώνει στην καρέκλα). 'Εσεΐς εδώ έχετε μιá ήσυχία... μιá σιωπή...

ΤΖΩΡΤΖ (μονάχος του) : Σιωπή θανάτου.

ΡΑΛΦ : Τι είπες, Τζώρτζ;

ΤΖΩΡΤΖ : Τίποτα, τίποτα... πονάω λίγο... Μικρό τό'χεις τέτοιο χτύπημα;

ΝΙΚΣ : "Θά τόν πάρω σπίτι μου. 'Εχω μιá άλοιφή πολύ βοηθάει στις πληγές.

ΡΑΛΦ : Φεύγετε κιόλας ;

ΝΙΚΣ : Ναι... 'Εχουμε να τελειώσουμε και μιá άρχισμένη παρτίδα σκάκι... Γενικά καλύτερα να σάς αφήσουμε μονάχους. Σίγουρα ή Λαίδη δε θά μπορεί ν' άνεχτεί ξένες φωνές αυτή τήν

ώρα. Κ' εμείς όταν παίζουμε σκάκι, φωνάζουμε πολύ... Έτσι δεν είναι. Τζώρτζ; (Υποκλίνεται στον Ράλφ. Παίρνει τον Τζώρτζ από το μπράτσο. Ο Ράλφ δίνει το καπέλο του στη Βίκυ που πήγε ύστερα ανεβαίνει άργά τη σκάλα).

ΒΙΚΥ: Το μεγάλο ρολόι πάλι δεν πηγαίνει καλά. Τί ώρα είναι, σέρ;

ΡΑΛΦ: Έπτά και είκοσι.

ΒΙΚΥ: Ναι, πάει πολύ πίσω.

ΡΑΛΦ: Το ρολόι του σπιτιού πρέπει να πηγαίνει σωστά, ιδιαίτερα απόψε (Φεύγει). Η Βίκυ φτιάχνει το ρολόι. Φεύγει κι αυτή. Σκοτεινιάζει. Όλη η σκηνή βυθίζεται στο σκοτάδι. Μόνο το ρολόι, χτυπάει δυνατά, οι δείχτες του αστρόφροντας γυρίζουν, γυρίζουν. Ύστερα ανάβουν τὰ φώτα. Το ρολόι δείχνει 11).

ΡΑΛΦ (Κατεβαίνει, παίρνει το τηλέφωνο): Άλό... Ό ταγματάρχης Όουενς μιλάει. Δώστε μου τὸ δεκαπέντε... Άλό... Ό αξιωματικός ύπηρεσίας; Έσὺ εἶσαι Τζάκ; Τὸν πήρανε τὸν Κυριακούλη; Δὲν σ' ἀκούω, μίλα πιὸ καθαρά... Βγάλε τὴν τσίκα ἀπ' τὸ στόμα... Τί; Γυρίσανε πίσω τ' αὐτοκίνητα; Γιατί; (Ανήσυχα). Ἀκατανόητα πράματα... Μάθε καὶ τηλεφώνησε ἀμέσως. Θὰ περιμένω δίπλα στὸ τηλέφωνο.

ΛΑΙΔΗ (Βγαίνει μαζί με τὴν Κέιτ, ἀκοῦνε ἀνήσυχια κι αὐτές): Τί συμβαίνει, Ράλφ;

ΡΑΛΦ: Δὲν ξέρω... Τ' αὐτοκίνητα πήραν πρὶν μισὴ ὥρα τὸν Κυριακούλη καὶ τὸν γυρίσαν πίσω.

ΛΑΙΔΗ (μὲ φόβο): Τί μπορεί νὰ σημαίνει αὐτό;

ΡΑΛΦ: Δὲν πιστεύω νά γινε τίποτε... Κάποτε μιὰ ἀβλεψία στὸ τυπικὸ κάνει τὸν εἰσαγγελέα ν' ἀναβάλλει... ν' ἀρχίζει τὰ πάντα ἀπὸ τὴν ἀρχή.

ΛΑΙΔΗ: Ράλφ... Ἀρχίζω νὰ φοβάμαι (Κάποιο αὐτοκίνητο σταματᾷ ἀπ' ἔξω). Ποιὸς νά ναι;

ΚΕ·Ι·Τ: Μπορεῖ ὁ θεὸς Τζώρτζ... Χάθηκε ἀπὸ τ' ἀπόγευμα (Χτυπάει τὸ τηλέφωνο).

ΡΑΛΦ: Άλό... Άλό... Ναι, ναί... Τί... Πιάσανε τὸν Κίτς...; (Πετάει τ' ἀκουστικό). Κατάρρα.

ΛΑΙΔΗ: Πότε, πού; Πῶς τὸλμήσαν νὰ τὸν πιάσουν; Νταίηβυ! Παιδί μου! (Πέφτει λιπόθυμη).

ΤΖΩΡΤΖ (Μπαίνει σέρνοντας τὰ πόδια του. Γέρασε γιὰ δέκα χρόνια): Πιάσανε τὸν Κίτς. Όλα χάθηκαν πιά, ὅλα. (Βλέπει τὴ Λαίδη) Ἄ! τὸ ξέρει πιά... (Πέφτει στὸ ντιβάνι, ζαρώνει ἐκεῖ).

ΚΕ·Ι·Τ (Προσπαθεῖ νὰ συνεφέρει τὴ Λαίδη): Μαμά... Ράλφ... Τὸ μπουκάλι με τὸν αἰθέρα... Μαμά, Μαμά... Μ' ἀκούς; (Πέφτει ἀπάνω της, κλαίει).

ΡΑΛΦ (Τὴν τραβάει): Ἄσε με νὰ τὴν συνεφέρω ἐγώ... (Φωνάζει): Βίκυ, Βίκυ... (Ένα δευτέρο αὐτοκίνητο σταματᾷ ἀπὸ ἔξω. Οἱ προβολεῖς τὸν ἀστρόφροντ στὰ παράθυρα καὶ σβήνουν).

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ (Μπαίνει σιδερωμένος, ψύχραμος. Πίσω του ὁ Νίκς, ἀμίλητος ὅπως πάντα): Ὡ! ἡ Λαίδη, δὲ νιώθει καλά; Τί συμβαίνει; (Όλοι σιωπᾶνε. Ἡ Λαίδη ἀνοίγει τὰ μάτια της. Συνέρχεται στὴν ἀγκαλιά τῆς Κέιτ).

ΛΑΙΔΗ: Μιὰ ζαλάδα μου ἦρθε... Ὡ! σὲρ Οὐίλσον... Μὲ συγχωρεῖτε... Δὲν μπορῶ νὰ σηκωθῶ.

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ: Τί λέτε, τί λέτε... Ἐγὼ πρέπει νὰ ζήτησω συγνώμη... Ἦρθα σὲ τόσο ἀκατάλληλη ὥρα. Όμως ἔπρεπε... Έχω χρέος νὰ ἐπέμβω γρήγορα... Πρέπει νὰ προλάβουμε δυ-

σάρεστα σχόλια. (Παύση). Πιστεύω νὰ μάθατε γιὰ τὴ σύλληψη

τοῦ Κίτς... Καὶ γιὰ τὴν ἀτιμωτικὴ πράξη ποὺ ἀποπειράθηκε νὰ διαπράξει.

ΛΑΙΔΗ (Κούφια): Ναι, ἔμαθα αὐτὴ τὴ στιγμὴ...

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ: Ό Κίτς ἦταν φίλος τοῦ σπιτιοῦ σας... Λοιπὸν μποροῦν ὀρισμένοι ταπεινοὶ ἄνθρωποι νὰ ἐκφράσουν ὑπόνοιες.

ΛΑΙΔΗ: Τί ὑπόνοιες, σέρ;

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ: Ὡ! δυσκολεύομαι νὰ πῶ μιὰ τέτοια λέξη...

Γενικὰ αὐτοὶ οἱ καλοθελητὲς πρέπει νὰ πάρουν ἀποστομωτικὴ ἀπάντηση... Πρέπει νὰ μάθουν πῶς μιὰ Λαίδη δὲν μπορεί νὰ ἐγκρίνει τὴν πράξη τοῦ Κίτς.

ΛΑΙΔΗ (Σηκώνεται, τὸν κοιτάζει ψυχρὰ): Ἐγὼ νὰ ἐγκρίνω μιὰ τέτοια πράξη; Όχι, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ δικαιολογήσω ποτὲ ἕναν ἀνάξιο, ἀτιμασμένο ἀξιωματικό...

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ: Σᾶς εὐχαριστῶ, Λαίδη. Ἡ ἀπάντησή σας εἶναι ἀρκετὴ. Μᾶς φτάνει νὰ βάλουμε στὴ θέση του κάθε συκοφάντη... Έτσι δὲν εἶναι, Νίκς;

ΝΙΚΣ: Κανεὶς δὲν θὰ τολμήσει.

ΤΖΩΡΤΖ (Ἄπ' τὴ γωνιά του): Σατανᾶ... Μαῦρε Σατανᾶ...

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ (Ἐπίσημα): Ταγματάρχη Όουενς.

ΡΑΛΦ: Σᾶς ἀκούω, σέρ.

ΟΥ·Ι·ΑΣΟΝ: Σᾶς διατάζω... Ὅθ μπεῖτε ἐπικεφαλῆς τῆς συνοδείας ποὺ θὰ μεταφέρει τὸν Κυριακούλη στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Μὲ προσωπικὴ σας εὐθύνη. Μὲ καταλάβετε; Σὲ μιὰ ὥρα, χωρὶς ἀναβολὲς πιά, ὅλα πρέπει νά γίνουν τελειώσει (Υποκλίνεται).

Καληνύχτα σας, Λαίδη... Καληνύχτα, Κέιτ... Πᾶμε, Νίκς... (Βγαίνει μαζί του. Πίσω τους ὁ Ράλφ παίρνει βιαστικὰ τὸ καπέλο του καὶ φεύγει κι αὐτὸς χωρὶς νὰ κοιτάζει πιά πίσω του. Σιωπὴ. Κανεὶς δὲ μπορεί νὰ βγάλει κουβέντα. Σὰ μαρμαρωμένοι στέκουν ἡ Λαίδη, ἡ Κέιτ, ὁ Τζώρτζ, ἡ Βίκυ.)

ΛΑΙΔΗ (Παραπατώντας κάνει λίγα βήματα, κοιτᾷ με τρελὸ βλέμμα ἀπ' τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα τῆς νύχτας): Όχι... Δὲν ἔχω ἐγὼ καμμιά δουλειὰ μ' ἕναν ἀτιμασμένο ἀξιωματικό... Ἡ Λαίδη Πάτερσον διαχωρίζει τὶς εὐθύνες της ἀπ' αὐτόν... Κι ἀπ' ὅλους... Κι ἀπ' ὅλους... Κι ἀπ' τὸ παιδί της ἀκόμα...

Ἄκουτε πῶς βουίζουν ἔξω τὰ μοτέρ; (Τὰ αὐτοκίνητα φεύγουν. Οἱ προβολεῖς τους ἄγρια φωτίζουν γιὰ λίγο τὸ σκοτάδι). Εἶναι οἱ τροχοὶ καὶ τὰ γρανάζια τῆς πελώριας μηχανῆς ποὺ φτιάσανε οἱ Πάτερσον μαζί με τόσους ἄλλους... Κι αὐτὴ ἡ μηχανή... Κι αὐτὴ ἡ μηχανὴ πάει νὰ τσαλαπατήσῃ τώρα τὸν Νταίηβυ, ἐμένα, ἐσένα. Τους ἴδιους τοὺς Πάτερσον πάει νὰ τσαλαπατήσῃ... Όμως ἐγὼ θὰ τὴ σταματήσω... Ὅθ τὴ σταματήσω... (Βγαίνει ξεφωνίζοντας στὴ νύχτα. Πίσω της τρέχει τρομαγμένη ἡ Κέιτ).

ΚΕ·Ι·Τ: Μαμά... μαμά...

ΤΖΩΡΤΖ (Τρέμοντας ἀπ' τὴ γωνιά του): Όλα χάθηκαν.

Όλα χάθηκαν... Βίκυ, λίγο νερό...

ΒΙΚΥ: Θεέ μου, τί φοβερὴ νύχτα...

ΤΖΩΡΤΖ: Τὸ τρίτο χιλιόμετρο, Βίκυ... Τὸ τρίτο χιλιόμετρο ἄδικα θὰ περιμένει...

ΒΙΚΥ: Ποιὸ τρίτο χιλιόμετρο... Ποιὸς θὰ περιμένει;

ΤΖΩΡΤΖ: Ό θάνατος τοῦ Νταίηβυ... Ὅθ δεῖ πῶς τὸν γελάσαμε καὶ θὰ φύγει... Ὅθ πάει νὰ ἀρπάξει τὸν Νταίηβυ... Τὸν Νταίηβυ.

ΒΙΚΥ: Μίλα μου... Ποιὸς θάνατος; Τί λές; (Τὸν ἐρπάζει με δύναμη, με λύσσα). Μίλησε... Μίλησε...

ΤΖΩΡΤΖ: Τί θὰ ὠφελήσει... Τί θὰ ὠφελήσει... Τώρα πιά κανεὶς δὲ μπορεί νὰ σταματήσει τὸ θάνατο... (Πέφτει κουρῆλι πιά στὸ ντιβάνι).

2 η Ε Ι Κ Ο Ν Α

Σκηρικό: Δωμάτιο χωριάτικου σπιτιοῦ. Ἀνὸ κρεβάτια. Τραπέζι. Τζάκι. Ένας μικρὸς τσίγκινος νιπτήρας. Τὰ παράθυρα σκεπασμένα με χοντὰ χωριάτικα κιλίμια. Τὸ δωμάτιο φωτίζεται ἀπὸ μιὰ λάμπα πετρελαίου. Μπροστὰ στὸ τραπέζι κάθεται ὁ Νταίηβυ καὶ διαβάζει. Ἀντίκον στὸ κρεβάτι κάθεται ὁ Ἀναστάσης καὶ σιγοτραγουδιεῖ. Πλάι του στὸν τοῖχο κρέμεται ἕνα αὐτόματο. Ἀκούγεται τὸ λάλημα τῶν πετεινῶν.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ (Σιγοτραγουδιεῖ):

Ἄν βουλῆθῶ νὰ σ' ἀρνηθῶ
νὰ σ' ἀπολησμόνησω,
νὰ μὴν εὐρῶ νερὸ νὰ πιῶ
καὶ ρούχο νὰ φορήσω...

Δὲ σὲ πειράζω ποὺ τραγουδάς;

ΝΤΑΙΗΒΥ: Όχι... ἔχι... Μ' ἀρέσει νὰ διαβάζω καὶ ν' ἀκούω μουσική... (Γελάει). Ἄν δὲν ἔκανε τόση ζέστη, θὰ περνάγαμε πιὸ καλὰ τούτη τὴ νύχτα.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Μποροῦμε νὰ βγάλουμε τὴν κουβέρτα ἀπὸ τὸ

παράθυρο... Μὰ πρέπει νὰ σβήσουμε τὴ λάμπα... Στὸ χωριὸ ξέρουν πῶς ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ κοιμᾷται με τὶς κότες... Τὸ φῶς θὰ τοὺς κινήσει τὴ περιέργεια... (Παύση). Ὅθ ἦταν πολὺ χαροῦμενοι ἂν μάθαιναν ποῖον φιλοξενάει τοῦτο τὸ σπίτι... Μὰ δὲ χρειάζεται... Πάντα μπορεί νὰ βρεθεῖ κάποιος φλύαρος.

ΝΤΑΙΗΒΥ: Καὶ τί θὰ γίνῃ ἂν μαθευτεῖ πῶς ἐζήσα ἐδῶ αὐτὲς τὶς μέρες;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ὅθ ῥθει ὁ στρατὸς σας καὶ θὰ κάψει τοῦτο τὸ σπίτι... Κ' ἴσως ὅλο τὸ χωριὸ... Δὲν θὰ ἐξετάσουν ποιὸς φταίει καὶ ποιὸς δὲ φταίει.

ΝΤΑΙΗΒΥ: Καταλαβαίνω... Ό πόλεμος εἶναι μιὰ ἐπιδημία ποὺ χτυπάει δικαίους καὶ ἀδικούς.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Αὐτὴ τὴν ἐπιδημία τὴν ἔφερε ὁ στρατὸς σας. Καὶ μονάχα ὅταν φύγει, θὰ σταματήσει...

ΝΤΑΙΗΒΥ: Ὅθ σταματήσει τάχα; Ἡ ἀρρώστια δὲ σταματᾷ ὅταν φεύγει αὐτὸς ποὺ τὴν μετὰδωσε...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ναι;... Κι ὅταν ἀκόμα φύγετε, θὰ πρέπει νὰ

περάσει καιρός ώσπου να γιατρευτούμε δόλοτα, όμως η ειρήνη είναι γερό φάρμακο... Κι όταν ο κόσμος γυρίσει πιά στ' άμπέλια του και στις πορτοκαλιές... (Μέ νοσταλγία). Τί τρυφερός γίνεται ο άνθρωπος μπροστά σε τούτα τὰ ευλογημένα δέντρα... Σάν παιδί δεκαεπτάχρονο πού χαιρέται τήν πρώτη του αγάπη... ΝΤΑΙΗΒΥ : Τότε πού ριχτήκατε άπάνω μου πρώτος-πρώτος εσύ... Σε πέρασα για έπαγγελματία ληστή... Καθόλου δέν έμοιαζες με γεωπόνου... Τώρα μοιάζεις... μ' έπιστήμονα... Καί με ποιητή θά'λεγα ακόμα... (Παύση). Πώς βροχές όμως κουράγιο να οργανώσεις άπαγωγή λίγα βήματα έξω άπ' τούς στρατώνες... ; Ηξερεις τί σε περίμενε άν σε πιάνανε ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : "Ηξεραι... ΝΤΑΙΗΒΥ : Καί δέ φοβήθηκες ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : "Όταν ξέρεις πού πηγαίνεις, δέ φοβάσαι... ΝΤΑΙΗΒΥ : Καί πώς τὰ κατάφερες να μη σκέφτεσαι τὸ θάνατο ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Σκεφτόμουν τή ζωή τού Κυριακούλη... Έπρεπε να κάνω τὰ πάντα για να τόν σώσω... ΝΤΑΙΗΒΥ : Θά'θελα πολύ να δω αυτόν τόν Κυριακούλη... Καμικοτραχική περίπτωση... 'Η μοίρα του είναι δεμένη με τή μοίρα μου έτσι σφιχτά... Σάν να είμαστε Σιαμαίοι άδελφοί... Κι ώστόσο δέν τόν ξέρω... (Παύση). Τί άνθρωπος είναι ; Σου μοιάζει ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Στόν πόλεμο οί στρατιώτες μοιάζουν πολύ μεταξύ τους... "Όμως αυτός είναι πιο νέος στην ηλικία και πιο πολύ καιρό στο στρατό από μένα... Κοντολογίς είναι ένας άνθρωπος πού για χάρη του άφήφησαν άλλοι τή ζωή τους... Πάει να πεί, χρειαζούμενος άνθρωπος... ΝΤΑΙΗΒΥ : Τί δουλειά κάνει ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : 'Απλό αγροτόπαιδο ήταν... "Όμως σά στρατιώτης δέν είναι άπλός... Είναι πολύ άνώτερος από μένα τόν έπιστήμονα... ΝΤΑΙΗΒΥ : Αυτό δέν είναι σωστό... 'Ο έπιστήμονας είναι έννοια παντοτεινή ! Αίώνια... Μά ο στρατιώτης είναι μια εφήμερη έννοια όπως και ο πόλεμος... Με καταλάβατε ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Γιατί να μη σε καταλάβω ; Γεωπόνος είμαι... Καταλαβαίνω τή σοφή γλώσσα τής γής... Κ' έσένα δέ θά καταλάβα ; (Παύση). Έσύ καταλαβαίνεις τή γλώσσα τής γής ;

ΝΤΑΙΗΒΥ : Κάπως τήν καταλαβαίνω... (Γελεί). ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Τότε πήγαινε και πές της... Τὸ νερό πού ποτίζει τις ρίζες σου είναι εφήμερη έννοια... Έρχεται και φεύγει. Ξέρεις πώς θά σε κοροϊδέυει ή γή... (Παύση). Ναί, ντόκτορ... 'Ο πόλεμος έρχεται και φεύγει... Μά όταν είναι πόλεμος τής Λευτεριάς, τότε δέν είναι εφήμερη έννοια... Γιατί ή Λευτεριά πού ζητάμε είναι αιώνια (Παύση). 'Ακου, θά σου πω έναν παλιό ντόπιο μύθο... Κάποτε ένας τσοπάνος έσωσε μια νεράιδα πού τήν κυνηγούσαν οί έχτροί της. Καί τότε αυτή για να τόν ευχαριστήσει τού'δωσε ένα κανάτι γιομάτ' άθάνατο νερό. Καί τού'πε ή νεράιδα : «Όσο θά υπάρχει μέσα σε τούτο τὸ κανάτι άς είναι και μια σταγόνα νερού, δέ θά πεθάνεις. Φύλαξέ το και θά ζήσεις αιώνια».

Πέρασαν χρόνια, ο τσοπάνος φύλαγε σάν τὰ μάτια του τὸ νερό και χαιρότανε τή ζωή πού δέν θά'χε τέλος γι' αυτόν. Μά κάποτε έπεσε φοβερή ξηρασία στη γή... Τὰ πάντα ξεραίνονταν και πέθαιναν... Δέντρα και χορτάρι... Κι ο τσοπάνος άκούγοντας τὸ κλάμα τής μάνας γής, δέ μπόρεσε να βαστάξει. 'Εβγαλε άπ' τήν κρυψώνα τὸ κανάτι κ' έριξε όλο τὸ νερό ώς τήν τελευταία σταγόνα στόν πρώτο δέντρο πού συνάντησε στο δρόμο του. Κ' εϋθός έπεσε νεκρός.

Πέρασε ή θανατερή συφορά, τὸ δέντρο πού έσωσε ο τσοπάνος έφερε στη ζωή καινούρια δέντρα, και πάλι ή ζωή άρχισε τὸ καταπράσινο τραγούδι της. Καί τότε οί άνθρωποι θυμήθηκαν τὸ νεκρὸ τσοπάνο, μαζεύτηκαν γύρω από τὸ δέντρο πού έσωσε, κάλεσαν ένα μεγάλο γλύπτη και τού είπαν.

Πάρε τὸ καλύτερο μάρμαρο πού υπάρχει και φτιάξε ένα άγαλμα στόν ήρωα. 'Ο τεχνίτης ρώτησε. Καί πόσο μεγάλο πρέπει να'ναι τὸ άγαλμα ; Τί ύψος πρέπει να'γει ; Κι αυτοί τ' άποκρίθηκαν ; Πρέπει να'ναι ψηλό όσο και τὸ δέντρο πού έσωσε ο τσοπάνος. "Όσο και τὸ κατόρθωμά του. 'Ο γλύπτης μέτρησε τὸ δέντρο και άρχισε να δουλεύει τὸ μαρμάρινο άγαλμα. Δούλευε, δούλευε, και όταν τέλειωσε είδε πώς τὸ δέντρο σ' αυτό τὸ διάστημα έγινε δύο όργιές πιο ψηλό. Τ' άγαλμα του δέν εκπλήρωνε τήν παραγγελία τών ανθρώπων. Τὸ χάλασε λοιπόν και άρχισε να φτιάχνει καινούριο, πιο ψηλό. Μά στο διάστημα πού δούλευε πάλι τὸ ζωντανὸ δέντρο ψήλωσε. Καί τότε ο γλύπτης κατάλαβε πώς δέ μπορεί να κάνει αυτό πού του παραγγείλανε. Καί κάλεσε τούς ανθρώπους και τούς είπε :

«Τὸ ζωντανὸ δέντρο μεγαλώνει, τὸ μάρμαρο ποτέ δέ μπορεί να γίνει ισάξίό του. "Ας είναι αυτό τὸ πράσινο ζωντανὸ δέντρο

τὸ άγαλμα τού ήρωα. 'Η ίδια ή ζωή είναι τὸ καλύτερο μνημείο για τούς ήρωες».

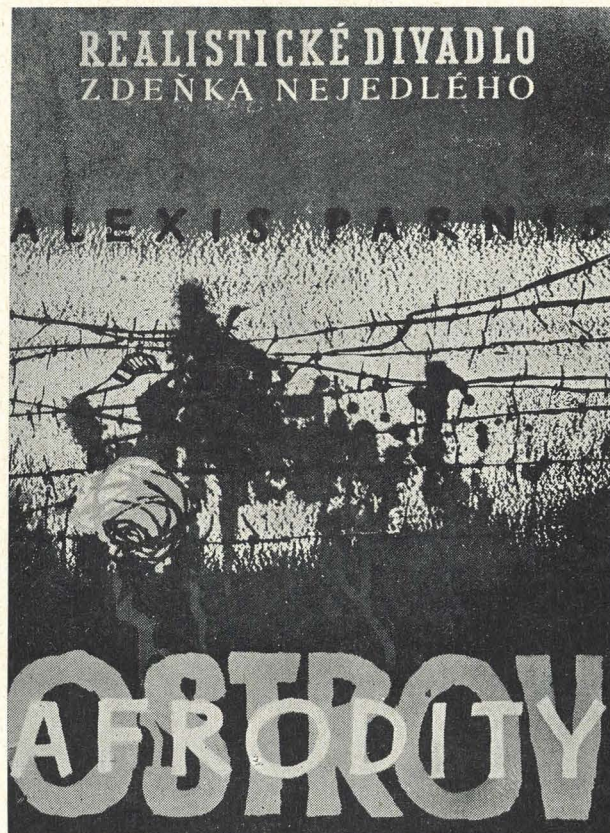
ΝΤΑΙΗΒΥ : Είναι σίγουρα πολύ παλιός αυτός ο μύθος... ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Πολύ παλιός και πολύ νέος... ('Ακούγεται λάλημα πετεινού).

ΝΤΑΙΗΒΥ : Ξημερώνει.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Αυτό είναι τὸ δεύτερο λάλημα... Θά ξημερώσει όταν λαλήσει τρεις φορές... 'Ακόμα δέ χάραξε... ΝΤΑΙΗΒΥ : Τελειώνει και αυτή ή νύχτα... Θά τις θυμάμαι πάντα αυτές τις άγρυπνες νύχτες... Καί τήν κάμαρα αυτή θά θυμάμαι... Καί τὸ τραπέζι... Τὰ συνήθισα ξέρεις... "Όλα μπορεί να τὰ συνηθίσει ο άνθρωπος... Μόνο τή σκέψη τού θανάτου δέ μπορεί να συνηθίσει... ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Αυτό είναι σωστό... Δέν μπορεί να συνηθίσει... ΝΤΑΙΗΒΥ : Πέντε μερόνυχτα έδώ... Ούτε μια φορά δέ σκέφτηκα πώς μπορεί να πεθάνω... ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Είναι γιατί πιστεύεις πώς οί δικόι σου δέ θά σ' αφήσουν... ΝΤΑΙΗΒΥ : "Όχι μόνο γι' αυτό... (Παύση). Τὰ χέρια σου ήταν πολύ γαλήνια τούτες τις μέρες... Δέν θυμίζανε θάνατο... 'Ηταν ήσυχα και όταν φέρναν τὸ νερό και όταν κόβαν ψωμί... ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Τὰ χέρια τού ανθρώπου είναι πάντα ήσυχα όταν κάνουν αυτό πού πρέπει... Έτσι ήσυχα είναι όταν κρατάνε τὸ αυτόματο... Γιατί κάνουν πάλι αυτό πού πρέπει... "Όλη ή Κύπρος είναι σήμερα ήσυχη. Κι άς τή συνταράξει ή θύελλα. Κάνει, και αυτή, ό,τι πρέπει, παλεύοντας... (Λάλημα πετεινού). 'Ακούς ; Τὸ τρίτο λάλημα... ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Ξημερώνει... Μπορούμε ν' ανοίξουμε τὸ παράθυρο... (Πάει τ' ανοίγει. Γλυκοχάραμα. Τὸ κυπαρίσσι τής αϋλής σταθίζει τόν πρωινὸ οὐρανὸ. Πέρα μακριά ξυπνάει ή θάλασσα).

ΝΤΑΙΗΒΥ : (Τεντώνεται). Ξημέρωσε... 'Αρχίζει ή πέμπτη μέρα τής αιχμαλωσίας... Καί καμιά είδηση ακόμα... ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : "Αν όλα πήγαν καλά, ο Κυριακούλης πρέπει να'ναι στο δρόμο... ΝΤΑΙΗΒΥ : Νά... 'Ο ήλιος ξεπετάχτηκε από τὸ βουνό... "Ε, μίστερ "Ηλιο... Κοίταξε καλά όλο τὸ δρόμο από τὸ τρίτο χιλιόμετρο ως έδώ... Που βρίσκεται ο Κυριακούλης ;

Τὸ πρόγραμμα τής παράστασης τού «Νησιου τής 'Αφροδίτης» στην Πράγα

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ (Πάει στο νιπτήρα ρίχνει ένα κανάτι νερό στο κεφάλι του. (Πλένεται): "Έλα νά σου ρίξω και σένα λίγο νερό... Δέ κάνει να μιλάς άπλυτος με τόν ήλιο...

ΝΤΑΙΗΒΥ (Ανατριχιάζει ξεφουσαίει κάτω άπ' τó νερό πού τού ρίχνει ó άλλος): Τί κρού πού είναι... Άληθινή ψυχρολουσία... Ρίξε. Γιατί σταμάτησες;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: (Ξαφικά μαμαρώσσε στη θέση του. Άκούει. Άπό πέρα άρχίζει να χτυπάει άργά, πένθιμα, τó καμπαναριό τής έκκλησίας). Πάψε. Πάψε... Άκούς;

ΝΤΑΙΗΒΥ: Τί είναι αυτό;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: "Η καμπάνα... "Η καμπάνα... "Έτσι χτυπάει μονάχα στό θάνατο... (Στέκουν ασάλευτοι κ' οί δυό άκούγοντας τήν καμπάνα. "Υστερα κάποιος άρχίζει νά χτυπάει τήν αλόπορτα. Φωνή). Άναστάση! Άναστάση! Άναστάση...!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ (Σκόβει άπ' τó παράθυρο): Ποιός είναι; ΦΩΝΗ: Σκοτώσανε τόν Κυριακούλη... Τή νύχτα... Στίς κεντρικές φυλακές... (Πολλές φωνές άπό άνθρώπους πού βγήκαν στό δρόμο). Σκοτώσανε τόν Κυριακούλη... Κατάρα... Κατάρα... Σκοτώσανε τó παληκάρι...

ΝΤΑΙΗΒΥ: "Όχι... "Όχι δέν τó πιστεύω... Δέ μπορεί νά τó κάνανε αυτό οί δικοί μου... (Πέφτει στό κάθισμα, άκουμπάει τó κεφάλι στό τραπέζι). "Όχι... όχι...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Πάψε... Τόν σκοτώσανε σου λένε... Δέν άκούς; "Αχ! (Πέφτει κι αυτός βαρύς στό ντιβάνι. Παίρνει τ' αυτόματο, τ' άκουμπάει στά γόνατά του και τó κοιτάει, τó κοιτάει ασάλευτος).

ΝΤΑΙΗΒΥ: Δέν τó πιστεύω. ("Όξω οί φωνές δυναμώνουν.

(Άκούγεται ένα γυναικείο αυτοσχέδιο μοιρολόι πού όλοένα δυναμώνει και γιομίζει τή σκηνή).

Γαλάζια τά ουράνια σου, καθάρια άστράφτον Κυπρο.
Τά σύννεφα όλα φύγανε άπ' τά ουράνια, Κύπρο
κ' ήρθανε καί φωλιάσανε στά στήθια τών άνθρώπων.
Καμπάνα φέρ' τó μήνυμα σέ κάθε γή και τόπο:
Τόν Κυριακούλη κρέμισαν καταχτητές, τυράννοι...

Ό άόρατος χορός τών γυναικών γιομίζει τόν άγέρα με τó θρήνο του).

Χτυπάει ή πόρτα. Μπαίνει ό γέρο Θεοφίλης κρατώντας ένα θυμιάτí. Είναι πολύ γέρος με γενειάδα, όμως λεβεντόκορμος και τó πρόσωπό του είναι πρόσωπο παλαιάμαχου καπετάνιου).

ΘΕΟΦΙΛΗΣ: Μάς τόν φάγανε τόν παληκάρά μας, Άναστάση.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: "Η μάνα του άνέβηκε; Πού τήν άφησες;

ΘΕΟΦΙΛΗΣ: "Ηρθε!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Μοναγή της;

ΘΕΟΦΙΛΗΣ: Τή φέρανε δυό παληκάρια... Είναι και μιá άλλη γυναίκα μαζί της... Κάτω στην αύλή τις άφησα... Κάθεται ή Λαμπρινή με τις μοιρολογίστρες κι άκούει... Κάνει τó μνημόσυνο τού γιού της. Τήν παρηγοριά όμως θά τή κάνει δώ... "Όχι με κρασί... "Όχι... (Κοιτάει με παγερό βλέμμα τó Νταίηβυ).

Με γαίμα θά γίνει ή παρηγοριά μας... Τόν Κυριακούλη θά τόν έκδικηθώ εγώ... Έγώ πρώτος τόν υπόδεχθηκα σάν ήρθε καπετάνιος στην ομάδα μας... Κ' εγώ θά τόν ξεπροβόδιω... (Σκυβεί, κλαίει βουβά, άφηνει τó πηλίνο θυμιάτí στό παράθυρο).

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Δέν μπορέσαμε νά τόν σώσουμε... Δέν μπορέσαμε...

ΘΕΟΦΙΛΗΣ: "Όμως θά πάρουμε πίσω τó αίμα του... "Έτσι, όπως λείε ή τιμή τού βουνού... "Η μάνα του κλαίει, κλαίει. Άς κλάψει νά καθαρίσουν καλά τά μάτια της... Για νά μπορέσει νά δει καθαρά και ξάστερα πώς θά έκδικηθούμε για τó γιό της... (Μπαίνει ή Λαμπρινή. Άργά δίχως φωνή). Κάτσε Λαμπρινή... Κάτσε λίγο νά ζαποστάσεις... (Τής φέρνει ένα σκαμνί).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Και μήπως ό θάνατος τού παιδιού μου ήταν άπό τούς θάνατους πού κουράζουμε, Θεοφίλη;

ΘΕΟΦΙΛΗΣ (Γυρίζει στά εικονίσματα): "Άγια ψυχή έθνομάρτυρα... Ω, Θεέ μου. Πάρε τήν άγια του ψυχή στόν παράδεισό σου.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: "Α, όχι, Θεοφίλη. Παρακάλεσε καλύτερα τó Θεό νά τήν άφήσει εδώ στη γή... Έδώ είναι ή θέση της... Άνάμεσα σ' αυτούς πού πολεμάνε. (Σιωπή. Άκούγεται μόνο τó καμπάνισμα και τά μοιρολόγια τού χορού).

Μικρή ναι για τó μπόι σου ή φωλιά τού παραδείσου.

Μές στών άνθρώπων τή ψυχή χωρά μόνο ή ψυχή σου.

Αυτά είναι και παραδείσος κ' αιώνια ζωή σου

Και σάν αιώνια κόλαση πού θά καούν οί όχτροί σου.

(Σιωπώνουν. Άπ' όξω έρχεται πάλι τó μοιρολόι).

ΝΤΑΙΗΒΥ (Κοιτάει τή Λαμπρινή με δέος): Δέν ήρθε λοιπόν στό τρίτο χιλιόμετρο... Δέν ήρθε...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Τώρα ό γιός μου περπατάει σ' άλλα χιλιόμετρα.

ΝΤΑΙΗΒΥ: Δέν θέλω άκόμα νά τó πιστεύω... Θέλω και δέ μπορώ... Θα τραλαθώ...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Ό γιός μου δέν ήρθε στό τρίτο χιλιόμετρο... (Παύση). "Ηρθε μιá μονάχα γυναίκα άπ' τó σπίτι σου...

ΝΤΑΙΗΒΥ (Με κάποια έλλίδα στη φωνή): Πάει νά πεί, κάποιος ήρθε... Δέ μάς κοροϊδεψαν (Ζωηρά). Ποιός ήρθε; "Η μητέρα μου;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: "Όχι... Δέν ήρθε αυτή νά μου πεί: «Δέν μπορέσα νά κάνω τίποτα. Σκότώσέ με στη θέση τού γιού μου...».

ΝΤΑΙΗΒΥ: "Η Κέιτ ή αδελφή μου ήρθε...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Όύτε ή αδελφή σου ήρθε νά μου πεί: «Δέν μπορέσα νά κάνω τίποτα. Σκότώσέ με στη θέση τού αδελφού μου».

ΝΤΑΙΗΒΥ: Και ποιός ήρθε;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Βίκυ τή λένε αυτή πού ήρθε κεί στό τρίτο χιλιόμετρο. Κ' έπεσε στά πόδια μου... Στα πόδια τών παληκάρτων πού άκολουθάγανε... Κ' είπε: «Σκοτώστε με στη θέση τού Νταίηβυ». (Παύση). Τί σου είναι αυτή ή κοπέλα;

ΝΤΑΙΗΒΥ: "Η Βίκυ; Μιá καμαριέρα... "Ηταν πάντα πρόθυμη... Πολύ καλή μαζί μου... Κ' εγώ ήμουνα καλός μαζί της... "Όταν είχα καιρό τή βοηθούσα νά συμπληρώσει τή μόρφωσή της πού ήταν λειψή...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Καλύτερα θά κανες νά βοηθούσες τή φαμελιά σου. Αυτή ή κοπέλα έχει μεγάλη μόρφωση... Έδω στην καρδιά τήν έχει. (Παύση). Άναστάση! Πές της νά ρθει μέσα... "Όξω στη σκάλα κάθεται...

ΝΤΑΙΗΒΥ: "Η Βίκυ είναι εδώ...; Φέρατε τή Βίκυ;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Τήν έφερα νά τήν άκούσουν οί φίλοι τού γιού μου... Πρίν πάρουν τήν άπόφασή τους για σένα...

ΒΙΚΥ (Όρμάει στην κάμαρα. Είναι ντυμένη πολύ άπλά. Στο κεφάλι φοράει ένα σκούρο μαντήλι. Κρατάει τó παλτό τού Νταίηβυ): Σέρ Νταίηβυ;

ΝΤΑΙΗΒΥ: Βίκυ... (Τή σφίγγει κοντά του). Πουίς σ' έστειλε;

ΒΙΚΥ: Μοναχή μου ήρθα... Θα σάς πώ... "Όλα θά σάς τά πώ... Κοιτάχτε! Σάς έφερα τó παλτό σας... (Κλαίει στην άγκαλιά του. Αυτός τ' έχει χαμένα. Πασχίζει νά τήν ήσυχάσει).

ΝΤΑΙΗΒΥ: Σ' εύχαριστώ για τó παλτό, Βίκυ... Άν και δέν ξέρω πόσο θά μου χρειαστεί άκόμα... Σ' εύχαριστώ... (Παύση).

"Όμως τώρα πρέπει νά γυρίσεις πίσω... Θα γράψω ένα γράμμα στό σπίτι και θά τó πᾶς...

ΒΙΚΥ: "Όχι, όχι, δέν θά φύγω άπό κοντά σας, σέρ Νταίηβυ... Άν φύγει κάποιος πρέπει νά φύγετε έσείς...

ΝΤΑΙΗΒΥ: Βίκυ... Σέ παρακαλώ... Έσύ πάντοτε μ' άκουγες... Θέλω νά μ' άκούσεις και τώρα. Για τελευταία φορά... (Στους άλλους). Πρέπει νά τή γυρίσετε πίσω...

ΒΙΚΥ: "Όχι, όχι... Δέν θά σάς άκούσω. Έγώ δέν είμαι πιá καμαριέρα σας. Δέν είμαι υπερέτρητα...

ΝΤΑΙΗΒΥ: Ποτέ δέ σκέφτηκα έτσι, Βίκυ. Είσαι μιá καλή φίλη...

ΒΙΚΥ: "Όχι, όχι... Δέν θέλω νά μαι φίλη. Κάποτε οί φίλοι σέ παρατάνε στις δύσκολες ώρες.

ΝΤΑΙΗΒΥ: Καλά καλά... (Παύση). Είσαι για μένα σάν αδελφή!

ΒΙΚΥ: "Όχι, όχι... Κ' ή αδελφή μπορεί νά παρατήσει τόν αδελφό... "Όχι. Δέν είμαι ούτε φίλος, ούτε αδελφή... Είναι ή Βίκυ πού σάς αγαπάει... Πού σάς αγαπάει πολύ... Πιό πολύ κι άπ' τή ζωή της... Και πού θέλει μονάχα νά ζήσετε... Τίποτ' άλλο! (Στό Θεοφίλη και τόν Άναστάση) Μ' άκούτε; Πρέπει νά ζήσει αυτός... Για νά κάνει καλό στους άνθρώπους...

Νταίηβυ... Σέρ Νταίηβυ... Μιλήστε... Εξηγήστε τους τί μεγάλο καλό μπορεί νά κάνετε στους άνθρώπους... Έτσι όπως μιλούσατε με μένα... Νομίζετε δέν καταλάβεινα; "Όλα τά καταλάβεινα...

ΝΤΑΙΗΒΥ (Βουρκωμένος): Γιατί νά μην καταλάβουν κ' οί άλλοι, όπως έσύ; Γιατί;

ΒΙΚΥ: Μονάχα ό Κίτς... ό τίμιος Κίτς... Ω! Νά ξέρατε πόσο κατάλαβε... (Στή Λαμπρινή). Θα κάνετε μεγάλη άμαρτία άν τόν σκοτώνατε... Πιστέψετε με... Δέν θέλω νά σάς γελάσω... (Πέφτει στό στήθος της). Έσύ ξέρεις... Ένας άνθρωπος πού θέλει νά πεθάνει έτσι, χωρίς νά ζητάει τίποτα για τόν εαυτό του... Ένας τέτοιος άνθρωπος δέ μπορεί νά πεί ψέματα. (Κλαίει με δυνατούς λυγμούς).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Άναστάση!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Σ' άκούω, μάνα Λαμπρινή.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ: Κρίνε!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Πρώτα ό γέρο-Θεοφίλης... Είναι γεροντό-
τερος.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Θεοφίλη !

ΘΕΟΦΙΛΗΣ : Σ' άκούω, Λαμπρινή.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Κρίνε !

ΘΕΟΦΙΛΗΣ : Πρώτα έσύ. Στέκει ψηλότερα. Είσαι ή μάνα.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Θεοφίλη... Άναστάση... Πέστε μου... "Αν

χτυπήσει τή σημερινή μέρα, ή χτεσινή θα πονέσει καθόλου ;

ΘΕΟΦΙΛΗΣ : Ό νόμος τής εκδίκησης λέει πώς μπορείς νά

πονέσεις τό γονιό σκοτώνοντας τό παιδί... (Σωπαίνουν).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Έσύ τί λές, Άναστάση ;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Κι αν ό γονιός άρνήθηκε τό παιδί του ;

Τί νόημα έχει μιá τέτοια εκδίκηση ;

(Τή σκηνή τή γιομίζει πάλι τό μοιρολόι).

ΘΕΟΦΙΛΗΣ : Καί τί προστάξεις, Λαμπρινή ; Τό αίμα τού γιου

σου μονάχα με αίμα θα σβηστεί... Μονάχα μ' όχτρού αίμα...

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Μονάχα με όχτρού αίμα... Συμφωνοί...

"Όμως ξέρεις τί θα σου πώ : Πέντε μερόνυχτα έξησα πλάι

- πλάι με τούτον τόν άνθρωπο και κατάλαβα πώς δέν είναι

όχτρός μας... Καί μου φαίνεται πώς, όχι εκείνοι, μα έμεις θα

χάσουμε σκοτώνοντας τον.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : "Όχι, έμεις δέν έχουμε δικαίωμα νά τόν χά-

σουμε. (Πάυση). Θεοφίλη... Άναστάση... Έμεις δέν μπο-

ρούμε νά σκοτώσουμε αυτόν τόν άνθρωπο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ : Δέν μπορούμε.

ΘΕΟΦΙΛΗΣ : Είσαι μάνα. "Ό,τι προστάξεις θα γίνει. Μέσα

σου μιλάει ή φωνή τού Γιου σου... Μίλα μ' αυτήν τήν φωνή.

(Σιωπή. "Όλοι κοιτάζουν τήν Λαμπρινή. Αύτή πάει στό

παράθυρο. Παίρνει τό θυμιάτο. Άκούει τό μοιρολόι πού έρ-

χεται άπ' όξω).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ (Μ' άπόφαση) : Πάρ' τους Άναστάση. Τό
δειλιό θα τους κατεβάσεις... Σάν πέσει ή νύχτα θα ναι στό
σπίτι τους. (Στή Βίβη). Ζεστό είναι τό πανωφόρι πού τού'φερεις...
Μά πού ζεστή είναι ή ζωή πού τού δίνα... "Άς τήν ξεδέψει σε
τίμια έργατα... (Πάυση). Πηγαίνετε. Είσαστε ελεύθεροι !

ΒΙΚΥ ('Ορμάει τής φιλάει τά χέρια. Αύτή τή φορά ή Λαμ-
πρινή τήν αποδιώχνει). Σ' εύχαριστώ... Σ' εύχαριστώ...

ΛΑΜΠΡΙΝΗ : Είπα πηγαίνετε... Θέλω νά ανάψω στό τζάκι
φωτιά. Νά βράσω τά κόλυβα... Νά μιλήσω με τό παιδί μου...

ΝΤΑΙΗΒΥ (Περνώντας μπροστά άπ' τή Λαμπρινή σκύβει) :
Θά συναντηθούμε πάλι κάποτε... έμεις... Τό πιστεύω... Τό
νώθεω. (Φεύγουν μαζί με τόν Άναστάση. Ξακουύγεται τό

μοιρολόι).

Γαλάζια τά ουράνια σου καθάρια άστράφτουν Κύπρο.

Τά σύννεφα όλα φύγανε άπ' τά ουράνια Κύπρο,

κ' ήρθανε και φωλιάσανε στά στήθια τών ανθρώπων.

Σύννεφκ όργης, θυμού φωλιές, πού κερανούς γεννάνε

και σκοτεινιάζουν τόν όχτροό και τούς δικούς φωτάνε.

("Όξω τό καμπάνισμα δέν είναι πιά πένθιμο, μα δυνατό έργε-
τηριο).

ΛΑΜΠΡΙΝΗ (Που έχει γονατίσει πιά κι άνάβει τό τζάκι

της) : Γιέ μου... Παληκάρι μου... Θαρωώ πώς πήρα σωστή

άπόφαση. "Έτσι δέν είναι ; "Αχ ! "Όλη μου τή ζωή κάθε μέρα,

κάθε νύχτα, θα με βασανίζει τούτο τό ρώτημα... Καί πάντα

θ' άποκραίνουμαι... "Έκανα σωστά... "Έκανα αυτό πού πρέπει...

"Όμως έσύ, γιόκα μου, ξέρεις... Πολύ ύποφέρουν σε τούτο τόν

κόσμο οι άνθρωποι πού ξέρουν νά κάνουν αυτό πού πρέπει.

Πολύ βασανίζονται γιόκα μου... Πολύ !

Α Υ Λ Α Ι Α

COPYRIGHT

ΑΛΕΞΗ ΠΑΡΝΗ ΚΑΙ "ΘΕΑΤΡΟΥ"

Άπαγορεύεται κάθε άνατύπωση, πα-
ρουσίαση από Σκηνής, μετάδοση
από Ραδιόφωνο ή Τηλεόρα-
ση, χωρίς τήν γραπτή
έδεια τού συγγραφέα
ή τού "Θεάτρου"

Репертуар театров в 1961 г.

Мы публикуем сведения о репертуаре профес-
сиональных и самодеятельных театров страны за
первое полугодие 1961 г.

Первая цифра означает количество спектаклей,
вторая — число театров, поставивших пьесу.

«Οстров Αφροδίτης»	Α. Παρνίς	4064	158
«Иркутская история»	Α. Αρβυζοφ	3162	158
«Четверо под одной крышей»	Μ. Σμιρνοβα, Μ. Κράινδελ	2224	149
«Девушка с веснушка- ми»	Α. Успенский	2095	77
«Сержант милиции»	Ι. Λαζυτιν	1574	63
«Потерянный сын»	Α. Αρβυζοφ	1316	77
«Миллион за улыбку»	Α. Соφρονοφ	1213	106
«Стряпуха»	Α. Соφρονοφ	1173	111
«Опасный возраст»	С. Нариньяни	1091	45
«Варабанщица»	Α. Салынский	1040	97
«Неравный бой»	Β. Ροζοφ	904	92
«Верю в тебя»	Β. Κοροστύλεφ	831	31
«Время любить»	Β. Λάσκιη	814	24
«Камень на дороге»	Δ. Μεδβεδенκο	792	37

«Песня Софьи»	Ρ. Хубецова, Γ. Хугаев	197	13
«Снежная королева»	по сказке Андерсена	193	14
«Шельменко-денщик»	Γ. Квитко- Основьяненко	192	16
«Пакет из Африки»	Β. Рабкин, Λ. Γαρфельд	191	11
«Дальнее эхо»	С. Головановский	189	21
«Тайфун»	Цао Юй	186	26
«История одной любви»	Κ. Σιμονοφ	182	8
«Сомбреро»	С. Михалков	180	10
«Анна Каренина»	по Λ. Толстому	179	14
«Первая любовь»	Χ. Вахитοφ	177	9
«Пыганка Аза»	Μ. Старицкий	176	18
«Лиса и виноград»	Γ. Φιγείредο	174	19
«Друг мой, Колька!»	Α. Хмелик	172	11
«Точка опоры»	С. Алешин	171	10
«Золушка»	по сказке Перро	170	13
«Тень над переулком»	Α. Милаевский	170	8
«Весёлка»	Η. Зарудный	169	17
«Мачеха»	Ο. Βαλζακ	169	13
«Красная шапочка»	по сказке Перро	168	11
«Ой, не ходы, Грицю!»	Μ. Старицкий	165	18
«Свадьба в Малиновке»	Λ. Южвид	158	12
«Бывшие мальчики»	Η. Ивантер	157	10

Έπίσημος στατιστικός πίνακας τών έργων πού παίχτηκαν τό Α' έξάμηνο τού 1961 στή Σοβιετική Ένωση. Έπί
κεφαλής όλων, σοβιετικών και ξένων, βρίσκεται τό «Νησί τής Αφροδίτης» τού Έλληνα συγγραφέα Άλέξη Παρνη.
Παίχτηκε σε 158 θέατρα και έκανε 4.064 παραστάσεις! (Φωτοτυπία από τό Σοβιετικό «Τεάτρο», Ιανουάριος 1962).